اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۴ بهمن ۱۴۰۱
• ۲ رجب ۱۴۴۴
• ۲۴ ژانویه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۷۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۵۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

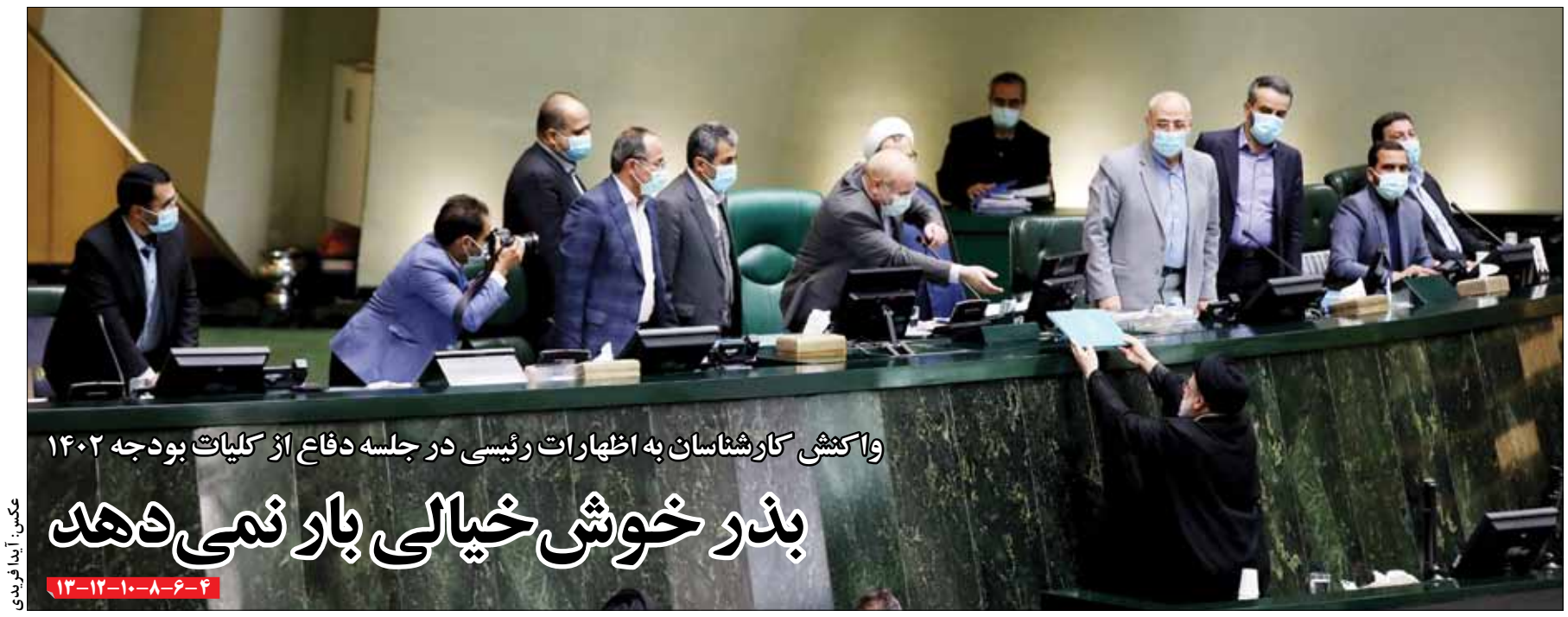
راه‌اندازی سامانه «ناخدا» تا نیمه بهمن

رئیس کل بانک مرکزی از راه‌اندازی بازار مبادله ارز و طلا در کشور تحت عنوان سامانه «ناخدا» تا دو هفته دیگر خبر داد و گفت: از این پس در سامانه نیما، نیازهای ارزی برای واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات تامین خواهدشد. وی افزود: بخشی از این ارز از طریق فروش نفت و پتروشیمی تامین می‌شود و برای تامین ارز بخش دیگری از محصولات در حال مذاکره هستیم و قرار است ارز آنها از محل یارانه‌های صادراتی تامین شود. رئیس کل بانک مرکزی گفت: از این پس در بازار آزاد نیز ورود کرده و بانک مرکزی در این بازار نرخ‌سازی خواهد کرده و ثبات ارزی را گام به گام ادامه خواهیم داد.
۲

«ناخدا» برای کنترل بازار به میدان می‌آید

نسخه تکراری مهار گرانی دلار

رئیس کل بانک مرکزی از راه‌اندازی بازار مبادله ارز و طلا در کشور تحت عنوان سامانه «ناخدا» تا ۲ هفته دیگر خبر داد و گفت عرضه ربع سکه در بورس ادامه دارد و اگر لازم باشد سکه تمام را نیز در این بستر عرضه خواهیم کرد؛ به این ترتیب برنامه‌های بانک مرکزی برای کنترل بازار ارز و طلا ادامه دارد. این در حالی است که به گفته بسیاری از کارشناسان سکاندار جدید بانک مرکزی نیز از نسخه تکراری ارز پاشی برای ایجاد آرامش در بازار استفاده می کند و این یعنی چوب حراج به ثروت ملی. روند افزایشی نرخ ارز نشان می‌دهد تغییر رئیس کل بانک مرکزی هم نتوانست جلوی جهش نرخ ارز را بگیرد. هرچند آقای رئیس همچنان بر وجود ارز و طلا در بانک مرکزی به اندازه کافی تاکید دارد و عامل اصلی نوسان نرخ ارز را فضاسازی‌های رسانه‌ای و عملیات روانی در جامعه می‌داند، اما آنچه مسلم است دولت سیزدهم اقتصاد را با نرخ دلار در بازه قیمتی ۲۵ هزار تومان تحویل گرفت و این نرخ امروز بعد از گذشت حدود یک سال و نیم به سقف قیمتی ۴۵ هزار تومان رسیده است.
۱۴

واکنش کارشناسان به اظهارات رئیسی در جلسه دفاع از کلیات بودجه ۱۴۰۲

بذر خوش‌خیالی بار نمی‌دهد

۴-۶-۸-۱۰-۱۲-۱۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

نقش بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه
۲

یادداشت‌های امروز

توزیع درآمد پایه همگانی راه نجات است
۹

تلاش از پیش‌شکست‌خورده
۱۲

قیمت‌های کاذب در بازار سکه
۱۴

گزارش روز

گرانی برنج حاصل تصمیمات مقطعی

مدت‌هاست که دیگر برخی از شهروندان رنگ برنج ایرانی را به‌دلیل قیمت‌های نجومی آن در سفره خود ندیده‌اند. در حقیقت در این اوضاع اقتصادی و افزایش هزینه‌ها دیگر زور حقوق کارگران به خرید برنج ایرانی نمی‌رسد و ترجیح آنها این است که به‌جای حذف کامل برنج از سبد خوراکی به سمت خرید برنج‌های خارجی بروند. اواسط ماه گذشته دولت تصمیم جدید دیگری گرفت و خبر ممنوعیت کامل واردات برنج منتشر شد. به‌تازگی رحمت‌اله نوروزی، نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی گفت: واردات برنج در راستای حمایت از سفره‌های مردم آزاد شده است. اگر این موضوع که اکنون وضعیت واردات به روال قبل برگشته یا خیر را کنار بگذاریم باید باز هم به سراغ تصمیمات یک‌شبه و تاثیرات آن بر روند بازار برویم.
۹

سرمقاله

نقش بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه

(بخش پایانی)

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران

در بخش نخست این نوشتار به نقش بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه اشاره کردیم. طبق تعریف، بهره‌وری بیانگر رابطه بین استفاده از عوامل تولید و محصول تولید شده و ترکیبی از کارآیی و اثربخشی به مفهوم Effectiveness است. کارآیی به معنی و درک صحیح انجام دادن کار است و با استفاده مفید از منابع ارتباط دارد. یعنی اینکه از حداقل نهاده‌ها حداکثر محصول برداشت شود؛ بنابراین در این فرآیند اثربخشی به مفهوم کار صحیح است. البته ممکن است با مصرف کمتر نهاده‌ها بتوان محصول بیشتری تولید کرد، اما این محصول ممکن است کیفیت مطلوب مصرف‌کننده را نداشته باشد. به‌طور کلی در مقوله بهره‌وری اولا کاری که انجام می‌شود باید کار درست و مفیدی باشد، ثانیا این کار به بهترین نحو انجام شود.

در این زمینه دو شاخص بهره‌وری نیروی کار یا نیروی انسانی و بهره‌وری میزان سرمایه نقش تعیین‌کننده‌ای در برنامه هفتم توسعه به‌منظور میزان سنجش بهره‌وری دارند. بهره‌وری نیروی کار رایج‌ترین مقیاسی است که در یک مورد از اقتصادهای رایج یا صنعت یا یک واحد تولیدی به‌کار برده می‌شود و تغییرات این شاخص نیز به‌دلایل مختلفی نظیر تغییر سطح کیفی نیروی کار به‌واسطه آموزش، کسب تجربه و تخصص در کار، تغییر شرایط کار، مهارت در مدیریت و عناصر وابسته به آن رخ می‌دهد.

بنابراین چه در سطح واحدهای تولیدی و چه در سطح بنگاه‌های اقتصادی غیرتولیدی و حتی ادارات دولتی باید از طریق آموزش، تخصص و... بهره‌وری نیروی کار به سطح قابل‌قبولی ارتقا یابد. باتوجه به اهمیت بسیار بالای کیفیت و بهره‌وری در طراحی برنامه‌های بلندمدت در کشور، باید در کنار بهره‌وری نیروی کار، بهره‌وری سرمایه نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های بهره‌وری در نظر گرفته شود. طبق تعریف در محاسبه این شاخص ابتدا ارزش‌افزوده و ارزش موجودی سرمایه ثابت، از قیمت‌های جاری به قیمت‌های ثابت سال پایه تبدیل و سپس از تقسیم ارزش افزوده بر موجودی سرمایه، بهره‌وری سرمایه به نرخ ثابت به‌دست می‌آید. به‌باور کارشناسان تغییرات بهره‌وری سرمایه می‌تواند به‌دلایل مختلفی نظیر پیشرفت فنی از طریق معرفی ماشین‌آلات جدید و با کارآیی بالاتر، فناوری‌های نوین و مشابه آن صورت گیرد. در حال حاضر نیز گسترش و توسعه فناوری‌های نوین ارتباطی در قالب اینترنت و فضای مجازی و انواع و اقسام سامانه‌های اینترنتی دولتی و غیردولتی نمود پیدا کرده و نقش کلیدی در افزایش بهره‌وری سرمایه و حتی نیروی کار ایفا می‌کند. همانگونه که همگی آگاهی دارند، امروزه ایران از نظر فناوری‌های ارتباطات و اطلاعات و توسعه فضای مجازی در شرایط مطلوبی قرار دارد، به همین دلیل بیشتر کسب‌وکارها و نهادهای دولتی و غیردولتی در بستر فضای مجازی خود را بروزرسانی کرده و خواهند کرد. وضعیت به‌گونه‌ای است که باوجود فضای مجازی زمان و مکان به‌شدت فشرده شده و این امر هزینه بسیاری از کسب‌وکارها و خدمات را پایین آورده است. این شرایط می‌تواند در صورت استفاده صحیح به افزایش سطح بهره‌وری کمک شایانی کند.

برای توجه و درک واقعی‌تر از برنامه‌های توسعه وضعیت کیفیت و بهره‌وری می‌توان گفت ارتقای بهره‌وری تاکنون موضوع چند برنامه توسعه بوده است. نتایج بررسی‌ها و محاسبات انجام شده در زمینه شاخص‌های بهره‌وری نیروی کار، سرمایه و کل عوامل تولید در کل اقتصاد و بخش‌های نه‌گانه هم توسط سازمان ملی بهره‌وری ایران به‌صورت سالانه منتشر می‌شود. اطلاعات به‌دست آمده نشان می‌دهد شاخص‌های بهره‌وری به همراه رشد متوسط در برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه آمده که رشد متوسط دوره برنامه چهارم در بهره‌وری نیروی کار نیز برابر ۴.۱۲ درصد بوده است. این عدد برای بهره‌وری سرمایه ۰.۱۲ درصد و برای بهره‌وری کل عوامل ۱.۷۰ درصد است. این ارقام نشان می‌دهند در فاصله اجرای برنامه پنجم توسعه میزان بهره‌وری نه‌تنها بهبود پیدا نکرده بلکه با افت هم مواجه شده؛ به‌طوری که رشد متوسط بهره‌وری نیروی کار در برنامه پنجم ۱.۲۲ درصد برای بهره‌وری سرمایه ۲.۹۸ درصد و برای کل عوامل معادل ۲.۴۴ درصد بوده است. طبق برآورد سازمان ملی بهره‌وری میانگین رشد کیفیت در تعیین شاخص بهره‌وری در برنامه ششم توسعه برای بهره‌وری نیروی کار ۰.۵ درصد و برای بهره‌وری سرمایه نیز ۰.۶ درصد بوده است. همچنین این عدد برای کل عوامل تولید ۰.۵ درصد بوده که نشان می‌دهد گرچه نسبت به برنامه پنجم بهبودی حاصل شده، اما میزان رشد بهره‌وری قابل‌توجه نیست. داده‌ها و ارقام در زمینه عملکرد شاخص بهره‌وری در سال‌های برنامه ششم توسعه نیز نشان می‌دهد ایران از نظر بهره‌وری در وضعیت مناسبی قرار ندارد، این در حالی است که سیاست کلی دولتمردان و مسئولان در جهت مقاوم‌سازی اقتصاد و کاهش یا قطع وابستگی بودجه به نفت است. در واقع بودجه کشور زمانی می‌تواند از وابستگی به نفت رهایی یابد و دولت از کسری بودجه نجات پیدا کند که اقتصاد با تکیه بر دانش و اطلاعات و با محوریت آن دو به سطح قابل‌قبولی از بهره‌وری برسد، زیرا اقتصاد جهان براساس الگوی اقتصاد دانش‌محور پیش می‌رود و دیگر نمی‌توان با الگوی اقتصاد منبع‌محور و متکی به درآمدهای نفتی، مشکلات اقتصادی را حل کرد. ایران از جمعیت جوان و تحصیلکرده‌ای برخوردار است و این موضوع فرصتی است تا با تکیه بر آن و افزایش میزان بهره‌وری بتوان اقتصاد را در مسیر درست قرار داد.

تولید داخلی بیش از ۹۰ درصد داروها

رئیس‌جمهوری با اشاره به دستاوردهای ایران در حوزه‌های پزشکی به‌ویژه تولید ۹۰ درصد داروهای مورد نیاز در داخل کشور و توانمندی در تولید و صادرات واکسن گفت: ما باید مرجعیت علمی کشور را حفظ کنیم و ارتقاء دهیم و به افزایش بهره‌وری در این زمینه فکر کنیم.

به گزارش خبرنگار حوزه دولت ایرنا، آیت الله سید ابراهیم رئیسی روز دوشنبه در بیست و هشتمین جشنواره تحقیقات و فناوری علوم پزشکی رازی که در سالن اجلاس سران برگزار شد، اظهارکرد: مردم ما قدردان زحمان پزشکان و فعالانه حوزه سلامت هستند و از پژوهشگران و محققانی که در تولید افتخار آفریدند، قدردانی می‌کنم.

آیت الله رئیسی با یادآوری نکته‌ای از قول دبیرکل سازمان ملل در دیدارش با وی که در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل انجام گرفت، گفت: وی در آن ملاقات چندین بار از من عذرخواهی کرد که تلاش کرده تا بتواند مانع تحریم‌های دارویی به ایران شود اما موفق نشده است؛ من هم به او گفتم امروز علاوه بر اینکه بیش از ۷۰ درصد مردم ایران در برابر کرونا واکسینه شدند، متخصصان ما موفق شدند ۶ محصول تولید کنند و امروز دیگر واردکننده واکسن نیستیم. رئیس‌جمهوری ادامه داد: دانشمندان ما شبانه روز تلاش کردند که این افتخار را برای کشور به ثبت برساند و یکی از تولیدکنندگان واکسن به جهان باشیم.

وی به ظرفیت بالای متخصصان ایرانی در این حوزه که امروز افتخاراتی را در حوزه سلامت کسب کردند، اشاره کرد و افزود: بیش از ۹۰ درصد داروی ما تولید داخل است. بسیاری از تجهیزات پزشکی در داخل تولید می‌شود. این تجهیزات در پارک‌های علم و فناوری و در بخش‌های مختلف تولید و تجاری‌سازی شده و بازار خوبی دارد و قابل رقابت با نوع خارجی این محصول دانشگاه است.

فرزین از راه‌اندازی سامانه جدید ارزی تا ۲ هفته دیگر خبر داد

ارز سامانه «ناخدا» به بازار می‌آید

عکس: ایسنا

رئیس کل بانک مرکزی از راه‌اندازی بازار مبادله ارز و طلا در کشور تا دو هفته دیگر تحت عنوان سامانه «ناخدا» خبر داد و گفت: عرضه ربع سکه در بورس ادامه دارد و اگر لازم باشد عرضه سکه تمام نیز وارد بورس کالا خواهد شد. همچنین از این پس در سامانه نیما، نیازهای ارزی برای واردات کالای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات تامین خواهدشد. بخشی از این ارز از طریق فروش نفت و پتروشیمی تامین می‌شود و برای تامین ارز بخش دیگری از محصولات در حال مذاکره بوده و قرار است ارز آنها از محل یارانه‌های صادراتی تامین شود.

به گزارش ایسنا، محمدرضا فرزین در یک برنامه تلویزیونی، درباره وضعیت ارزی و روند احیای بازار ارز گفت: ذخایر ارزی به اندازه کافی در دسترس بوده و هیچ محدودیتی برای تامین ارز نداریم. برهمین اساس ۳.۳ میلیارد دلار ارز با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تخصیص داده شده است.

محمدرضا فرزین در خصوص سیاست‌های ارزی جدید بانک مرکزی اظهار کرد: در این روزها فضای روانی و مجازی با دنیای واقعی متفاوت است و بر این اساس لازم است توضیحاتی ارائه کنم. وی افزود: بر اساس آمار ۹ ماهه امسال حساب کالایی کشور یعنی صادرات منهای واردات مثبت ۲۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار است در واقع صادرات بیش از واردات بوده است. همچنین در ۹ ماهه امسال صادرات کشور با رشد ۳۱ درصدی به ۷۳.۴ میلیارد دلار رسیده و واردات ۱۹.۶ درصد رشد داشته است.

وی تصریح کرد: ذخایر ارزی کشور به دلیل سبقت گرفتن صادرات از واردات رشد داشته و هیچ محدودیتی برای تامین ارز واردات نداریم.

رئیس بانک مرکزی ادامه داد: از ابتدای امسال ۲ میلیارد و ۶۰ میلیون دلار اسکناس در بازار عرضه شده و برای نمونه روز گذشته ۲۱ میلیون دلار در بازار متشکل عرضه شد که ۳ میلیون دلار از این رقم توسط بانک مرکزی و بقیه توسط صرافان عرضه شد.

فرزین تاکید کرد: همانطور که قول داده بودم بازار مبادله ارز و طلا طی ۲ هفته آینده در سامانه ناخدا راه‌اندازی می‌شود و دانشجویان، بیماران نیاز به درمان در خارج و آژانس‌های گردشگری می‌توانند نیاز ارزی خود را با ارائه مستندات به این سامانه تامین کنند.

وی با اشاره به طرح بانک مرکزی درخصوص آزادسازی فروش ۵ هزار یورو به متقاضیان توسط صرافی‌ها گفت: صرافی‌ها مجاز هستند ارز خریداری و به فروش برسانند این در حالی‌است که پیش از این مجاز بودند ۲ هزار یورو ارز بفروشند و چنانچه کسری در عرضه ارز داشتند می‌توانند ارز خود را از طریق بانک مرکزی تامین کنند.

رئیس بانک مرکزی تاکید کرد: لازم می‌دانم خطاب به افرادی که گمان می‌کنند بانک مرکزی توانایی تامین ارز را ندارد باید بگویم بانک مرکزی توانایی تامین اسکناس را دارد و با راه‌اندازی سامانه «ناخدا» تمام نیاز ارزی افراد را براساس مستندات تامین خواهیم کرد.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: از این پس در بازار آزاد نیز ورود کرده و بانک مرکزی در این بازار نرخ‌سازی خواهد کرد و ثبات ارزی را گام به گام ادامه خواهیم داد.

فرزین گفت: در بازار مبادله ارز و طلا علاوه بر اسکناس، مبادله حواله و سکه نیز راه‌اندازی انجام خواهد شد. قرار است از ابزارهای بازار ارز همچون سواپ هم استفاده شود که در نهایت بااجرای همه این برنامه‌ها به دنبال ثبات در بازار آزاد هستیم.

وی درباره برخی نقدها به ارائه ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی گفت: ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان بودجه دولت را به تعادل می‌رساند همچنین تعادل مصرف‌کننده نیز برقرار می‌شود چون نمی‌خواهیم از محل افزایش نرخ ارز کالاهای اساسی مورد مصرف مردم افزایش داشته باشد. تنها مشکل ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برای برخی صادرکنندگان است که با روش جدید بازارسازی برطرف می‌شود. بنابراین ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی نرخ قابل اعتمادی است چون برای دولت، مصرف‌کننده و تولیدکننده برقرار می‌کند.

وی درباره کنترل نرخ تورم و افزایش نقدینگی افزود: در بحث کاهش و کنترل نقدینگی ابتدا باید منشأ آن مدنظر قرار گیرد. منشأ نقدینگی در کشور از محل پایه پولی و ضریب فزاینده است. پایه پولی از محل بدهی دولت، ناترازی بانک‌ها و افزایش دارایی خارجی است و تلاش داریم مشکلات این سه حوزه را با دولت حل کنیم؛ چنانچه در تدوین بودجه سال آینده مذاکرات خوبی با مجلس و دولت داشتیم و در تلاش هستیم پایه پولی را کاهش دهیم. فرزین افزود: موضوع دیگر ناترازی بانک‌ها است و برای رفع این ناترازی‌ها برنامه داریم زیرا اضافه برداشت بانک‌ها زیاد است و موجب خلق نقدینگی می‌شود.

وی ادامه داد: برای کنترل تورم نیز از ابزار سیاست پولی استفاده خواهیم کرد و سیاست دیگر که ادامه می‌دهیم محدودیت ترازنامه بانک‌ها است. رئیس کل بانک مرکزی درباره افزایش سود بانکی نیز گفت: در بحث افزایش سود بانکی مصوبه شورای پول و اعتبار را اجرا می‌کنیم عرصه ربع سکه در بورس گفت: حباب ربع سکه ناشی از تورم انتظاری است. برای رفع این حباب عرصه ربع سکه در بازار ادامه می‌یابد و در صورت نیاز سکه تمام بهار آزادی نیز در بورس کالا عرصه خواهد شد

اظهارنامه برآوردی برای مؤدیانی که اظهارنامه نمی‌دهند

رئیس سازمان امور مالیاتی از تولید اظهارنامه برآوردی برای اشخاص حقیقی و حقوقی که اظهارنامه مالیاتی ارائه نمی‌کنند، خبر داد.

به گزارش ایسنا، داوود منظور در آیین تجلیل از فعالان پیشتاز اقتصاد ایران با تاکید بر اینکه بخش بزرگ جامعه مودیان خوش حساب هستند که پرداخت مالیات را وظیفه خود می‌دانند، اظهار کرد: دولت برای اینکه بتواند خدمات شایسته ارائه کند، نیازمند تامین مالی پایدار است و مالیات این نقش را به خوبی ایفا می‌کند.

وی ادامه داد: در این راستا سال گذشته و امسال گام‌های مهمی برداشته شد. رویکرد ما در دوره تحول مالیاتی تعامل حداکثری با جامعه مؤدیان است، زیرا معتقدیم نظام مالیاتی شریک فعالیت اقتصادی همه فعالان اقتصادی است که به یمن تلاش آنها چرخ‌های اقتصاد می‌چرخد.

رئیس سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه این سازمان به مؤدی محوری معتقد است، گفت: تلاش این است خدمات الکترونیکی شود. در هفته قبل نیز سکوی نرم افزاری مالیات من برای تلفن همراه رونمایی شد که هرکس از تلفن همراه از سوابق مالیاتی خود مطلع شود. منظور با تاکید بر اینکه یکی از اصول دیگر سازمان اعتماد به خوداظهاری‌ها است، افزود: رئیس‌جمهوری و معاون اول رئیس‌جمهوری بر اعتماد به خوداظهاری مؤدیان تاکید دارند. این فرآیند در سال گذشته شروع شد و امسال افزایش قابل ملاحظه‌ای داشت. در امسال ۷۷ درصد اظهارنامه عملکرد ۱۴۰۰ را بدون رسیدگی پذیرفتیم. اوراق قطعی برای یک میلیون و ۸۰۰ مؤدی اماده و به کارپوشه آنها ارسال شده و قرار است پنج تا ۱۰ درصد مؤدیان به صورت تصادفی بررسی شوند. وی در ادامه از تولید اظهارنامه برآوردی خبر داد و گفت: در امسال تلاش شد اظهارنامه‌های برآوردی برای فاقدین اظهارنامه تولید کنیم. درواقع برای افرادی که اظهارنامه تسلیم نکنند، اظهارنامه برآوردی تولید می‌شود. معاون وزیر اقتصاد ادامه داد: در این راستا برای ۳۵۰ شخص حقوقی و سه میلیون شخص حقیقی که برای ۱۴۰۰ اظهارنامه ارائه نکرده بودند، بر اساس اطلاعات موجود در سامانه‌ها اظهارنامه برآوردی تولید شد.

جزئیات حراج جدید ربع سکه در بورس

معاون اداره عملیات بازار باز بانک مرکزی شیوه جدید عرضه ربع سکه در بورس کالا را تشریح کرد که به صورت حراج چند قیمتی خواهد بود.

به گزارش ایسنا، کرمی درباره چگونگی خرید ربع سکه از بورس کالا از ۴ بهمن و تفاوت آن با هفته گذشته گفت: در حراج هفته گذشته کشف نرخ به صورت روش حراج تک قیمتی بود؛ یعنی اگر در هفته گذشته خریداران ثبت سفارش خود را با قیمت‌های ۱۰۰۰ تومان، ۱۱۰۰ تومان، ۱۲۰۰ تومان، ۱۳۰۰ تومان و ۱۴۰۰ ثبت کرده بودند و با توجه به شرایط بازار بانک مرکزی نرخ ۱۲۰۰ تومان را برای ارز مناسب می‌دانست کسی که عدد بالاتری را نسبت به نرخ تعیین شده توسط بانک مرکزی ثبت کرده کماکان با همان نرخ ۱۲۰۰ تومان تعیین شده بانک مرکزی می‌تواند گواهی سکه را خریداری کند و در این روش حراج به شیوه تک قیمتی و آن هم ۱۲۰۰ تومانی انجام شده است.

معاون اداره عملیات بازار باز بانک مرکزی افزود: نرخ براساس دو مولفه نرخ جهانی و نرخ ارز تعیین می‌شود؛ بنابراین کسانی که می‌خواهند در حراج شرکت کنند و ثبت سفارش داشته باشند باید کاملا نسبت به شرایط حال و آینده این دو متغیر توجه لازم را داشته باشند و ریسک‌های مترتب بر هر دو مولفه را در ثبت سفارش لحاظ کنند.

عکس روز

مهمانان تالاب سرخرود مازندران

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

ثبت کشتی‌های مرتبط با ایران توسط پاناما

سازمان بنادر در واکنش به خبر ثبت کشتی‌های مرتبط با ایران توسط دولت پاناما اعلام کرد: تمامی کشتی‌های متعلق به شرکت‌های کشتیرانی ایرانی هم اکنون تحت پرچم پرافتخار جمهوری اسلامی ایران هستند. به گزارش ایسنا، سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان مرجع حاکمیت دریایی جمهوری اسلامی ایران با صدور بیانیه‌ای درمورد ثبت کشتی‌های مرتبط با ایران توسط دولت پاناما که در برخی رسانه‌های خارجی و داخلی بازتاب داشت، توضیحاتی ارائه کرد. به گزارش سازمان بنادر و دریانوردی، در این بیانیه چنین آمده است: تمامی کشتی‌های متعلق به شرکت‌های کشتیرانی ایرانی هم اکنون تحت پرچم پرافتخار جمهوری اسلامی ایران هستند و ناوگان ایران با ظرفیت تناژ قابل توجه در بین ۲۰ کشور بزرگ مالکان دنیا، کاملاً درخدمت حمل‌ونقل دریایی کشور برای رفع نیازهای صادراتی و وارداتی کالا است. کشتی‌های تحت پرچم ایران از استانداردهای بسیارخوب و مطابق قوانین ملی و کنوانسیون‌های بین‌المللی دریایی برخوردار هستند که نتایج کنترل و بازرسی‌های صورت‌گرفته در تفاهمنامه‌های کنترل و بازرسی دنیا موید این امر است. همچنین دریانوردان ایرانی نیز از صلاحیت و شایستگی لازم برخوردار هستند که این امر مورد تایید کمیته ایمنی دریانوردی سازمان بین‌المللی دریانوردی IMO قرار گرفته است و خوشبختانه با اقدامات خوبی که درطول ۳دهه اخیر برای افزایش کیفی و کمی آموزش دریانوردی کشور صورت گرفته، مایه فخر و مباهات است و درحال‌حاضر بیشتر قریب به اتفاق افسران شاغل روی کشتی‌های ایرانی را دریانوردان ایرانی تشکیل می‌دهند. در این بیانیه تاکید شده، اینگونه اقدامات، نه تنها غیرواقع و بی‌اهمیت تلقی می‌شود، بلکه بیشتر به‌دلیل فشارهای سیاسی که ازسوی دولت مستکبر ایالات متحده امریکا وارد شده، مطرح می‌شود. در ادامه این بیانیه آمده است؛ به دولت پاناما نیز نصیحت و توصیه می‌شود، متوجه اعمال و رفتار و آثار حقوقی و بین‌المللی اینگونه اظهارات و ادعاهای بی‌اساس خود باشد که نه تنها هیچگونه تاثیر و خللی در تجارت دریایی ایران نخواهد داشت، بلکه با موازین آزادی تجارت بین‌الملل تعارض کامل دارد و با روح حاکم بر تمامی کنوانسیون‌های بین‌المللی دریایی که وجه مشترک همه آنها تشویق دولت‌ها به همکاری با یکدیگر است و همچنین مواد ۱ و ۲ کنوانسیون ایجاد سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) که هم دولت ایران و هم دولت پاناما عضو آن هستند، در تضاد است. به استناد این ۲ ماده، دولت‌های عضو این سازمان بین‌المللی وابسته به ملل متحد متعهد شده‌اند، از هرگونه محدودیت برای کشتیرانی تجاری و رفتار تبعیض‌آمیز، پرهیز کنند.

دولت شفاف‌سازی کند

این زمین بایر است

نسخه تکراری مهار گرانی دلار

گزارش خبری

نمایش توانمندی‌های ایزوایکو

معاون مالی اقتصادی و عضو هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به همراه اعضای مجمع این سازمان ضمن بازدید از مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران نشست مشترکی با مدیرعامل و جمعی از مدیران و معاونان این مجتمع صنعتی برگزار کردند.

به گزارش ایدرونیوز، شیخ نیا به اتفاق اعضای مجمع در طول بازدید از نزدیک با روند کار پروژه‌های ایزوایکو آشنا شدند و ضمن ابراز رضایت از کیفیت و تخصص کار ایزوایکو از طرح‌های توسعه‌ای این مجتمع نیز بازدید به عمل آوردند.

مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران یک منطقه ویژه اقتصادی است که درمحدوده‌ای به مساحت ۱۱۰۰ هکتار در ۳۷ کیلومتری غرب بندرعباس و در ساحل خلیج‌فارس ایجاد شده است. این منطقه به دلیل نزدیکی با بنادر شهید رجایی و شهید باهنر که محل مبادله بیشترین کالاهای وارداتی و صادراتی کشور است همانند یک گلوگاه استراتژیک تلقی می‌شود و باتوجه به تردد هزاران شناور به صورت سالانه در خلیج‌فارس می‌تواند علاوه بر کمک به ساخت انواع شناورها، کمک شایان توجهی در جهت تعمیرات شناورهای مختلف انجام دهد.

مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزوایکو) یک منطقه صنعتی اقتصادی معتبر و شناخته شده است که مجموعه‌های صنعتی و مدرن به ویژه مرتبط با کشتی‌سازی و صنایع وابسته به آن را در خود جای داده است. ایزوایکو تلاش می‌کند در افق ایران ۱۴۰۴، مجتمعی سرآمد و الگو در صنایع کشتی‌سازی، سکوسازی و ترمینال‌های نفتی و معدنی در منطقه خلیج‌فارس باشد.

تولد ایزوایکو

مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزوایکو) در سال ۱۳۵۲ با طراحی شرکت آلمانی «بلواند فوس» در ۳۷ کیلومتری غرب بندرعباس احداث و پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌مرور بخش‌های مختلف آن به‌عنوان طرح توسعه ایجاد گردید. در این مدت این شرکت با ساخت و تحویل موفقیت‌آمیز ۳ کشتی اقیانوس‌پیما توانست توانایی خود را درزمینه ساخت این کلاس از شناورها به اثبات برساند. از سال ۱۳۹۶ با راه‌اندازی حوض‌های خشک (درای داک)، ایزوایکو به بالاترین ظرفیت ساخت و تعمیرات شناورها دست‌یافت.

ایزوایکو طی این سال‌ها با طراحی و ساخت سکوهای نفت و گاز نقش استراتژیک خود را در کشور به اثبات رسانیده؛ تا جایی که امروز با زیربنایی بالغبر ۱۱۰۰ هکتار و با بهره‌جویی از امکانات منحصربه‌فرد و کارکنانی متخصص به‌عنوان بزرگ‌ترین زیرساخت صنایع دریایی در کشور شناخته می‌شود. هم‌اکنون ایزوایکو با دارا بودن سیستم‌های مختلف از آب‌گیری و به‌آب‌اندازی توانایی ساخت و تعمیرات هر نوع شناوری در دنیا را دارد.

تاریخچه چندین هزار ساله

به گواه مهری قدیمی که در منطقه «چغامیش» خوزستان کشف‌شده دریانوردی در فلات ایران سابقه‌ای به درازای چندین هزار سال دارد، این مهر که تصویر یک کشتی را با سرنشینان آن نشان می‌دهد تنها یکی از مواردی است که می‌توان با تکیه‌بر آن بر این موضوع صحه گذاشت. همچنین زمان حفر کانال جدید سوئز نیز کتیبه‌ای از داریوش شاه هخامنشی کشف شد که گواه دیگری بر این مدعاست. از ساخت و خرید کشتی‌ها و قایق‌های جنگی در دوران ساسانی گرفته تا ناوگان‌هایی که برای مطالعات استراتژیک در عصر افشاریه مامور کشف و بررسی سواحل همسایه می‌شدند نیز نشان دیگری از قدمت و اهمیت صنعت کشتی‌سازی در درازای تاریخ این مرزوبوم است.

بیست و پنجمین دوره انتخاب شرکت‌های برتر ایران برگزار شد

شفاف‌سازی اطلاعات برای کسب‌وکارها

برترین‌ها معرفی می‌شوند

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سازمان‌مدیریت‌صنعتی از سال ۱۳۷۷ رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران را هر ساله انجام داده است. امسال نیز این مراسم برگزار شد و ۵۰۰ شرکت به عنوان شرکت‌های برتر معرفی شدند. این رتبه‌بندی با الهام از رسالت سازمان با فراهم نمودن آمار و اطلاعات شفاف و مفید در مورد بنگاه‌های اقتصادی کشور، فضای روشن‌تری از کسب‌وکار اقتصادی کشور ارائه می‌دهد و به مدیران بنگاه‌های اقتصادی، سیاست‌گذاران و پژوهشگران، یاری می‌رساند تا شناخت و درک دقیق‌تری از مقیاس، ساختار مالی و اقتصادی صنایع و بنگاه‌های اقتصادی بزرگ کشور بیابند. صنعت در این گزارش به برگزاری بیست و پنجمین دوره انتخاب شرکت‌های برتر ایران پرداخته است.

سازمان مدیریت صنعتی، باهدف تولید اطلاعات در مورد بنگاه‌های اقتصادی کشور و شفاف‌سازی فضای کسب‌وکار، ارائه تصویری روشن از جایگاه بنگاه‌های اقتصادی و گروه‌های صنعتی مختلف، گسترش رقابت بین بنگاه‌های اقتصادی کشور و علمی‌تر نمودن فضای تصمیم‌گیری مدیران، «رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران» را برای بیست و پنجمین سال متوالی اجرا کرد. به گزارش ایدرو نیوز، این رتبه‌بندی مشابه با رتبه‌بندی معتبر Fortune شرکت‌های بزرگ و برتر ایران را در فهرست‌های متنوع معرفی کرده و این فهرست را نشر می‌دهد؛ امسال نیز ۵۰۰ شرکت به عنوان شرکت‌های برتر معرفی شدند.

شاخص‌های انتخاب برترین‌ها

طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و در ۲۵ سال گذشته، ۵۰۰ شرکت منتخب به عنوان برترین‌های ایران، ابتدا براساس شاخص میزان فروش (درآمد) مشخص می‌شوند. پس از آن، بر اساس مجموع ۳۳ شاخص رتبه‌بندی دیگر با هم مقایسه و رتبه‌بندی می‌شوند.

این روند در سال‌های گذشته اجرا شده و هر سال نیز شاخص‌های جدیدی به این فهرست اضافه می‌شوند. از آن جمله ۴ شاخص بهره‌وری کل، بهره‌وری کل عوامل، بهره‌وری نیروی انسانی و بهره‌وری سرمایه در سال‌های اخیر به فهرست سنجش شرکت‌های برتر ایران اضافه شده‌اند.

جایزه برترین‌ها

براساس ارزیابی از روند رشد شرکت‌های برتر طی ۴ سال اخیر، از بین ۱۰۰ شرکت برتر به ۱۰ شرکت به عنوان «شرکت‌های پیشرو» تندیس اهدا می‌شود. همچنین از شرکت‌های برتر از نظر رشد سریع، شرکت‌های برتر صادرات‌گرا، شرکت‌های اول در گروه‌های صنعتی و شرکت‌های برتر در برخی شاخص‌ها تقدیر می‌شود.

در این ارزیابی ۵۰۰ شرکت بزرگ ایران با ۵۰۰ شرکت بزرگ ترکیه و ۵۰۰ شرکت بزرگ امریکا مقایسه می‌شوند. به عنوان نمونه در این ارزیابی رشته‌های مختلف کسب‌وکار در ایران با رشته‌های کسب‌وکار در این دو کشور از جنبه‌های مختلف مقایسه می‌شوند.

۳۳ شاخص برای ارزیابی

معاون مشاوره و تحقیق سازمان مدیریت صنعتی و مدیر مرکز رتبه بندی شرکت‌های برتر ایران با اشاره به معرفی شرکت‌های برتر ایران گفت: در بیست و پنجمین دوره انتخاب شرکت‌های برتر ایران ۳۳ شاخص مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته است.

مجید درویش اندازه و رشد شرکت، سودآوری و عملکرد، بهره‌وری، صادرات، نقدینگی، بدهی و بازار را از جمله دسته بندی‌های اصلی (IMI-۱۰۰) برای ارزیابی شرکت‌ها عنوان کرد که هر یک شامل شاخص‌های مختلفی هستند. درویش افزود: در رتبه‌بندی علاوه بر اینکه جایگاه هر شرکت در فهرست‌های عمومی نشان داده شده، جایگاه شرکت در گروه صنعتی مربوط نیز مشخص می‌شود.

معاون سازمان مدیریت صنعتی افزود: حضور شرکت‌ها در این رتبه‌بندی کاملا اختیاری و داوطلبانه است و آمارهای عملکردی ارائه شده از سوی آنها، از صورت‌های مالی مستند و حسابرسی شده استخراج شده است.

مدیر مرکز رتبه‌بندی شرکت‌ها با اشاره به اهداف سازمان مدیریت صنعتی از رتبه‌بندی شرکت‌های بزرگ ایران گفت: تولید اطلاعات بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و شفاف‌سازی فضای کسب‌وکار، میزان اثرگذاری شرکت‌ها در اقتصاد ملی و گسترش رقابت بین بنگاهها از جمله اهداف رتبه‌بندی است.

سهم برترین‌ها در تولید ناخالص داخلی

مجید درویش معاون مشاوره و تحقیق سازمان مدیریت صنعتی اظهارکرد: مطابق رتبه‌بندی انجام شده ۵۰۰ شرکت برتر کشور حدود ۲۰ درصد در تولید ناخالص داخلی سهم دارند. وی بیان‌داشت: طبق اطلاعات مرکز آمار ایران، رشد واقعی فروش ۵۰۰ شرکت یادشده گویای آن است که این بنگاه‌ها همچون لکوموتیوی برای اقتصاد کشور عمل کردند.

وی با اشاره به تولید این اطلاعات در ۲۵ سال گذشته، ادامه داد: بررسی روند این اطلاعات، نشان دهنده افت و خیزهای صنایع مختلف است که می‌تواند در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و صنعتی کشور مورد استفاده قرار گیرد.

درویش معاون سازمان مدیریت صنعتی در مورد صحت‌سنجی اطلاعات ارائه شده از سوی بنگاه‌های اقتصادی گفت: اطلاعات از مستندترین اطلاعات شرکت‌ها یعنی صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت‌ها استخراج می‌شود. در این فرآیند کنترل می‌شود که صورت‌های مالی حتما حسابرسی شده باشد.

تفاوت شرکت‌های بزرگ با کوچک‌ها

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی نیز در نشست خبری بیست و پنجمین سال رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران اظهارکرد: هدف اصلی از رتبه‌بندی شرکت‌های برتر کشور، شفاف‌سازی اطلاعات برای کسب‌وکارها است.

به گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت صنعتی، ابوالفضل کیانی بختیاری افزود: امروز ربع قرن تلاش در سازمان مدیریت صنعتی برای رتبه‌بندی شرکت‌های بزرگ اتفاق افتاده است.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی بیان‌داشت: یکی از تفاوت‌های اصلی شرکت‌های بزرگ با شرکت‌های کوچک و متوسط، زنجیره تامین بسیار گسترده آنها در سطح کشور است و به‌طور معمول یک زنجیره ارزش بین‌المللی را نیز به دنبال خود دارند؛ بر این اساس شرکت‌های بزرگ، شرکت پیشران در اقتصاد کشورها محسوب می‌شوند.

کیانی بختیاری ادامه‌داد: اشتغالزایی بزرگ و پایدار برخلاف شرکت‌های کوچک و متوسط، از دیگر مشخصه‌های شرکت‌های بزرگ است و در هر منطقه‌ای که این شرکت‌ها به وجود آمده‌اند یک توسعه منطقه‌ای نیز به وجود آمده است.

وی با تشریح اهداف رتبه‌بندی شرکت‌های بزرگ، خاطرنشان کرد: علاوه بر شفاف‌سازی اطلاعات برای کسب‌وکارها، تولید و تحلیل اطلاعات برای برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران حوزه‌های اقتصادی، تولید اطلاعات برای خود این بنگاه‌ها در راستای رقابت‌پذیری و تولید اطلاعات برای جامعه علمی کشور انجام می‌شود.

اعتلای برند کارفرمایی

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی ادامه‌داد: این سازمان محل رجوع بخش‌هایی از حاکمیت برای اطلاع‌گیری از بنگاه‌های برتر کشور است و برنامه‌هایی همچون دیدار کارآفرینان و مدیران شرکت‌های بزرگ با مقامات عالی از طریق وجود اطلاعات همین سازمان انجام می‌شود.

وی اضافه کرد: اعتلای برند کارفرمایی برای بنگاه‌ها دیگر هدف از این ارزیابی است که سبب می‌شود شرکت‌های بزرگ یاد شده مورد رجوع مشتریان قرار بگیرند و سازمان‌ها و نهادهایی که تسهیلات و امکانات می‌دهند با خیال راحت‌تری وام‌های خود را در اختیار آنها قرار دهند و همچنین مگا پروژه‌ها و پروژه‌های ملی به این شرکت‌ها ارجاع داده شود.

کیانی بختیاری گفت: همچنین اطلاعات رتبه‌بندی به سایر زبان‌ها ترجمه شده و در اختیار سفارتخانه‌های کشورمان قرار می‌گیرد که می‌تواند یاری‌رسان شرکت‌های بزرگ برای حضور در پروژه‌های بین‌المللی، ایجاد اتحاد استراتژیک خوب و قرار گرفتن آنها در زنجیره ارزش بین‌المللی باشد.

علت تداوم رتبه‌بندی

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی درباره شاخص‌ها و علت تداوم رتبه‌بندی گفت: دلیل اصلی این است که ما متدولوژی ساده اما شفافی است که وجود دارد. نخستین شاخص درآمد بوده است. شرکت‌هایی که درآمد خوبی دارند به این معنا است که اثرگذاری بالایی در تولید ناخالص داخلی بالا، زنجیره تامین گسترده و مشتریان پایدار دارند. به دنبال این شاخص، موارد دیگری نظیر اشتغالزایی و ارتباطات بین‌المللی نیز در نظر گرفته شده است. همچنین بحث شعارهای سال نیز به عنوان یکی از شاخص‌های رتبه‌بندی در نظر گرفته می‌شود. شرکت‌های دانش‌بنیان نیز معمولا کوچک مقیاس هستند اما می‌توانند درآمدزایی خوبی داشته باشند.

۱۰ شرکت برتر ایران مشخص شدند

صبح روز دوشنبه ۳ بهمن همایش شرکت‌های برتر ایران با حضور مدیران شرکت‌های بزرگ کشور در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد. این همایش در ۲۵ سال متولی برگزار شده است. مهم‌ترین اهداف رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران تولید اطلاعات در مورد بنگاه‌های اقتصادی، شفاف‌سازی فضای کسب‌وکار، رتبه‌بندی شرکت‌ها از نظر میزان اثرگذاری و گسترش رقابت بین بنگاه‌ها آنها است. این رتبه‌بندی هم در سطح جهانی و هم در سطح منطقه وجود دارد. از جمله شاخص‌های رتبه‌بندی شاخص‌های اندازه، سودآوری، بهره‌وری، صادرات، نقدینگی، بدهی و بازار هستند. این شرکت‌ها بیش از ۷۰ درصد اشتغالزایی کشور را برعهده دارند. کار جدید همایش امسال حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در رتبه‌بندی ۱۴۰۱ بود که حضور فعال داشتند. در ادامه ۱۰ شرکت برتر ایران نیز معرفی شدند که عبارتند از:

۱- شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس
۲- شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس
۳- شرکت پالایش نفت بندرعباس
۴- شرکت فولاد مبارکه اصفهان
۵- شرکت سرمایه‌گذاری غدیر
۶- بانک ملت
۷- شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان
۸- شرکت ایران خودرو
۹- بانک رفاه کارگران
۱۰- شرکت سرمایه‌گذاری پارس آریان

آیین رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران، شرکت‌های بزرگ و برتر را هر سال در فهرست‌های متنوع جهانی معرفی می‌کند و امسال نیز ۵۰۰ شرکت به عنوان شرکت‌های برتر معرفی شدند

سخن پایانی

از آنجا که شرکت‌های برتر فهرست IMI-۱۰۰ سهم زیادی در تولید ملی دارند، رسالت مرکز رتبه‌بندی شرکت‌های برتر در سازمان مدیریت صنعتی، شناسایی و معرفی این شرکت‌ها بوده است. بنابراین مانند سال‌های گذشته، سازمان مدیریت صنعتی در سال ۱۴۰۱ نیز، اقدام به رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران (رتبه‌بندی IMI-۱۰۰) نموده است. این رتبه‌بندی که ۵۰۰ شرکت بزرگ و تاثیرگذار در اقتصاد کشور را معرفی کرد که با هدف شناسایی جایگاه بنگاه‌های اقتصادی و کمک به سیاست‌گذاران اقتصادی کشور انجام می‌شود.

در بازدید شهردار تهران از مرکز تحقیقات سایپا تاکید شد

پایتخت، نیازمند تحول در حوزه حمل‌ونقل عمومی

شهردار تهران به همراه جمعی از معاونان و مدیران حوزه حمل‌ونقل شهری با حضور در مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا از محصولات جدید گروه خودروسازی سایپا بازدید کرد. به گزارش سایپانیوز، علی‌رضا زاکانی به همراه جمعی از معاونان و مدیران ارشد شهرداری تهران از مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا بازدید و از نزدیک در جریان توانمندی‌های این گروه خودروساز در حوزه محصولات جدید، خودروهای مناسب حمل‌ونقل عمومی و باری و توانمندی‌های آزمایشگاهی این گروه خودروساز قرار گرفت. شهردار تهران دربازدید از مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا گفت: در شهر تهران نیاز به تحول در حوزه حمل‌ونقل عمومی وجود دارد و در حوزه بار و مسافر نگاه شهرداری تهران بر ظرفیت‌های داخلی کشور است و امیدواریم بتوانیم با همکاری خودروسازان داخلی خدمات مناسبی را به مردم ارائه دهیم.

زاکانی تصریح کرد: امروز و در حضور مدیرعامل گروه سایپا مقرر شد کارگروه مشترکی از دو مجموعه ایجاد شود تا بتوانیم همکاری بسیار گسترده‌ای در حوزه تولید خودروهای عمومی مسافری و باری داخل شهری داشته باشیم. در این بازدید محمدعلی تیموری، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا گفت: برای اولین‌بار، شهردار تهران در این گروه خودروساز حضور یافته که بیانگر حمایت از صنعت خودروسازی داخلی و توسعه خودروهای کار و شهری در ناوگان حمل‌ونقل عمومی است.

او با بیان اینکه باید هزینه‌های حمل‌ونقل عمومی را در سطح شهر کاهش داد، افزود: استفاده از خودروهای حمل‌ونقل درون‌شهری وارداتی زیانده و تا ۳ برابر هزینه بیشتر دارد؛ بنابراین امروز محصولات متنوع سواری برای استفاده در تاکسیرانی و تجاری برای حمل‌ونقل درون‌شهری و ون مسافری عرضه و معرفی شد.

تیموری تصریح کرد: ساینا گازسوز به‌عنوان اولین خودرو سواری گازسوز برای استفاده در حوزه تاکسی شهری عرضه شد. همچنین خودرو ون ۱۴ نفره معرفی شد که قیمت حمل مسافر را در سطح شهر بسیار کاهش می‌دهد، چراکه قیمت این محصول نسبت به مشابه خارجی یک‌سوم است، همچنین دارای موتور گازسوز پرقدرت با پیمایش ۳۸۰ کیلومتر در هر بار شارژ گاز است. او افزود: خودرو پادرا پلاس لانگ، محصول جدیدی است که برای حمل بار حجیم شهری مورداستفاده قرار می‌گیرد و با خودروهای ۶ تن وارداتی برابری می‌کند. ۹۰ درصد قطعات خودروهای وارداتی از خارج از کشور تامین می‌شود و در حوزه خدمات پس از فروش و تعمیرات وابستگی صددر صد به خارج از کشور دارد، در صورتی که پادرا پلاس لانگ محصول کاملا داخلی است و تا ۳ تن توان حمل بار حجیم را دارد و با سوخت پاک CNG آلایندگی کمتری نسبت به خودروهای مشابه خود با سوخت دیزل دارد. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا تاکید کرد: برای خودروهای ویژه حمل‌ونقل عمومی به لحاظ کیفی آنالیز گسترده‌ای در حوزه قطعات انجام می‌شود، چراکه قرار است این محصولات در حمل‌ونقل عمومی عرضه شود و خودرویی که در حمل‌ونقل عمومی ورود پیدا می‌کند چندین برابر خودرو شخصی پیمایش دارد لذا کیفیت قطعات عملکردی مبنای اصلی، قرار خواهد گرفت.

اختلاف‌نظر شورای رقابت با بورس

ورود بورس کالا به موضوع ساماندهی بازار خودرو با هدف کنترل نرخ و کاهش بساط واسطه‌گری منجر به ورود خودروهای داخلی به این فرآیند عرضه شد. هرچند در روزهای اخیر عرضه خودروهای داخلی به محل اختلاف بین شورای رقابت با سازمان بورس بدل شده است. به گزارش تسنیم، شورای رقابت در نامه‌ای به رئیس سازمان بورس کلیه محصولات ایران خودرو و سایپا جز هایما و تارا را انحصاری اعلام کرد. این شورا در این نامه اعلام کرد: عرضه خودروهای خانواده دنا، پژو ۲۰۷ و شاهین در بورس کالا مجاز نیست که این نامه با واکنش سریع وزیر اقتصاد مواجه شده و وی تاکید کرد مجوز عرضه خودرو در بورس توسط شورای عالی بورس صادر شده است. به گفته خاندوزی مجوز عرضه خودرو در بورس کالا توسط شورای عالی بورس داده شده و در این زمینه شورای عالی بورس تصمیم خواهد گرفت. اقدام شورای رقابت با واکنش سریع برخی مدیران بورسی نیز مواجه شده است. مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار با انتقاد از نامه شورای رقابت گفت: شورای رقابت اختیار قانونی لغو عرضه خودرو در بورس کالا را ندارد. امیرمهدی صبائی افزود: طبق قانون بازار اوراق بهادار، شورای عالی بورس بالاترین رکن بازار سرمایه است و تصویب سیاست‌های کلان بازار سرمایه را برعهده دارد. یکی از وظایف این شورا تعیین خط مشی و تدوین قانون و مقررات مربوطه است و کلیه مصوبات شورای عالی بورس برای بورس‌ها لازم‌الاجرا است. به گفته صبائی عرضه خودرو در بورس کالا یکی از مصوبات شورای عالی بورس است و این نهاد موظف است در چارچوب این مصوبه رفتار کند؛ بنابراین ضمن احترام به جایگاه شورای رقابت، بورس کالا تابع مصوبات شورای عالی بورس است.

یادداشت

رفع ابهاماتی درباره قیمت‌گذاری خودرو

حجت‌اله فیروزی - عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی

داستان قیمت‌گذاری در بازار خودرو و تغییر ناگهانی در سازکارهای این بازار حاشیه‌های بسیاری ایجاد کرده است. ابهاماتی نیز درباره نقش مجلس در سیاست‌های این بازار مطرح است که به‌عنوان نماینده مجلس لازم می‌دانم برای رفع ابهام به چند مورد اشاره کنم. نکته اول اینکه خبری در برخی رسانه‌ها منتشر شده مبنی بر اینکه مجلس به دولت مجوز داده و دولت را ملزم به عرضه خودرو در بورس کرده که چنین موضوعی اصلا صحت ندارد. هیچ مصوبه‌ای درباره عرضه خودرو یا الزام دولت به عرضه خودرو در بورس وجود ندارد. شاید در جلسات کمیسیون صنایع مجلس و دولت به این موضوع پرداخته شده، اما فقط در حد اظهارنظر بوده و مجلس هیچ‌گونه مصوبه‌ای در این زمینه نداشته است؛ یعنی این نظریه هیچ‌وقت تبدیل به مصوبه و قانون نشده است.

نکته دوم اینکه، سازکار فروش و عرضه خودرو در حوزه اجرا در دست دولت است و مجلس در اجرا و اینکه دولت در این زمینه چگونه عمل می‌کند، دخل و تصرفی ندارد. فقط مجلس تاکید بر حمایت از تولید دارد و اگر بخش تولید که خودرو هم جزو آن است، در بودجه سالانه نیاز به مصوبه‌ای برای تقویت داشته باشد، طبیعی است که مجلس در این زمینه اقدام و قانون‌گذاری می‌کند؛ به‌عبارتی تا زمانی که روند اجرای یک قانون در روال عادی طی می‌شود، مجلس دخالتی در این امور ندارد؛ بنابراین اینکه سازکار فروش خودرو، چگونه و به چه میزان باشد برعهده دولت است. البته تاکید می‌کنم مجلس همواره بر عملکرد دولت نظارت دارد. اینکه قیمت‌گذاری خودرو قبلا از سوی شورای رقابت انجام می‌شده و در حال حاضر با عرضه در بورس رقم می‌خورد یا در قالب قرعه‌کشی است و به تازگی صحبت از بازگشت دوباره شورای رقابت به عرصه قیمت‌گذاری خودرو می‌شود، اینها ابزارها و شیوه‌هایی است که دولت برای قیمت‌گذاری خودرو از آنها بهره می‌گیرد.

به این ترتیب می‌توان گفت شیوه‌های قیمت‌گذاری برای مجلس مهم نیست؛ اساس این است که خودرو تولید شود، باکیفیت باشد، عرضه رقابت برای فعالان این بخش فراهم باشد و نرخ مناسب و خدمات پس از فروش داشته باشد. قیمت‌گذاری موضوعی است که به تولیدکننده و مصرف‌کننده برمی‌گردد و پیگیری تصمیمات اتخاذشده در قالب نظارت به‌نوعی مربوط به مجلس می‌شود.

با همین رویکرد، تاکنون نیز در گفتمان‌هایی که مجلس شورای اسلامی با دولت داشته، چه زمانی که قیمت‌گذاری در شورای رقابت بود و چه در حال حاضر که این قیمت‌گذاری در قالب عرضه خودرو در بورس انجام می‌شود، مجلس شورای اسلامی همواره بر عرضه خودرو باکیفیت و ارائه خدمات پس از فروش تاکید دارد.

در نشست‌های بین دولت و مجلس، همواره چند الزام برای ما مهم بوده است؛ اینکه اگر قرار است خودرو در بورس عرضه شود، اولا باید عرضه به میزانی باشد که منجر به تعادل بازار شود؛ یعنی با تقاضا تناسب داشته باشد. در حال حاضر، میزان عرضه در بورس با میزان تقاضا هیچ تناسبی ندارد. از یک سو عرضه خودرو در بورس قطره‌چکانی است و از سوی دیگر، تقاضا به‌شدت بالاست و همین وضعیت منجر به افزایش نرخ خودروها می‌شود. دومین تاکید مجلس بر این است که اگر قرار بر عرضه خودرو در بورس است، در این روند باید مصرف‌کنندگان واقعی شناسایی شوند تا خودرو به‌دست آنها برسد، نه اینکه بورس تبدیل به بازار دلالی دیگری شود که بر نرخ خودروها بیفزاید. به‌علاوه اینکه در بازار خودرو، علاوه بر مصرف‌کنندگان واقعی، فعالان اقتصادی و کسانی که به این صنعت به‌عنوان کسب‌وکار نگاه می‌کنند، میزان تقاضا را بالا و فضای رقابت سالم بین تولیدکننده، عرضه‌کننده و مصرف‌کننده واقعی را از بین می‌برند.

نکته سوم اینکه رقابت در بورس نباید به حدی گسترده شود که نرخ خودرو را از تعادل خارج کند. در اصل، رقابت تا زمانی وجود دارد که نرخ کالا از میزان واقعی آن بالاتر نرود. به‌عنوان مثال، عرضه میلگرد در بورس، عرصه رقابت بین شرکت‌های مصرف‌کننده این محصول است؛ بنابراین رقابت بین مصرف‌کنندگان واقعی است، این در حالی است که امروز شاهد رقابت بین مصرف‌کنندگان و فعالان بازار خودرو هستیم که برآیند آن، بالا رفتن نرخ خودرو است. باتوجه به آنچه گفته شد، هر شیوه‌ای که دولت دنبال می‌کند باید منتهی شود به اینکه خودرو در نهایت به‌دست مصرف‌کننده واقعی برسد و از شمول کالای سرمایه‌ای خارج شود و عرضه خودرو با نرخ مناسب و حداکثر به‌عنوان مثال ۱۰ درصد (سود تولیدکننده) از نرخ تولید بالاتر باشد.

در ادامه این فرآیند باید بر چند نکته کلیدی نیز تاکید داشت. اینکه خودرو عرضه‌شده باکیفیت باشد؛ ضمن اینکه به خدمات پس از فروش هم توجه شود. با این شاخص‌ها دیگر فرقی ندارد خودرو در بورس عرضه شود یا سیاست قیمت‌گذاری حاکم باشد. مهم این است که خودرو با نرخ و کیفیت مناسب به‌دست مصرف‌کننده واقعی برسد.

در نهایت اینکه ایجاد ثبات و برقراری آرامش در بازارها باید در اولویت دولت و مجلس قرار گیرد. شیوه‌های سیاست‌گذاری اگر منجر به ثبات اقتصادی نشود، قطعا به زیان جامعه است.

ابهام در نحوه هزینه کرد درآمد واردات خودرو

دولت شفاف‌سازی کند

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری روز یکشنبه در جریان دفاع از کلیات لایحه بودجه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی، ضمن اشاره به افزایش تولیدات صنعتی، از جمله خودرو، تاکید کرد کمبودهای بازار خودرو با واردات جبران خواهد شد. رئیس‌جمهوری در حالی بر واردات خودرو برای سال آینده تاکید دارد که دومین محموله خودروهای خارجی نیز شنبه وارد کشور شد و براساس آخرین اخبار بورس کالا نیز همین روزها با عرضه چانگان میزبان خودروهای وارداتی خواهد بود. ۳ دی، پس از وقفه‌ای چهارساله، نخستین محموله خودروهای وارداتی شامل ۲۲ خودرو و ۶ نمونه محصولات کیا از جمله سراتو، ریو، پیکانتو، پگاس، سونت و اسپورتیج از کره جنوبی و پس از آن هم تعدادی چانگان وارد کشور شد. دومین محموله خودروهای وارداتی نیز شامل ۱۲۰ دستگاه خودرو ساخت شرکت هیونداي کره جنوبی از نوع سواری سدان، اول بهمن وارد بندر شهید باهنر بندرعباس شد که براساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته این خودروها در بورس کالا قیمت‌گذاری و عرضه خواهند شد.

به‌گفته سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ پیش‌بینی درآمدهای گمرکی برای سال آینده ۱۲۶ هزار میلیارد تومان است که ۳۱ هزار میلیارد تومان آن، درآمد مربوط به واردات خودرو به میزان ۲ میلیارد دلار است. صمت در این گزارش به موضوع واردات خودرو برای سال آینده پرداخته است.

عکس: صمت

پیش‌بینی درآمدهای گمرکی برای سال آینده ۱۲۶ هزار میلیارد تومان است که ۳۱ هزار میلیارد تومان از آن، درآمد مربوط به واردات خودرو به میزان ۲ میلیارد دلار است

زیروبم پرونده واردات خودرو

سال ۹۷ بنا به محدودیت‌های ارزی تحمیل‌شده به کشور و طبق تصمیم شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، واردات خودرو تا ۳۱ اردیبهشت سال ۱۴۰۱ ممنوع اعلام شد. با روی کار آمدن دولت سیزدهم، فاطمی‌امین وزیر صمت سال گذشته وعده داد تا پایان خرداد سال ۱۴۰۱ واردات خودرو تعیین‌تکلیف و آیین‌نامه‌ای به این منظور تصویب خواهد شد.

همچنین رئیس‌جمهوری نیز که اسفند سال گذشته یک فرمان هشت‌ماده‌ای در زمینه صنعت خودروسازی کشور صادر کرده در بند چهارم این فرمان دستور داده بود «به‌منظور افزایش رقابت‌پذیری و رفع شائبه انحصار، متناسب‌سازی نرخ خودرو و جبران کمبود تولید به میزان موردنیاز بازار، موانع قانونی و اجرایی واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، حداکثر ظرف ۳ ماه آینده رفع شود و با افزایش صادرات خودرو و قطعات، نسبت صادرات به واردات در صنعت خودرو افزایش یابد.»

با این حال از ابتدای امسال کش‌وقوس‌های فراوانی در زمینه واردات یا عدم واردات خودرو شکل گرفت اما در نهایت آیین‌نامه واردات خودرو تنظیم و وعده واردات خودرو تا شهریور داده شد؛ منتهی تقریبا ۳ ماه طول کشید تا آیین‌نامه مذکور در هیات دولت به تصویب برسد. در نهایت اوایل شهریور آیین‌نامه واردات خودرو به تصویب هیات دولت رسید و اعلام شد یک میلیارد یورو ارز برای واردات خودرو در نظر گرفته شده که این خودروها شامل خودروهای اقتصادی با دامنه قیمتی زیر ۱۰ هزار یورو و خودروهای بین ۱۰ تا ۲۰ هزار یورو می‌شود.

پس از تصویب آیین‌نامه واردات خودرو در مهر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری با ذکر ۳ ایراد، مصوبه دولت درباره تعیین سازکار واردات خودرو را مغایر قانون اعلام کرد.

در آبان نیز محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری با ارسال نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، تصویب‌نامه هیات وزیران در زمینه واردات خودرو که شامل اصلاح تصویب‌نامه قبلی واردات خودرو بود را ابلاغ کرد.

> واردات خودرو در دست دولت است و درآمد این نهاد از این محل، بستگی به میزان حقوق، عوارض و تعرفه‌های گمرکی دارد که در نظر گرفته است

تدوین سازکار در اختیار دولت است

سعید مدنی، کارشناس حوزه خودرو درباره میزان تحقق درآمد پیش‌بینی‌شده دولت در بودجه ۱۴۰۲ از محل واردات خودرو به صمت گفت: واردات خودرو در دست دولت است و درآمد این نهاد از این محل، بستگی به میزان حقوق، عوارض و تعرفه‌های گمرکی دارد که در نظر گرفته است. عدد پیش‌بینی‌شده در بودجه، دقیقا عددی است که اگر دولت قصد تحقق آن را داشته باشد، محقق خواهد شد، چون تابع شرایط خاصی نیست و فقط بستگی به اراده و خواست دولت دارد. اگر دولت برای واردات ۲ میلیارد دلار خودرو، برنامه‌ریزی کرده، می‌تواند با تغییر در تعرفه‌ها به این درآمد برسد و این اعداد و ارقام را محقق کند.

مدنی درباره تحقق‌پذیر بودن این میزان درآمد، اظهار کرد: در زمان ورود خودرو به کشور، دولت می‌تواند مولفه‌هایی مانند حقوق گمرکی، عوارض و مالیات که تعیین آنها در اختیار خودش است را به‌گونه‌ای تنظیم کند که به اهداف پیش‌بینی‌شده خود برای واردات خودرو برسد.

این کارشناس حوزه خودرو در پیش‌بینی وضعیت واردات در سال آینده گفت: از یک سو صحبت از واردات ۱۰۰ هزار خودرو شده و از سویی دیگر، از سال ۱۳۹۷ که واردات خودرو ممنوع شد، تقاضای انباشته‌ای ایجاد شده است.

در این میان، ممنوعیت واردات خودرو باعث شد نرخ خودروهای خارجی دست دوم در بازار افزایش قابل‌توجهی داشته باشد. خودروهای وارداتی غیر از خودروهای چینی، بعضا خودروهای خاصی هستند که مشابه آنها در ایران تولید نمی‌شود.

تقاضای انباشته داریم

مدنی در ادامه اظهار کرد: در بازار خودرو کشور، تقاضای انباشته داریم. سال‌های قبل از ممنوعیت واردات خودرو یعنی قبل از سال ۱۳۹۷، معمولا سالی ۵۰، ۶۰ هزار خودرو و حتی در یک سال ۷۰ تا ۸۰ هزار خودرو وارد می‌شد. وقتی برای ۴ سال واردات خودرو ممنوع شود و حالا بخواهیم یکجا خودرو وارد کنیم و تقاضا را پوشش دهیم، باتوجه به تقاضای انباشته‌ای که وجود دارد، طبیعتا قیمت‌ها قدری افزایش خواهد داشت.

دولت می‌توانست به‌طور مرحله‌ای این کار را انجام دهد. ابتدای کار ۱۵۰ هزار خودرو وارد کند و به‌تدریج طی سال‌های آینده از تعداد خودروهای وارداتی کم کند؛ گرچه نرخ این خودروها باتوجه به اینکه دولت می‌خواهد از محل آنها درآمد کسب کند، گران تمام خواهد شد که مشتریان خاص خود را هم خواهند داشت.

وی ادامه داد: تقاضای انباشته مربوط به سال‌های گذشته را می‌توان سرشکن کرد تا ظرف ۳ سال آینده پوشش داده شود.

برنامه مبهم واردات خودرو

بابک صدرایی، کارشناس حوزه خودرو نیز در این باره به صمت گفت: در حال حاضر، واردات خودرو، یک شرایط گنگ دارد؛ هم تعرفه آن مشخص نیست و هم اینکه خودروهای واردشده باید در بورس کالا، عرضه و نرخ آن در این بازار مشخص شود تا در نهایت باقیمانده ۱۵ درصد سود واردکننده به حساب دولت برود.

در این زمینه باید چند موضوع را در نظر بگیریم؛ نخست اینکه قطعا واردکنندگانی که سراغ واردات خودرو می‌روند، برخی از بخش دولتی و تعدادی هم از بخش خصوصی هستند و فعالیت در این بخش باید حداقل برای بخش خصوصی، توجیه اقتصادی بالایی ایجاد کند تا ترغیب به این کار شود.

صدرایی ادامه داد: اینکه دولت در نظر دارد ۱۵ درصد از سود فروش خودروهای وارداتی عرضه‌شده در بورس به واردکننده پرداخت و مابقی آن به حساب دولت واریز شود، می‌تواند چالش‌هایی را برای واردکننده ایجاد کند. البته این مسئله‌ای جزئی به‌شمار می‌رود.

در این زمینه مسئله کلان این است که با وضعیت اقتصادی و سیاسی که داریم و اینکه امکان دارد تحریم‌ها و فشارهای سیاسی هم بیشتر شود، دولت در نظر گرفته با واردات حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار خودرو درآمد ۳۱ هزار میلیارد تومانی به‌دست آورد. آیا واقعا می‌توانیم این تعداد خودرو را تامین کنیم؛ آن هم در شرایطی که تحت تحریم شدید قرار داریم، این در حالی است که تامین خودرو در جهان با مشکل همراه است و حتی اگر وضعیت جهانی خودرو هم مشکلی نداشته باشد باید از کشورهای همسایه و اطراف که حاضر به همکاری با ما هستند، این خودروها را تامین کنیم که در شرایط فعلی، کار بسیار سختی است.

این کارشناس حوزه خودرو افزود: اگر امکان تامین این تعداد خودرو وجود داشته باشد، درآمد ۳۱ هزار میلیارد تومانی با واردات حدود ۷۵ هزار خودرو محقق می‌شود. به‌نظر من اینکه خودروها با یک نرخ نسبتا معقول وارد شوند، شدنی است، اما اینکه خودرو به بورس برود، بستگی به این دارد که درآمدی که دولت می‌خواهد محقق شود و نرخ تمام‌شده خودروها، چقدر است. چون تمام ابعاد این موضوع شفاف نیست، نمی‌توان به‌طور صریح درباره آن اظهارنظر کرد. به‌عنوان مثال، امکان دارد دولت بخواهد روی هر ماشین به‌طور متوسط ۷۰۰ میلیون تومان درآمد کسب کند که در این صورت با ۴۰ تا ۵۰ هزار خودرو وارداتی، این رقم درآمدی قابل‌وصول است و با احتمال خرید آنها از کشورهای گوناگون، دست‌کم باید ۴۰ هزار خودرو وارد کند.

صدرایی افزود: حتی با فرض یادشده، دولت از یک خودرو به‌طور متوسط ۶۰۰ میلیون تومانی، چقدر می‌تواند عوارض دریافت کند که پیش‌بینی درآمد ۳۱ هزار میلیارد تومانی را مطرح می‌کند. اگر واردات ۱۰۰ هزار خودرو محقق شود، یعنی از این خودروها ۳۰۰ میلیارد تومان مالیات می‌گیرد که به‌نظر من، مالیات مستقیم و غیرمستقیم، هم مالیاتی که از واردات می‌گیرد و هم مالیاتی که از بورس می‌گیرد، بیشتر از این است.

پیش‌بینی من این است که تعداد خودروهای وارداتی به ۱۰۰ هزار دستگاه هم نرسد؛ مگر اینکه کانال‌ها و سورس‌های جدیدی ایجاد شود. مثلا توافق سیاسی رخ دهد و پول‌های بلوکه‌شده آزاد شود که در این صورت تعداد خودروهای وارداتی به ۱۰۰ هزار دستگاه هم می‌رسد، اما اگر هیچ پول بلوکه‌شده‌ای آزاد نشود و صرفا خودرو از طریق کشورهای اطراف تامین شود، واردات ۱۰۰ هزار خودرو دور از ذهن است. این کارشناس حوزه خودرو در ادامه اظهار کرد: غیر از ۱۵ هزار خودرو وارداتی سال ۹۷، سال ۱۳۹۶ آخرین سالی بود که واردات خودرو در ایران آزاد بود و یک سال پیش از ممنوعیت واردات، حدود ۶۰ هزار خودرو وارد کردیم.

براساس سقفی که برای واردات تعیین شده، عدد درآمدی پیش‌بینی‌شده، رقم معقولی است، اما مسئله مهم تامین این تعداد خودرو است؛ اینکه از کدام کانال می‌توان این حجم از خودرو را تامین کرد.

سخن پایانی

هنوز مشخص نیست دولت درآمد حاصل از واردات ۲۰۰ هزار خودرویی را که تنها در ۶ ماه آینده قرار است وارد کشور شوند در چه بخش‌هایی هزینه خواهد کرد و تاکنون از طرف سیاست‌گذاران توضیحی در این زمینه داده نشده است؛ درآمدی که کم نیز نخواهد بود، چراکه علاوه بر شیوه‌های مرسوم درآمدزایی دولت از واردات، مانند دریافت تعرفه و عوارض وارداتی، دولت ابراهیم رئیسی شیوه‌های دیگری نیز برای درآمدزایی از واردات خودرو ابداع و حتی خود را در سود واردکنندگان شریک کرده است. در واقع هزینه تمام‌شده خودرو به‌علاوه ۱۵ درصد نرخ پایه خودروهای وارداتی در بورس کالا خواهد بود که همین میزان نیز به واردکننده می‌رسد و مابه‌التفاوت آن با نرخ تمام‌شده در نهایت به خزانه دولت خواهد رفت؛ بنابراین برخی کارشناسان معتقدند درآمد دولت از واردات خودرو در سال ۱۴۰۲ بسیار چشمگیر خواهد بود و انتظار می‌رود دولت محل هزینه‌کرد این درآمد را اعلام کند.

معدن حال‌خوشی ندارد

نگاه همه‌جانبه صمت به فعال‌سازی معادن

کارنامه مردودی دولت در بازار سرمایه

تلاش برای بومی‌سازی و افزایش توان ساخت داخل

گل‌گهر در مسیر کاهش ارزبری

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر تلاش دارد با فرآیند بومی‌سازی، ارزبری زنجیره تولید فولاد را تا حد امکان و منطقی کاهش دهد.

بدین منظور در ریسک ساخت بار اول با سازندگان توانمند کشور مشارکت کرده که نتیجه این رویکرد؛ بومی‌سازی ۷۵ درصدی قطعات (از بعد تعداد) در منطقه گل‌گهر است.

عکس: صمت

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر تلاش دارد با بومی‌سازی، ارزبری زنجیره تولید فولاد را تا حد امکان و منطقی کاهش دهد

توسعه تامین و خرید از داخل کشور

عزم فعالان شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر برای بومی‌سازی و ارتقا سطح توان داخلی‌سازی جدی است و تاکنون در بومی‌سازی ۷۵ درصد قطعات موردنیاز در منطقه با موفقیت عمل کرده است.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر گفت: به‌منظور کاهش اثرات تحریم‌ها و تأمین دشوار و هزینه‌بر قطعات یدکی، واحد بومی‌سازی و در برخی موارد عدم امکان تأمین، در شرکت گل گهر تشکیل شد. این واحد تلاش دارد با فرآیند بومی‌سازی ارزبری زنجیره فولاد را از ۱۰۰ یورو به ۴۰ یورو به ازای هر تن تولید فولاد کاهش دهد.

به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر جلال سلیمان‌نژاد ادامه داد: شرکت گل‌گهر در راستای قانون حداکثر استفاده از توان داخل، تأمین قطعات و تجهیزات را در وهله اول از داخل کشور در دستور کار خود قرار داده و در صورت عدم امکان تأمین از داخل، تلاش کرده تا به‌صورت موازی هم فرآیند بومی‌سازی و هم فرآیند تأمین از خارج را دنبال کند و در صورت موفقیت پروژه‌های بومی‌سازی، تأمین از خارج را متوقف و تأمین کردن از سازنده توانمند داخلی، را در اولویت قرار دهد.

وی با اشاره به تحریم‌های ظالمانه افزود: تأمین قطعات از خارج دشوار، هزینه‌بر و در برخی موارد تقریباً غیرممکن است و می‌توان گفت تنها راه در دسترس و اقتصادی، توسعه تأمین و خرید از داخل کشور است.

امیدواریم با هم‌افزایی شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی کشور که نقش لوکوموتیو اقتصاد کشور را دارند، شاهد توسعه بیش‌ازپیش فرآیند تأمین از داخل کشور باشیم.

سلیمان‌نژاد تصریح کرد: واقعیت امر این است که با توجه به ضعف کیفیت در برخی کالاهای ساخت داخل، اعتماد به کالای ایرانی دچار خدشه شده است و اگر مصرف‌کننده امکان انتخاب بین نمونه داخلی و خارجی را داشته باشد، نمونه خارجی را انتخاب می‌کند. با این شرایط، شرکت گل‌گهر تلاش کرده در راستای قانون استفاده حداکثری از توان ساخت داخل، تأمین قطعه از داخل را تسریع کند. هرچند که تولید کالای باکیفیت داخلی تابع مجموعه‌ای از عوامل است و سازنده داخلی به‌تنهایی نمی‌تواند مسئولیت کیفیت را بپذیرد بلکه نیاز است کلیه بخش‌های جامعه به‌درستی نقش خود را ایفا کند.

وی با تاکید بر اینکه مهم‌ترین چالش پیش روی بومی‌سازی موضوع زمان است، افزود: با توجه به تحریم‌ها، مشکل تأمین مواد اولیه گریبان‌گیر سازندگان داخلی شده و از سوی دیگر عدم ثبات نرخ ارز نیز باعث تأخیر در تصمیمات سازندگان شده است. مجموعه این عوامل باعث طولانی شدن زمان ساخت و از سوی دیگر ضعف در مستندسازی و عدم امکان حفظ کیفیت و تداوم کیفیت محصولات داخلی شده است.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل گل‌گهر ادامه داد: با توجه به تحریم‌ها، در صورت بومی‌سازی زمان تأمین قطعات به‌شدت کاهش پیدا می‌کند و همچنین امکان خدمات پس از فروش و تضمین نیز به وجود می‌آید که مجموعه این عوامل باعث کاهش بهای تمام‌شده محصولات زنجیره فولاد می‌شود.

سلیمان‌نژاد گفت: شرکت گل‌گهر به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده مواد اولیه فولاد کشور، تلاش کرده ارز حاصل از فرآیندهای بومی‌سازی را به طرح‌های توسعه خود اختصاص دهد و علاوه بر صرفه‌جویی ارزی، در زمینه توانمندسازی سازندگان داخلی گامی اساسی بردارد.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل گل‌گهر در پایان بیان کرد: با داخلی‌سازی و خرید ساخت داخل امکان ایفای بهتر این نقش به وجود خواهد آمد. از سوی دیگر با حمایت شرکت‌های بزرگ معدنی از سازندگان خرد، رویکرد توسعه SMEها نیز بهتر اجرا می‌شود و درنتیجه امکان اشتغال‌زایی بیشتر با توسعه کسب‌وکارهای کوچک یا همان SMEها به وجود خواهد آمد.

رونمایی از خط تولید انبوه دامپتراک ۶۰ تنی ایرانی

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر از محصول تجاری‌سازی شده «بومی‌سازی دامپتراک ۶۰ تن ایرانی» با حضور رئیس هیات عامل شرکت ایمیدرو و جمعی از مدیران ارشد صنعتی معدنی کشور رونمایی کرد. این رونمایی در چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد که با هدف بومی‌سازی، افزایش توان ساخت داخل و توسعه تکنولوژی، برگزار شد، انجام گرفت. رونمایی از دامپتراک ۶۰ تنی بومی‌سازی توسط شرکت گل گهر با همکاری شرکت دلتا راه ماشین و شرکت گهرهمکار، یکی از مهم‌ترین اتفاقات این رویداد تخصصی ملی است.

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در زمینه کوشش برای تحقق شعار مدنظر رهبر معظم انقلاب مبنی بر حمایت از تولید داخل و خودکفایی در محصولات استراتژیک کار تحقیقاتی فشرده‌ای را برای بومی‌سازی ماشین‌آلات و قطعات در دست انجام دارد.

با اجرای این پروژه صرفه‌جویی ارزی قابل‌توجهی برای کشور صورت می‌گیرد چنان‌که در نمونه خارجی نرخ هر دستگاه ۶۰۰ هزار یورو است اما برای ساخت نمونه داخلی ۲۰۰ هزار یورو اختصاص‌یافته که از صرفه‌جویی ۴۰۰ هزار یورویی در هر دستگاه حکایت دارد. این دستگاه بر اساس دستورالعمل‌های وزارت صمت ۵۰ درصد داخلی‌سازی شده است و فقط قطعاتی که تولید آنها مزیت رقابتی ندارد برون‌سپاری شده است.

با تولید انبوه این ماشین، بخش اعظمی از قطعات آن به دلیل افزایش مصرف توجیه‌پذیر خواهد بود و امکان ارتقای درصد داخلی‌سازی آن شکل می‌گیرد. بیش از این نمونه اولیه دستگاه دامپتراک ۶۰ تنی تولیدشده بود که پس از ۳۰۰۰ ساعت کار و بررسی‌های فنی و اصلاحیه‌های لازم خط تولید انبوه این محصول آغاز به کار کرده است.

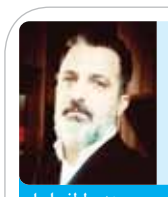
سخن پایانی

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر اقدامات متعددی را با هدف توسعه بومی‌سازی در دستور کار خود قرار داده که تأثیر بسزایی بر صرفه‌جویی ارزی در این مجموعه داشته است. این شرکت با داخلی‌سازی ۹۰ هزار قطعه سالانه ۲۵۰ میلیون یورو صرفه‌جویی ارزی را برای کشور به ارمغان آورده است. امید می‌رود با تداوم این مسیر شاهد موفقیت روزافزون عملکردی صنایع کشور باشیم.

معدن معدن معدن

یادداشت

ضرورت نهایی شدن سند آمایش

مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

رئیس‌جمهوری در مراسم دفاع از کلیات بودجه ۱۴۰۲ به موضوع آمایش سرزمین هم اشاره کرد و گفت: «تلاش شده است در بودجه ۱۴۰۲ سیاست‌های برنامه هفتم، سند آمایش سرزمین و سند تحول دولت موردتوجه قرار گیرد». اما آمایش سرزمین به چه معنایی است و چگونه می‌توان این نقص را جبران کرد؟

تعیین مختصات جغرافیایی و جمعیتی هر منطقه از نظر ظرفیت‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی به‌منظور ایجاد بستر مناسب برای برنامه‌ریزی در راستای توسعه اقتصادی موثر و پایدار آمایش سرزمین نامیده می‌شود و بر این اساس، در مرحله تهیه و تدوین قوانین، دستورالعمل‌ها و تعیین اولویت‌ها قرار دارد.

این سند تا امروز به‌شکل نهایی ارائه نشده و این نقص به‌ویژه در بخش معدن و صنایع مشکلاتی ایجاد کرده است. نخستین قدم برای رفع این کمبود برنامه‌ریزی دقیق و کاربردی برای گرد هم آوردن کلیه ارگان‌های دولتی و بخش‌های خصوصی است تا دور هم بنشینند و این سند بسیار حائزاهمیت را تهیه و تدوین کنند.

مسئولیت اجرای آمایش سرزمین در گام نخست برعهده سازمان برنامه و بودجه و متعاقب آن برحسب نوع فعالیت، برعهده ارگان‌های ذی‌ربط است. در بخش معادن و صنایع معدنی هم وزارت صمت و سازمان ایمیدرو مجری اصلی در راستای تهیه و تدوین سند مربوطه هستند. اجرایی کردن این سند در صورت نهایی شدن هم به‌شکل مشخص برعهده تمام بخش‌هایی است که به‌نوعی با معدن و صنایع معدنی سروکار دارند. در تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین، برای بخش معدن و صنایع معدنی، باید در مرحله اول داده‌ها و اطلاعات مربوطه به مناطق جغرافیایی کشور با در نظر گرفتن ظرفیت‌های معدنی جمع‌آوری شود و سپس با تحلیل این اطلاعات و اولویت‌بندی‌های مربوطه تدوین و نهایی شود. جمع‌آوری اطلاعات مربوطه و تحلیل و آنالیز آنها یکی از راهبردهای اساسی در تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین است. اهمیت تدوین این سند برای معدن و صنایع معدنی کامل محرز و مشخص است، زیرا با در اختیار داشتن داده‌های این سند می‌توان اولویت‌های اجرای طرح‌های اقتصادی را با در نظر گرفتن تمامی جوانب از جمله حفاظت و صیانت از محیط‌زیست و زیست‌بوم طبیعی منطقه موردنظر اجرا کرد. عمده‌ترین مشکلی که در بخش معدن و صنایع معدنی با آن روبه‌رو هستیم، رعایت شرایط زیست‌محیطی و حفاظت از منابع‌طبیعی است. بنابراین ویژگی اصلی و تاثیرگذار تهیه، تدوین و اجرایی کردن سند آمایش سرزمین، توجه به اولویت‌ها و همچنین در نظر گرفتن ضرورت‌ها و محدودیت و ممنوعیت‌های محیط‌زیستی و منابع طبیعی و کاهش عواقب ناخوشایند اجرای طرح‌های معدنی و صنایع معدنی است. برای مثال، در صورتی که مشخص شود، چندین محدوده فلزی در یک منطقه متمرکز است، به‌راحتی تشخیص داده می‌شود که این منطقه از ظرفیت لازم در راستای توسعه فعالیت‌های ایجاد زنجیره ارزش‌افزوده برخوردار است و عملیاتی کردن آنها توجیه اقتصادی دارد. همچنین در طرح آمایش سرزمین، علاوه بر در نظر گرفتن ظرفیت‌های اقتصادی، ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و محیط‌زیستی، ویژگی‌های منحصر به فرد مناطق گوناگون کشور مدنظر قرار گرفته است و در اجرای پروژه‌های اقتصادی، که در اینجا منظور بیشتر معدن و صنایع معدنی است، تمامی این نکات دخیل هستند و باید مورد توجه قرار گیرند. این ویژگی، یکی از گزاره‌های مهم و موردنیاز در راستای رشد و توسعه اقتصاد پایدار است، زیرا توسعه اقتصاد پایدار، زمانی اتفاق می‌افتد که مبتنی بر برابری و توازن باشد و بتواند علایق گروه‌های مختلف مردم را در نسل حاضر و آتی در ۳ بعد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی مدنظر قرار دهد. بنابراین یکی از کارکردهای ویژه سند آمایش سرزمین، باید توجه ویژه به بحران‌های محیط‌زیستی و چاره‌جویی در راستای برطرف کردن آنها باشد و در نتیجه باید از اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری‌شده برای تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین برای معادن و صنایع معدنی در حوزه‌های دیگر از جمله منابع طبیعی، کشاورزی و محیط‌زیست هم بهره‌برداری کرد و همه آنها را مورداستفاده قرار داد.

عمان در جمع تولیدکنندگان بزرگ مس

عمان با سرمایه‌گذاری ۳۰۰ میلیون دلاری بر پروژه معدنی Mazoon، که در اوایل سال ۲۰۲۲ رونمایی شد، در جمع تولیدکنندگان بزرگ مس قرار می‌گیرد. به‌گزارش معدن ۲۴، این پروژه در شهر یانقول در استان اددیره شمال‌غربی سالانه نزدیک به ۵.۱ میلیون تن مس تولید خواهد کرد. بررسی‌های زمین‌شناسی تاکنون ذخایر نزدیک به ۹.۲۲ میلیون تن مس را در این منطقه نشان داده است. خبرگزاری رسمی عمان ذخایر مس و سایر فلزات در این منطقه را «مقادیر امیدوارکننده»ای ارزیابی کرده است. انتظار می‌رود، این پروژه که شامل ۵ معدن است، درها را برای چندین پروژه دیگر مرتبط با مس باز کند و در تنوع بخشیدن به اقتصاد این کشور نقش مهمی داشته باشد. عمان کشوری پادشاهی در شرق شبه‌جزیره عربستان است و پایتخت آن مسقط نام دارد. همانند سایر کشورهای عربی خلیج‌فارس منبع اصلی درآمد این کشور، نفت است، هرچند نسبت به همسایگان، این کشور تولیدکننده متوسطی است. کشاورزی و ماهیگیری نیز ۲ منبع مهم درآمد در عمان هستند. علاوه بر این، عمان دارای منابع معدنی قابل‌توجهی است که شامل مس، طلا، نقره، کرومیت، سرب، نیکل، منگنز و روی است. علاوه بر این، در مناطق دیگری از این کشور ذخایری از دلومیت، سرن آهک، سنگ گچ، سیلیس، کبالت، سنگ مرمر و آهن وجود دارد که مکمل درآمدهای نفت و گازی در عمان به‌شمار می‌رود. ذخایر اصلی مس عمان در منطقه صحار، در نوار ساحلی باطنه است. پردازش سنگ معدن در منطقه صحار توسط شرکت معدنی متعلق به دولت عمان از سال ۱۹۸۳ انجام می‌شود. شرکت ملی معدن عمان که در سال ۱۹۹۸ تاسیس شده ، در حال برنامه‌ریزی برای اکتشاف مواد معدنی بیشتر در این کشور است.

عکس: صمت

گزارش صمت از چشم‌انداز معدن در بودجه ۱۴۰۲

معدن حال خوشی ندارد

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

معدن به‌عنوان یکی از بخش‌های استراتژیک اقتصادی، در جلسه دفاع از کلیات بودجه هم خودنمایی کرد. رئیس‌جمهوری در بخشی از سخنان خود اظهار کرد: «ارزش‌افزوده بخش معدن در ۶ فصل متوالی منفی ۷ دهم درصد بوده که اکنون مثبت شده است». علاوه بر این اشاره مستقیم، در حوزه اقتصاد موضوعات دیگری هم مطرح شد که پای بخش معدن را هم غیرمستقیم به‌میان کشید. از جمله تاکیدات مجدد رئیس‌جمهوری بر ضرورت توجه به سند آمایش‌سرزمین، افزایش تولید ماشین‌آلات سنگین، رشد سرمایه‌گذاری، دستیابی به رتبه هفتم در تولید فولاد، رشد تولید، کاهشی شدن تورم و افزایش درآمد مالیاتی و... بود. در گزارش امروز صمت از نادعلی اسماعیلی و سیامک حاج سیدجوادی پرسیدیم، باتوجه به آنچه گفته شد، چشم‌انداز سال آینده معدن را چطور می‌بینند؟

سربارهای بخش معدن

نادعلی اسماعیلی ـ کارشناس و فعال معدن: بزرگ‌ترین چالش بخش معدن کم‌پولی است. در مرحله بعد، ماشین‌آلات فرسوده، مزاحمت‌های محلی، حقوق دولتی بالا و.... موارد یاد شده منجر به تعطیلی بیشتر معادن کوچک شده است. بزرگان و مسئولان کشور معمولا نام معدن را زیاد به‌زبان می‌آورند چرا که اقتصاد کشور با کمک این بخش زنده و پویا مانده است و پیش می‌رود، اما در ازای حمایت از این بخش، چالش‌های فراوانی پیش روی این بخش قرار داده‌اند. این در حالی است که معدن زمانی می‌تواند گرهی از کار کشور باز کند که از طرف دولت کمک دریافت کند، وام کم‌بهره در اختیارش قرار گیرد و اجازه داشته باشد ماشین‌آلات موردنیاز خود را تامین و مواد اولیه لازم برای فرآیند استحصال را وارد کند، اجازه دهد موادی که مصرف داخلی ندارد، صادر شود، اما همه این موانع در حال حاضر پیش‌روی معدن و موجب رکود این بخش شده است.

سنگ پیش‌پای معدن

سال‌ها است که مسئولان می‌گویند ما روی بخش معدن حساب کرده‌ایم و بخش قابل توجهی از اقتصاد هم با تکیه بر درآمدهای حاصل از صادرات حوزه معدن می چرخد. اگر معدن نداشتیم، خیلی از کارهای‌مان فلج شده بود. در تمام این سال‌ها که تحریم بوده‌ایم و از دنیای بیرون به ما فشار می‌آورند، جور کشور را بخش معدن می‌کشد، اما از طرف دیگر، مسئولان، معارضان محلی و... عوامل دیگر سنگ پیش‌پای بخش معدن می‌اندازند. برای کسی که در این حوزه سرمایه‌گذاری می‌کند و بولدوزر، بیل و ماشین‌آلات سنگین که در حال حاضر بسیار گرانقیمت شده‌اند، در معادن دوردست به کار می‌گیرد و برای تعدادی از افراد اشتغال ایجاد می‌کند و باید به آنها دستمزد بدهد، به‌طورقطع باید ارزش و احترام برای فعالیت وی قائل شد،زیرا این فرد به‌راحتی می‌تواند سرمایه خود را از این حوزه بیرون بکشد و در حوزه‌های سودآورتری وارد کند. الان با این همه مشکلات و گرانی، بخش معدن نمی‌تواند پیشرفت چندانی داشته باشد. برای اینکه رشدی در انتظار بخش معدن باشد، دولت باید چشم خود را روی مشکلات این بخش نبندد و تسهیلاتی در نظر بگیرد و مقدماتی فراهم کند تا سرمایه‌گذاران تشویق شوند و پا در گود معدن بگذارند.

تولیدکننده یا چپاولگر

از طرف دیگر، باید ذهنیتی که نسبت به فعالان این حوزه وجود دارد، تصحیح شود. کسی که در این حوزه سرمایه‌گذاری می‌کند، سال‌ها انتظار می‌کشد و وقتی زمان برداشت نتیجه کار فرامی‌رسد، با اتهامات متعددی روبه‌رو می‌شود که به‌نظر من، این یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بخش معدن است. معدنکار در بخش حاکمیتی کشور به‌عنوان تولیدکننده شناخته نمی‌شود،بلکه او را به‌عنوان چپاولگر می‌شناسند. الان به‌اندازه کافی حقوق دولتی افزایش پیدا کرده است و اگر در سال آینده هم این روند ادامه داشته باشد، معادن کوچک بیشتری تعطیل می‌شوند.

این در حالی است که برای هر فرد شاغل در این مجموعه‌ها هزینه‌های زیادی صرف می‌شود و نیروی کار ماهر بخش معدن هستند، اما با این سیاست، کلیتی به نام معدن تعطیل می‌شود و بیکاری بیشتر خواهد شد.

افزایش ارزش‌افزوده

نمی‌دانم منظورشان از افزایش ارزش‌افزوده چیست؟ ارزش‌افزوده معدن زمانی مثبت می‌شود که دولت کمک کند، واحدهای فرآوری بیشتر شود، تا آخرین مراحل زنجیره ارزش پیش برویم و مجبور به خام‌فروشی نباشیم و آن موقع ارزش‌افزوده معدن بیشتر می‌شود و فرصت اشتغال بیشتری هم پدید می‌آید. به‌نظر من که از دور دستی بر آتش دارم، در حال حاضر احساس می‌کنم بخش معدن آنقدر که باید، سرپا و شاداب نیست.

در فرازوفرود آمایش

این موضوع مربوط به گذشته و در دولت نهم و دهم مطرح شده است، دولت بعد، موضوع نقشه‌راه را مطرح کرد، اما هیچ‌کدام گرهی از کار معدن باز نکرد و به گمان من، این موضوعات هیچ اثری در حال امروز بخش معدن ندارد. نخستین دوره ریاست احمدی‌نژاد و روحانی،آمایش سرزمین یکی از مباحث مهمی بود که بی‌نتیجه ماند و الان هم به‌نظر من در حد حرف است. همه این حرف‌ها زمانی در بخش معدن به نتیجه مطلوب می‌رسد که موانع پیش‌روی این حوزه برداشته، مشکل تعارضات محلی حل و به معدنکار احترام گذاشته شود. این حوزه در حال حاضر هم خود را اثبات کرده و هر جا که رفته موجب آبادانی آن منطقه شده است، اما در عوض بسیاری از موارد تعدادی از افراد مزاحمت ایجاد و کار را تعطیل و سرمایه‌گذار را وادار کرده‌اند که کار را رها کند و از منطقه برود.

انتظار بخش معدن

انتظار ما این است که دولت موانعی را که تا به امروز ایجاد کرده است، بیشتر نکند و اجازه دهد که معدنکاران به‌نوعی تکلیف خود را با آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها روشن کنند و راهی برای عبور از این چالش‌ها بیابند.

مشکلات اقتصادی خواه‌ناخواه دامن معدن را هم گرفته و کار به‌جایی رسیده که در عمل فعالیت معادن توجیه اقتصادی ندارد، اما وزارتخانه هم هیچ اهمیتی به این مشکلات نمی‌دهد

چشم‌انداز بخش معدن

سیامک حاج سیدجوادی ـ کارشناس و فعال معدن: وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، معدن را به‌چشم ملکی می‌بیند که می‌توان آن را اجاره داد و با درآمد آن گذران کرد، اما در مقابل، هیچ مسئولیتی در برابر رفع مشکلات و چالش‌های این بخش برعهده نمی‌گیرد. تنها اقدامی که انجام می‌دهد، این است که حقوق دولتی را زیاد و زیادتر کند و به‌این‌ترتیب سرمایه‌گذار هم کرکره معدن را پایین می‌کشد و دنبال کار دیگری می‌رود. اعداد و ارقامی هم که برای حقوق دولتی در نظر گرفته می‌شود، کارشناسی نیست و توازن و تناسب ندارد. به‌عبارت‌دیگر، حقوق دولتی برخی معادن آن‌قدر کم است که اصلا به‌حساب نمی‌آید و برخی دیگر از معادن در حدی است که معدندار عطای کار را به لقای آن می‌بخشد. به‌همین دلیل بسیاری از معادن از کار بازمانده و دچار رکود یا تعطیلی شده‌اند.

عوامل رکود و تعطیلی

گاهی آمارهای رسمی که به‌دست ما نمی‌رسد، اما آمارهای غیررسمی نشان می‌دهد، از ۲۱۰۰ معدنی که پروانه استخراج در بخش سنگ گرفته‌اند، تا ۳ سال پیش، چیزی حدود ۱۱۰۰ معدن فعال بود، اما امروز این تعداد به ۸۰۰ معدن رسیده است. به‌عبارت‌دیگر، ۳۰۰ معدن از ادامه کار بازمانده‌اند که دلیل این توقف چند عامل است که مهم‌ترین آنها در بخش معادن غیرفلزی موضوع حقوق دولتی است. مشکل بزرگ دیگر در بخش معدن کمبود ماشین‌آلات سنگین است. با تمام تلاش‌هایی که در چند وقت اخیر انجام گرفته است و تلاش وزارت صمت برای اعطای مجوز واردات، می‌توان به‌جرات گفت حتی یک‌صدم از نیاز این بخش برطرف نشده است. در حال حاضر نیاز بازار بیش از ۱۵ تا ۲۰ هزار ماشین سنگین است و تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل. از طرف دیگر، هزینه‌های تعمیر و نگهداری ماشین‌آلات معدنی ۳ تا ۴ برابر هزینه رقبا در بازارهای جهانی است که همه این هزینه‌ها از جیب معدندار می‌رود و هیچ حمایتی هم نمی‌شود. علاوه بر این، مشکلاتی را که معدنداران با معارضان محلی دارند، باید به این چالش‌ها اضافه کرد. این تعارضات گاه این‌قدر حاد می‌شود که بسیاری از معادن ناچار تن به تعطیلی می‌دهند. مشکلات اقتصادی هم که کل کشور را تحت‌تاثیر قرار داده، خواه‌ناخواه دامن معدن را هم گرفته و کار به‌جایی رسیده است که در عمل فعالیت معادن توجیه اقتصادی ندارد، اما وزارتخانه هم هیچ اهمیتی به این مشکلات نمی‌دهد. موضوع دیگری که باید موردبررسی قرار گیرد، موضوع واگذاری‌ها است. چند وقت پیش، محتشمی‌پور در مصاحبه‌ای تلویزیونی اعلام کرد، ۵ هزار معدن را به‌مزایده می‌گذاریم و به‌تازگی اعلام شده، چیزی حدود ۱۵۰۰ معدن واگذار شده است و پیش‌بینی کرده‌اند حدود ۱۰۰۰ معدن دیگر هم واگذار شود؛ یعنی چیزی حدود نیمی از این معادن واگذار می‌شود، اما اینها همان معادنی هستند که به‌واسطه مشکلات ریزودرشتی، که به برخی از آنها اشاره شد، به تعطیلی کشیده شده‌اند. نکته اینجا است که مشکلات این معادن همچنان لاینحل باقی مانده است، بنابراین دوباره تعدادی وارد این چرخه و درگیر موضوعات و مشکلات قبلی می‌شوند و بدون آنکه به نتیجه مطلوبی برسند، کار را رها می‌کنند. آیا وزارتخانه مشکلات معادن فعالی را که رو به تعطیلی هستند، حل کرده است؟ پاسخ منفی است. آیا علت تعطیلی معادنی را که به مزایده گذاشته است، بررسی کرده است؟ باز هم پاسخ منفی است. به‌نظر من، این رویه اصلا پاسخگو نیست و آینده صنایع و معادن غیرفلزی از جمله سنگ و مصالح ساختمانی اصلا روشن نیست.

افزایش سرمایه‌گذاری

افزایش سرمایه‌گذاری، که در جلسه مجلس شورای اسلامی از سوی رئیس جمهوری به آن اشاره شد، درباره حوزه معدن صدق نمی‌کند. در این مدت، در رسانه‌ها بارها به موضوع فرار سرمایه از کشور اشاره شده است. چالش بزرگ دیگری که به‌وجود آمده، این است که امروز برخی از تجار و بازرگانان هم در حال مهاجرت هستند و سرمایه خود را از کشور خارج می‌کنند. این ضربه به‌مراتب بزرگ‌تری برای اقتصاد است، چون بازرگان است که صادرات را به‌جریان می‌اندازد و اگر این بخش، سرمایه خود را از چرخه خارج کند، پل تجاری و صادراتی ایران به کشورهای دیگر از بین می‌رود که همه این مشکلات ناشی از بی‌تدبیری و خودتحریمی است. به‌عنوان نمونه، ببینید ابتدای سال، ما با بخش فولاد چه کردیم. تامین‌کننده اصلی فولاد دنیا کشور روسیه است و درست زمانی که روسیه به‌واسطه جنگ با اوکراین تحریم و در بازارهای بین‌المللی با مشکل مواجه شده بود، فرصتی طلایی برای ایران به‌وجود آمد تا وارد بازار شویم. در آن زمان به‌دلیل تقاضای بالای بازار فولاد، می‌توانستیم تولیدات فلزی و آهنی خود را به‌خوبی در بازار ارائه دهیم، اما به‌طوردقیق در همان زمان، وزارتخانه برای صادرات تعرفه گذاشت و جلوی صادرات را گرفت. این کار ضربه بزرگی به صادرات صنعت فولاد وارد آورد که دیگر نمی‌توان آن را جبران کرد. بازرگانی که با زحمت بسیار بازار هدف را شناسایی و مشتری پیدا کرده است و می‌تواند نیاز آن را تامین کند، به‌طور ناگهانی از ادامه فعالیت منع می‌شود و جلوی صادراتش را می‌گیرند. روشن است که خریدار برای او صبر نمی‌کند و نیاز خود را از نقاط دیگر دنیا تامین می‌کند و به‌این‌ترتیب بازار از دست می‌رود و دیگر به‌راحتی نمی‌شود، دوباره خریداران را بازنگرداند. جالب اینجا است که بعد از مدت زمانی کوتاه، روسیه دوباره برگشت و با بازارشکنی یا دامپینگ مجدد بازار را در دست خود گرفت. اما کشور ما درست در زمانی که می‌توانست بازار آهن دنیا را به‌دست بگیرد با خودتحریمی روبه‌رو شد و با ممنوعیت صادرات مشکلات بعدی شد و الان دیگر نمی‌توانیم با قیمت‌های روسیه رقابت کنیم.

سخن پایانی

کارشناسان حوزه معدن به‌اتفاق معتقدند در بخش تولید معدن موارد هزینه‌بر زیادی وجود دارد. برای مثال خدمات نیروی انسانی، فنی و مهندسی، حقوق دولتی، مالیات، مالیات بر ارزش‌افزوده، مسئولیت‌های اجتماعی و... وقتی همه این موارد روی معادن بارگذاری شد، ازیک‌طرف، هزینه تولید افزایش یافته است و از طرف دیگر، باعث می‌شود که سرمایه‌گذاری در بخش معدن نسبت به سایر سرمایه‌گذاری‌ها ارجحیت نداشته باشد. اگر این اتفاق بیفتد و سرمایه‌گذاری در معدن هم‌ردیف سرمایه‌گذاری در بورس، بانک، مسکن و... باشد، سرمایه‌گذار ترجیح می‌دهد که حوزه‌ای را انتخاب کند که مخاطره کمتری داشته باشد.

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۴ بهمن ۱۴۰۱
۲ رجب ۱۴۴۴
۲۴ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۵۳
پیاپی ۳۵۷۱
www.Tejaratdaily.com

ارزهای بازنگشته سوهان روح تاجران

گرانی، حاصل تصمیمات مقطعی

جورچین ناقص دولت برای بازار ملک

گزارش خبری

اصناف، دارای بالاترین جایگاه در تامین مالی کشور

کاخ دلار سقوط می‌کند

چهارمیـن اجـلاس ماهانه اتاق اصناف تهـران در دوره جدید با حضـور احمد وحیدی، وزیر کشور، علی توسطی رئیس و اعضای هیات رئیسه اتاق، قاسم نوده فراهانی رئیس اتاق اصناف ایـران و اکثریت روسـای اتحادیه‌های صنفی تهران برگزارش شـد. محور اصلی این نشسـت بررسی مشکلات اصناف در سال‌های اخیر و راهکارهای حمایتی دولت از این گروه بود.

عکس: تجارت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

نقش متولیان بازار در نظام اقتصادی کشور

بدنه هر اقتصاد از دو بخش خرد و کلان تشـکیل شده و همیشه جهت حرکت در این مسیر، از اقتصاد خرد به کلان است، به عبارتی ساده‌تر، اقتصاد کلان از اقتصاد خرد نشات می‌گیرد که در این وادی می‌توانیم اصناف (بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط) را در قالب اقتصاد خرد جـای دهیم. جایگاه اصناف به‌عنـوان متولیان بـازار در نظام اقتصادی کشـور، اعم از فرد صنفی و یا تشـکل‌های صنفی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این قشر، بزرگ‌ترین ساختار غیردولتی، اقتصاد را با سهمی حدود یک‌پنجم تولید ناخالص ملی و حدود نیمی از اشتغال کشور تشکیل می‌دهند و به‌عنوان بزرگ‌ترین بخش اقتصادی کشور بعد از نفت شناخته می‌شوند. این ارقام زمانی گویاتر است که بدانیم سهم بخش معدن در تولید ناخالص ملی معادل ۱ درصد و سـهم بخش کشاورزی حدود ۹ درصد است.

رونق تولید از مسیر اصناف پویا و توانمند می‌گذرد

احمد وحیدی، وزیر کشور در نشست ماهانه اتاق اصناف اسـتان تهران، تولید را قلب اقتصاد توصیف کرد و افزود: با تولید، اشـتغال ایجاد می‌شـود و به‌تبع آن مشـکلات اجتماعی هم برطرف می‌شـود. از سوی دیگر زمانی تولید موفق می‌شـود که بتواند بازاریابی درسـتی داشته باشد و عرضه شود.

وی ادامه داد: در اینجا، اصناف به‌عنوان کشـنده بخش تولیـد عمل می‌کنند و باید پـای کار تولیدکننده داخلی بایسـتند و جایی هم که تولیدات داخلی ایراد دارد، برای بهبود کالا فشـار بیاورند تا اصلاح شـود؛ از طرفی هم به عنصری برای مصرف تولید داخلی تبدیل شوند.

وزیر کشور با تاکید بر اینکه هر چه در عرضه کالا، تولید داخلی بیشتر شود حتماً اقتصاد ما تپنده‌تر و پوباتر خواهد شـد، تصریح کرد: اصناف می‌توانند با ارائه کالای داخلی، تولید را به اوج برساند و کیفیت آن را با مطالبه‌گری دائم از تولیدکننده ارتقاء بخشند. رونق تولید از مسیر اصناف پویا و توانمنـد می‌گذرد، اصنـاف می‌توانند در زنجیره ارزش، تعادل ایجاد کنند.

وحیـدی دربـاره مالیات هم گفت: بیشـتر کشـورها براسـاس مالیات‌ها اداره می‌شـوند؛ درآمدهای نفتی باید وارد صندوق توسـعه شود. کشور سالم یعنی کشوری که با مالیات اداره شود.

وی خاطر نشـان کـرد: اصناف نقش مهمـی در اینکه سیاسـت مالیاتی چگونه باشـد، با فرض اینکه کشـور با مالیات اداره شـود، عادلانه باشد و فرار مالیاتی رخ ندهد، دارند.

وحیـدی همچنین بر لزوم کنترل نرخ توسـط صنوف مختلـف تاکید کـرد و ادامه داد: کنترل قیمت‌ها را جدی اعمال کنند تا گران‌فروشی صورت نگیرد.

وزیر کشور عنوان کرد: علاوه بر این، رعایت هنجارهای اخلاقی و اجتماعی ضروری اسـت و همه باید به پایبندی آنها متعهد باشند.

وحیدی در ادامه با بیان اینکه اصناف می‌توانند مشاوران خوبی برای سیاست‌های اقتصادی دولت باشند، گفت: در ستاد تنظیم بازار باید به‌صورت مرتب دیدگاه‌های اصناف در تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها اخذ شود.

وی با اشـاره به خانواده بزرگ اصناف در کشـور گفت: براسـاس آمارهـا ۳ میلیون و ۶۰۰ هـزار واحد صنفی در کشور فعالیت دارند که با میانگین ۵ نفر شاغل، جمعیتی نزدیک به ۲۰ میلیون نفر را شـامل می‌شود. از این جهت تحول در حـوزه فعالیت اصناف می‌تواند کمک بزرگی به بدنه اقتصادی کشور باشد.

▣ نقش اصناف در انعکاس سیاست اقتصادی دولت

وزیـر کشـور همچنین به ظرفیت اصنـاف در انعکاس دقیق و درسـت سیاسـت‌های اقتصـادی دولت به مردم سـخن گفت و افزود: با توجه به ارتباط مستقیم و مستمر مـردم بـا حوزه اصناف، می‌توان از ایـن ظرفیت به خوبی بـرای در جریـان قرار دادن سیاسـت‌های دولت به مردم بهره گرفت.

وحیـدی به نقش اصناف در تولید ناخالص داخلی کشور هم اشـاره کرد و یادآور شد: بخش خدمات نزدیک به ۶۰ درصـد تولید ناخالص ملی را برعهـده دارند و ۸۹ درصد از کل ارزش افـزوده بخـش بازرگانی نیز از طریق اصناف تأمین می‌شود.

وی کمک به رشد اقتصاد و کاهش ضریب جینی از دیگر محورهای مورد اشـاره وحیدی بود که اظهار کرد: بعد از نفـت، حوزه اصناف بالاترین نقـش و جایگاه را در تامین مالی کشور ایفا می‌کند.

وزیر کشور به نقش مؤثر اصناف در کاهش تصدی‌گری دولت اشاره کرد و گفت: دولت همواره با محوریت اصل ۴۴ قانون اساسی به دنبال کاهش تصدی‌گری است.

وحیـدی با بیان اینکه دولت به دنبال رشـد اقتصادی، گسـترش مالکیت مردم، کمک به تامین عدالت اجتماعی و ارتقـای کارایـی بنگاه‌هـای اقتصـادی اسـت؛ افزود: نقش‌آفرینـی موثر اصنـاف به‌عنوان واحدهـای مردمی می‌تواند بسیار مهم و تعیین‌کننده باشد.

وی به موضوع کثرت واحدهای صنفی هم اشـاره کرد و ادامه داد: در گذشـته اگر در جایی صنفی درست می‌شد قانـون اجازه نمی‌داد صنفی نزدیک آن درسـت شـود. با ایـن نگاه می‌توانیم اصلاح قانون نظـام صنفی را با هدف چابک‌سازی اصناف دنبال کنیم.

وحیدی با اشـاره به بزرگ کردن دلار از سـوی مردم، گفت: ما خودمان دلار را بزرگ کردیم آمریکا با دلار سلطه جهانی درست کرده است روزی را خواهید دید که چگونه آمریکا فرو می‌ریزد و کاخ دلار نیز با آن سقوط می‌کند.

حجم بدهی آمریکا حدود ۳۰ هزار میلیارد دلار اسـت و روزی خواهـد رسـید که سـلطه دلار در اقتصاد جهان فرو می‌ریزد.

▣ ظرفیت مهم اصناف در حوزه سرمایه اجتماعی

وزیـر کشـور ظرفیت مهـم اصناف در حوزه سـرمایه اجتماعـی هـم دیگر موضوع مورد توجه وزیر کشـور که با اشـاره به تلاش دشـمن برای تعطیلی کردن واحدهای صنفی در اغتشاشات اخیر، خاطرنشان کرد: دشمن بسیار تلاش کرد صنوف را به تعطیلی بکشـاند. این کار به ضرر خود صنوف و مردم بود و برای همین در پیشبرد اهدافش همچون همیشه ناکام ماند.

وحیـدی بـا یادآوری نقـش مؤثر اصنـاف در مدیریت بیماری کرونا خاطر نشـان کرد: در موضوع کرونا اصناف بسیار موفق عمل کردند؛ از این رو، حفظ ارزش‌های مهم اجتماعی در اصناف و اعتمادی که میان آنها با مردم وجود دارد، ضروری است.

> دولت به دنبال رشد اقتصادی، گسترش مالکیت مردم، کمک به تامین عدالت اجتماعی و ارتقای کارآیی بنگاه‌های اقتصادی است

۳ هزار ساختمان پرخطر وجود دارد

قاسم نوده فراهانی رئیس اتاق اصناف ایران در اجـلاس اتاق اصناف تهران، در رابطه با عملکرد هیـات مقررات‌زدایی گفت: تشـکیل مجموعه هیـات مقـررات در مجلس تصویـب و به تایید شـورای نگهبان رسـید. اما اجرای این قانون در عمل برای فعالان صنفی مشکلاتی ایجاد می‌کند از این رو ما ۶ ماه زمان درخواسـت کردیم اما به مـا اعلام کردند قانونی که تصویب شـده اسـت نبایـد به آن وقت داد، امـا در نهایت ۳ ماه به ما وقت دادند.

نوده فراهانـی ادامه داد: کاربرگ‌ها در مرحله اجراست و این امکان وجود دارد که با مشکلاتی مواجه شویم.

دولـت بر این باور اسـت فرآیند اخـذ پروانه کسـب زمان بر اسـت، نمی‌دانم مشـکل قانون ۱۸۶ مالیات‌ها را سـازمان امـور مالیاتی چگونه می‌خواهد حل کند.

رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به لزوم اصلاح قانون صنفی، تصریح کرد: به نظر می‌رسد که ۱۰ تا ۱۲ ماده قانونی باید اصلاح شود.

۴۰ درصد اقتصاد ایران را اصناف اداره می‌کنند

علـی توسـطی، رئیس اتاق اصنـاف تهران نیز بـا بیان اینکه ۴۰ درصد اقتصـاد ایران را اصناف اداره می‌کننـد، گفت: درحال‌حاضـر ۳۰۰ هزار واحد صنفی در کشور فعال هستند. اصناف مانند دماسـنج جامعه هستند اگر حال آنها خوب باشد حال مردم نیز خوب خواهد بود.

وی با اشـاره به درگیر شـدن بخشی از اصناف در سایر مراکز استانی کشور، گفت: بازار تهران در این معرکه وارد نشد و در مقابل تهدیدهای برخی افراد که می‌خواسـتند اصناف را متقاعد کنند که تعطیل کنند ایسـتادند و اصناف نیز در قبال این همراهی متقاضی حمایت هستند.

وی تعییـن تکلیـف بناهـای پرخطـر را یک ضرورت دانسـت و افزود: ۸ سال از فاجعه پلاسکو می‌گذرد و درحال‌حاضر ۳ هزار ساختمان پر خطر وجود دارد که ۱۳۳ سـاختمان به اندازه پلاسـکو پر خطر است.

رئیس اتاق اصناف تهران با بیان اینکه مهاجران و افاغنه در بـازار تهران تکثیر پیدا کردند، گفت: ایـن افراد به‌عنوان تاجـر، تولیدکننده و خدماتی فعال هستند و اگر این معضل رسیدگی نشود در آینده به مشکل مواجه خواهیم خورد.

وسـطی از اجازه تشـکیل و تاسیس انجمن از سوی شورای تشـکیل انجمن‌های صنفی گلایه کرد و افزود: موازی کاری برای اصناف مشـکلات عدیده‌ای ایجاد کرده است. همچنین صدور مجوز نمایشگاه از سوی شهرداری و وزارت ارشاد منجر به تعارضات شده است.

سهم ناچیز اصناف از سبد مدیریت اقتصادی

در همین حال عضو هیات رئیسـه اتاق اصناف ایران گفت: سـهم ۳ میلیون واحد صنفی از مدیریت سبد اقتصادی کشور ناچیز است.

به گزارش اتاق اصناف ایران، «امید سـامری» تصریح کرد: اقتصاد در کشـور بین سـه گروه تقسیم شده اسـت که شامل تعاون، بخش خصوصـی و دولت اسـت. اما عدالتی در توزیع قدرت بین این سـه گروه وجود ندارد. به این معنا که بر اساس آمارها ۸۴ درصد مدیریت سـبد اقتصادی کشـور در دسـت دولت، خصولتی‌ها و صندوق‌های بازنشسـتگی اسـت، ۱۳ درصد سـهم بخش خصوصی و سه درصد سهم تعاونی‌هاست.

وی افزود: پس آنچه طبق اصل ۴۴ قانون اساسی مقرر بوده، محقق نشد و اگر اندکی هم انجام شده است، به‌نحوی که باید، یعنی از طریق تعاونی‌ها نبوده است.

سامری تاکید کرد: لازم بود که منافع عمومی را از طریق تعاونی‌ها تامیـن کنیم و از طریق تعاونی‌ها، بخشـی از قدرت به مردم منتقل شود. اما این مهم محقق نشد و بر اساس آخرین آمار، امروز کمترین سهم (حدود ۳ درصد) از مدیریت سبد اقتصادی را تعاونی‌ها دارند.

عضو هیات رئیسه اتاق اصناف ایران اظهار کرد: بحث دوم بی‌عدالتی از نظـر جمعیتی اسـت. بخش خصوصی شـامل هرآنچه کاسـب، مهندس، لنج‌دار، صیاد و ... اسـت که مسـتقیماً از دولت دستمزد دریافت نمی‌کند. تمام این جمعیت کثیر، تنها ۱۳ درصد از مدیریت سبد اقتصادی سهم دارند. طبیعی است که با ادامه این فرآیند و عدم خصوصی‌سازی واقعی نباشد، اقتصادی پویا نخواهیم داشت.

سامری تصریح کرد: امروز حدود ۳ میلیون واحد صنفی داریم که بسـیار زیاد اسـت. در هیچ جای دنیا چنین آماری نداریم. در ایران به‌ازای (حدوداً) هر ۲۸ نفر، یک واحد صنفی داریم؛ اما در دنیا به‌ازای هر ۷۰۰، ۸۰۰ نفر، یک واحد صنفی دارند. ایشـان افرادی هسـتند که به اصناف پناه آورده‌اند و سـرریز جامعه بیکار هسـتند. حال این که این جمعیت کثیر، سـهم خود از مدیریت اقتصاد را در دولت جا گذاشـته‌اند. یعنی جمعیت دولت کم اسـت، اما سهم او بسیار است. این در حالی اسـت که در کشـورهای پیشـرفته، مدیریت منابع با بخش خصوصی اسـت و کسانی که به‌طور مستقیم منتفع می‌شوند، مردم جامعه هستند.

سخن پایانی

براساس آمار از مجموع ۸۵ هزار واحد تولیدی که در کشور فعالیت می‌کنند، افزون بر ۸۰ هزار واحد را بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند. همچنین در شهرک‌های صنعتی ۲۰ درصد از ظرفیت این شهرک‌ها در اختیار واحدهای صنفی است و این واحدها نیز به‌طور عمده در خدمات و خدمات فنی فعال هستند.

در سـطح کشـور نیز وجود حدود ۳ میلیـون واحد صنفی باعث شـده این بخش در بحث اشـتغال به صورت مسـتقیم و غیرمسـتقیم، اثرگذار باشد. به‌طوری‌که اگر میانگین نیروی کار هـر واحـد صنفی را ۲.۵ نفر در نظر بگیریم، با احتسـاب واحدهـای صنفی بـدون جواز حـدود ۷.۵ میلیـون نفر و با احتساب آمار رسمی حدود ۶ میلیون نفر اشتغالزایی مستقیم در واحدهای صنفی وجود دارد که با احتساب خانواده‌های آنها می‌توان گفت در کشور جمعیتی حدود ۲۵ میلیونی وابسته به اصناف هستند. این آمار گویای اهمیت اصناف در کشور است که باید مورد توجه بیشتر قرار گیرد.

اتصال سامانه ۱۲۴ وزارت صمت به طرح ملی کالابرگ

در راسـتای افزایش سرعت پیاده‌سـازی پروژه ملی کالابرگ در کشـور و کاهش مشـکلات و مسـائل صنوف در همکاری با این پروژه، سامانه ۱۲۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌منظور پاسـخگویی به سوالات و مشـکلات اصناف متقاضی شرکت در این پروژه راه‌اندازی شد.

به گزارش مرکز توسعه تجارت الکترونیکی (تتا)، در همایشی که با حضور مسـوولان مراکز یکپارچه مدیریت پاسـخگویی و پایش خدمت اداره‌های کل صنعت، معدن و تجارت ۳۱ اسـتان کشـور و جنـوب کرمـان در وزارت صمت برگزار شـد، «امین کلاهدوزان» سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیکی با اشاره به سیسـتم یکپارچه نوبت‌دهی و تماس در پروژه‌های مهم این مرکز، شامل سامانه ستاد و نماد تجارت الکترونیکی، به اهمیت پروژه ملی کالابرگ در معیشـت مردم اشاره و بر لزوم دسترسی سـریع و آسـان به پاسخگویی متناسـب به متقاضیان و صنوف مشارکت کننده در این پروژه ملی تاکید کرد.

در ادامـه مهدی ابراهیمی مسـئول اجرایی و هماهنگی طرح ملی کالابرگ در مرکز توسـعه تجارت الکترونیکی، گزارشـی از رونـد اجرایـی پروژه کالابرگ با هماهنگـی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارائه و از اسـتان‌هایی که بیشترین همکاری را در مرحله نخست اجرایی این طرح ملی داشتند تقدیر و تشکر کرد. اصناف درگیر در طرح کالابرگ شـامل فروشـگاه های زنجیره ای و تعاونـی مصرف، فروشـگاه های خواروبار، فروشـگاه های فرآورده‌های لبنی، فروشگاه های فرآورده های پروتئینی و سایر صنوف فروشنده کالاهای زود مصرف هستند.

ابراهیمـی در ادامه توضیحات خـود، گفت: با توجه به اجرای آزمایشی طرح ملی کالابرگ در استان هرمزگان و نتایج مناسب به‌دست آمده ناشی از آن، پیش بینی می‌شود ثمرات اجرای این طرح در دسترسی مناسب مردم به اقلام معیشتی مشخص شده (۱۱ قلم کالای اساسی) به قیمت شهریور ماه ۱۴۰۰ و همچنین کاهـش ایجـاد نقدینگی و در پی آن کاهش تورم ناشـی از آن، تاثیرگذار خواهد بود.

وی بیان‌داشت: با توجه به زمان‌بندی اعلام شده توسط مجری طرح ملی کالابرگ در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سـایر استان های کشور به‌تدریج و مطابق با برنامه‌ریزی انجام شده، تا انتهای سـال ۱۴۰۱ نسبت به پیاده کردن زیرساخت های مورد نیاز اجرای طرح ملی کالابرگ اقدام خواهند کرد.

تجارت ۱۰ میلیارد دلاری با اوراسیا

اتحادیه اوراسـیا یک بلوک اقتصادی متشکل از ۵ کشـور ارمنستان، روسیه، قزاقسـتان، قرقیزستان و بلاروس است که با ۱۸۳ میلیون نفر جمعیت فعال و تولید ناخالص داخلی هزار و ۹۰۰ میلیارد دلار، دارای رتبه اول در تولید نفت، رتبه دوم در تولید گاز و رتبه چهارم در تولید برق اسـت که یکـی از پررونق‌ترین بازارهای سـرمایه‌گذاری در جهان به شـمار می‌آید. ایـن بلوک اقتصادی در ژانویـه ۲۰۱۵ فعالیت خود را آغاز کرد.

طبق نقشـه راه اتحادیه اوراسـیا بر اسـاس میزان آزادی سـرمایه، تجارت، خدمـات و تحرک کالا این بلوک اقتصـادی یکی از کارآمدترین سـاختارهایی است که در حوزه شوروی سابق شکل گرفته است.

فضایی که برای تسـهیل تحقق اهداف اتحادیه در نظر گرفته شـده‌اند شـامل قوانین گمرکی، اشتغال، مالیاتی، پذیرش مدارک تحصیلی، بازار مشترک دارو و محصولات پزشـکی اسـت. یکی از نکات قوت این اتحادیه موتور متحرک و پیشران روسیه در آن است که این کشور توانسته تاکنون حرکت رو به جلوی این اتحادیه را حفظ کند.

زیرسـاخت‌ها، شهرک‌های بزرگ صنعتی و نیروی انسانی ماهر، مزارع کشاورزی، مجموعه‌های صنعتی-نظامی برخی از مزایای اعضای اوراسیا است. استقرار این اتحادیه در منطقه ژئواستراتژیک و کلیدی مابین شـرق و غـرب و در میان اتحادیـه اروپا، چین، هند، آسـیای میانه و خاورمیانه نیز نکته قابل توجه مثبت دیگر در خصوص این بلوک اقتصادی است.

رئیـس سـازمان توسـعه تجـارت ایـران گفت: پیش‌بینی می‌شـود بـا عملیاتی شـدن موافقتنامه تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا تا پایان سـال ۱۴۰۳ بـه مبادلات بیـش از ۱۰ میلیارد دلار دست یابیم.

بـه گزارش ایرنـا، علیرضا پیمان پاک با اشـاره به بـازار ۵۰۰ میلیارد دلاری کشـورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسـیا، اظهار داشـت: زمینه برای توسعه صـادرات کالاهـای صنعتی، کشـاورزی، تجهیزات پزشـکی دارو وجـود دارد و از سـوی دیگر نیازهای نهادها و مواد اولیه روغن را وارد کنیم.

وی بـا بیان اینکـه دسـتگاه‌های تخصصی برای تعیین اقلام با تعرفه‌های صفر طی یکسـال گذشـته در مذاکـرات حضور داشـتند، تصریح کـرد: اولین موافقتنامه چند جانبه‌ای اسـت که به امضا رسـیده اسـت و می‌تواند تجارت حدود سـه میلیارد دلاری سالانه را با افزایش چشمگیری مواجه کند.

پیمـان پاک با اشـاره بـه تجارت ترجیحی سـه سال گذشـته با کشـورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسـیا، خاطرنشـان کرد: این مدت نشـان داد اگر موانع تعرفه‌ای رفع شـود، ظرفیت توسعه وجود دارد و با ایجاد شـناخت از محصـولات دو طرف می‌توان دستاورد بسـیاری را ایجاد کرد، همچنین مشکلات بانکی، ضمانت‌نامه‌ای و بیمه‌ای نیز رفع شده است.

وی تاکید کرد: نهایی شدن موافقتنامه تجارت آزاد ایـران با اتحادیه اقتصادی اوراسـیا ۱۰ میلیارد دلار تجارت را افزایش خواهد داد و افق روشـنی را پیش روی ایران قرار می‌دهد.

رئیس سازمان توسـعه تجارت ایران با بیان اینکه اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسـیا از اقتصاد پایداری برخوردار هسـتند، گفت: با بازارهای قابل پیش‌بینی ماننـد ایـن کشـورها می‌تـوان قـرارداد خوبی در زمینه‌های مختلف به امضا رساند که بر تجارت تاثیر مثبتی می‌گذارد.

وی تاکیـد کرد: البته تولید باید به گونه‌ای باشـد کـه دچار کمبود کالا در داخل کشـور نباشـیم که ممنوعیـت صادرات را به دنبال داشـته باشـد بلکه تجارتی مبتنی بر تولید را در دستور کار قرار دهیم.

در پـی تلاش‌هـای ایران برای گسـترش تجارت با سـایر ملـل و خلاصی از تنگناهـای تحریم، ایران توانسـت قـرارداد تجـارت ترجیحی را بـا اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۲۰۱۹ اجرایی کند.

ایـن قرارداد که بـر روی ۸۶۲ نوع کالا تعرفه‌های کمتری ارائه می‌کرد که ۵۰۲ قلم آن شامل صادرات ایران به اوراسـیا است. این توافق حجم تجارت ایران و کشـورهای عضو اتحادیه را به میزان قابل توجهی افزایـش داد، به‌طوری که در بازه زمانی اکتبر ۲۰۱۹ تـا اکتبـر ۲۰۲۰، حجم تجارت بیـش از ۸۴ درصد افزایـش یافت. اما شـوربختانه بحران کرونا منجر به بسته شدن مرزها و ایجاد محدودیت‌هایی در صادرات شد و این روند رو به رشد را کاهش داد. البته با پایان همه‌گیری کرونا و بازگشـایی مرزها، حجم مبادلات تجـاری به‌تدریج افزایش یافت و ارزش تجارت ایران و اعضای اوراسـیا در ۵ ماهه اول سـال جاری از مرز ۱.۹۵۷ میلیارد دلار گذشت.

بـا این همه امضاء موافقت‌نامـه تعرفه ترجیحی و ایجاد منطقه آزاد تجاری میان ایران و اتحادیه اوراسیا هم منجر به توسـعه روابط اقتصادی ایران و اتحادیه اوراسـیا شده است که به اعتقاد کارشناسان می‌تواند به هاب منطقه‌ای ایران کمک کرده و کریدور شمال-جنوب را تقویت نماید.

یادداشت

ضرورت اصلاح نگاه دولت به صادرات

هادی حنایی جهرمی
فعال تجاری محصولات کشاورزی

رئیس دولت سیزدهم، چندی پیش، خبر از افزایش میزان صادرات محصولات کشاورزی طی ۱۰ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ داد و آن را به‌عنوان دستاورد بخش تجارت غیرنفتی در این مدت اعلام کرد، در حالی که صادرات بخش کشاورزی، مدتی است درگیر چالش‌ها و دست‌اندازهای جدی است و باوجود گلایه‌های مداوم و مکرر فعالان این حوزه، هنوز گشایشی رخ نداده است. مهم‌ترین مسئله فعالان تجاری، بازگشت ارزهای حاصل از صادرات است و این موضوع گره‌های زیادی را برای تجارت به‌ویژه برای فعالان بخش کشاورزی فراهم کرده است سال‌ها است تجار ایرانی با مانعی به نام تحریم درگیر هستند و نمی‌توانند درآمدهای خود را به‌شیوه مستقیم و قانونی دریافت کنند. این روش‌های غیرمعمول، نه‌تنها هزینه و ریسک تجارت را افزایش می‌دهد، بلکه مقوله‌ای به‌نام اعتبار با تجارت، صدور و یا دریافت حواله‌های ارزی و سایر موارد این‌چنینی را غیرممکن می‌کنند. به‌دلیل وجود تحریم‌ها و محدودیت‌های مبادلات مالی، هیچ بانکی نمی‌تواند به‌طورمستقیم با تجار ایرانی معامله کند و ارزهای حاصل از صادرات را به ایران بفرستد. به این منظور، بیشتر ارزهای حاصل از صادرات در هر بخش، از طریق روش‌های غیرمعمول وارد کشور می‌شوند و تجار مجبور هستند برای دور زدن تحریم‌ها، هزینه‌های زیادی را بپردازند، اما این مسئله از نگاه دولت دور است و به این مشکلات توجهی نمی‌شود. دولت بدون در نظر گرفتن چالش‌هایی که تحریم‌های بانکی برای تجار به‌وجود آورده‌اند، تاکید جدی بر مشخص بودن شیوه تجارت و وارد شدن درآمد ارزی دارد.

مهم‌ترین وظیفه دولت آن است که به‌جای تدوین راهکارهای متعدد، نگاهی کارشناسی‌شده و تخصصی به مشکلات صادرات داشته باشد و ضمن اصلاح نظام پولی و بانکی، محدودیت‌های تبادل پول و اعتبارات تجاری را از میان بردارد. تجارت در حال حاضر با دست‌اندازها و محدودیت‌های زیادی روبه‌رو است و تدوین راهکارهایی در راستای تشویق صادرکنندگان بدون در نظر گرفتن شرایط فعلی کارساز نیست، همچنین دولت لازم است، در نظر داشته باشد اگر بنا به هر دلیلی کاهش محدودیت‌های جهانی میسر نیست، باید برای صادرکننده‌ای که باوجود این مشکلات، اقدام به فروش کالای ایرانی می‌کند، تسهیلات و مزایای جدی در نظر گرفته شود. در غیر این صورت، با افزایش موانع داخلی، نمی‌توان به توسعه تجارت غیرنفتی امیدوار بود. علاوه بر تمام موارد مذکور، وجود رویکرد صحیح و تدوین برنامه‌های کارآمد، از ضروری‌ترین وظایف دولت در قبال بخش تجارت است. تنها با اجرای برنامه‌های صحیح می‌توان صادرات غیرنفتی به‌ویژه صادرات محصولات کشاورزی را افزایش داد. سیاست‌های صادراتی و تجاری شامل موارد مختلفی است که گسترش روابط دیپلماتیک با سایر کشورها را می‌توان یکی از این سیاست‌ها عنوان کرد. گسترش روابط تجاری تنها به داشتن روابط سیاسی خوب محدود نمی‌شود و باید برنامه‌های مدونی را برای کسب سهم از بازار کشورها داشته باشیم. کشورهای همسایه به‌ویژه کشورهای حوزه خلیج‌فارس، همواره از مقاصد مهم صادراتی برای محصولات کشاورزی تولید ایران محسوب می‌شوند، اما به‌دلیل نداشتن استراتژی‌های مناسب برای صادرات، هنوز سهم ما از بازار این کشورها ناچیز است. در بحث تامین بسترهای انتقالی و حمل‌ونقل، تاحدودی مشکلات کمتری داریم، اما کمرنگ بودن روابط دیپلماتیک در حوزه تجارت و همچنین نداشتن برنامه برای توسعه صادرات، سبب شده تا ورود کالاهای ایرانی به کشورهای مقصد با چالش همراه باشد. به بیان دیگر، سیاست‌گذاری‌های ایران در مسائل صادراتی یکی از ضعف‌هایی است که سبب شده تا سهم ایران در بازار کشورهای همسایه محدود باشد. بنابراین توسعه صادرات در بخش محصولات کشاورزی، وابسته به اصلاح رویکرد مدیران دولتی است، چرا که در این صورت قوانین مربوط به بازگشت ارز صادراتی تسهیل می‌شود و دولت به‌سمت توسعه ارتباطات با سایر کشورها و برقراری سیاست صادراتی حرکت خواهد کرد.

ابلاغ عوارض صادراتی محصولات جالیزی

معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی خبر از وضع عوارض صادراتی جدید برای برخی محصولات جالیزی برای سال آینده داد. به‌گزارش ایرنا، معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در نامه‌ای به سازمان توسعه تجارت ایران، عوارض صادراتی برای محصولات جالیزی پیاز، سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، هندوانه، خربزه، ملون و طالبی را در سال ۱۴۰۲ را ابلاغ کرد. بنا بر این گزارش، باتوجه به بند (۶) سیاست‌های کلی برنامه هفتم و منویات و تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر کشت و تولید کالاهای اساسی متناسب با ابلاغ الگوی کشت باتوجه به منابع آبی کشور و مطابق بند (ث) ماده (۱) و ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی، صادرات این محصولات جالیزی از تاریخ اول فروردین ۱۴۰۲ با اخذ عوارض از کلیه مبادی مجاز کشور و مشروط به کنترل و تاییدیه سیستمی توسط وزارت جهاد کشاورزی در سامانه جامع گمرکی (EPL) مجاز است.

بر این اساس، میزان عوارض برای پیاز، هندوانه، خربزه، ملون و طالبی ۱۰۰ درصد ارزش پایه صادراتی و برای سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی ۷۰ درصد ارزش پایه صادراتی تعیین شده است. ارزش پایه صادراتی محصولات ذکرشده، به‌صورت فصلی موردبررسی و پایش و در صورت لزوم، روش‌های قانونی موردبازنگری و اصلاح قرار خواهد گرفت.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با دبیر کل کنفدراسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران مطرح شد

ارزهای بازنگشته، سوهان روح تاجران

عکس: صمت

رئیس‌جمهوری در دفاع از کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ اعلام کرد، رشد صادرات نفت و میعانات نفتی و بازگشت ارزهای حاصل از آن، نشان از کاهش قدرت تحریم‌ها در اقتصاد ایران و موفقیت در خنثی‌سازی و دور زدن محدودیت‌ها است. رئیسی همچنین به افزایش ۱۷ درصدی ارزش تجارت کشور طی ۱۰ ماه ابتدایی سال در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته اشاره کرد. این صحبت‌ها، از چند وجه قابل‌بررسی است؛ نخست آنکه، رئیس دولت سیزدهم بازگشت ارزهای صادراتی را به‌عنوان دستاورد معرفی کرده و این درحالی است که صادرکنندگان، یکی از مشکلات و دغدغه‌های اصلی خود را موانع بازگشت ارز معرفی می‌کنند. کارشناسان و فعالان بازرگانی، یکی از دلایل توسعه نیافتن صادرات به‌ویژه صادرات غیرنفتی را تحریم‌های بین‌المللی و وجود محدودیت بر سر بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور می‌دانند. از سویی دیگر، رشد تجارت کلان کشور یکی دیگر از مسائلی است که رئیسی به آن تاکید کرده و در این‌باره نیز اظهار نظرات متفاوتی وجود دارد. فعالان بازرگانی معتقدند باوجود استناد دولت به آمارهای گمرک برای اثبات رشد تجارت کشور، در حال حاضر مشکلات و موانع متعددی برای صادرات غیرنفتی وجود داشته که این گره‌ها هنوز بازنشده باقی مانده‌اند. صمت درباره آمارهای مربوط به رشد تجارت ایران و همچنین شرایط فعلی صادرات غیرنفتی، با جمشید نفر، دبیر کل کنفدراسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران به گفت‌وگو پرداخته است.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

یکی از مشکلات فعلی در کشور، رویکرد کوتاه‌مدت به جایگاه‌های مدیریتی است

تکیه صادرات غیرنفتی به زنجیره نفت و گاز

رئیس دولت سیزدهم در حالی بازگشت ارزهای حاصل از صادرات را به‌عنوان پیشرفت امسال کشور اعلام می‌کند که همچنان معوقات مربوط به صادرات سال‌های قبل، پرداخته نشده‌اند. چندی پیش، سازمان توسعه تجارت ایران در بخشنامه‌ای اعلام کرد که مهلت رفع تعهد ارزی ۱۴۰۰ تا پایان سال ۱۴۰۱ تمدید شده است. این موضوع نشان می‌دهد هنوز رفع تعهدات ارزی، مسئله‌ای مهم در حوزه تجارت است. از طرف دیگر، رئیسی افزایش ۱۹ درصدی ارزش صادرات غیرنفتی و همچنین رشد واردات کالاهای سرمایه‌ای طی ۱۰ ماه ابتدایی سال را نشان‌دهنده رشد و پیشرفت کشور عنوان کرده است. سازمان گمرک نیز چنین رقمی را به‌عنوان افزایش صادرات غیرنفتی اعلام کرده، اما اگر نگاهی دقیق به محصولات صادراتی بیندازیم، ۵ قلم عمده صادراتی ایران در این مدت به‌ترتیب گاز طبیعی مایع‌شده، پروپان مایع‌شده، متانول، بوتان مایع‌شده و پلی‌اتیلن گرید فیلم بوده، بنابراین مشتقات نفتی و گازی، بار سنگین صادرات غیرنفتی را به‌دوش کشیده و در این لیست جایگاه محصولات واقعی غیرنفتی با ارزش‌افزوده بالا دیده نمی‌شود. افتخار کردن به این نوع صادرات و تجارت، در هاله‌ای از ابهام است و شاید هنوز پایه‌های ارزی کشور، به درآمدهای نفتی تکیه دارد.

◉ رئیس‌جمهوری اعلام کرده صادرات غیرنفتی ایران طی ۱۰ ماه گذشته رشد داشته است. به‌عنوان یک فعال بازرگانی، تا چه میزان این اظهار را تایید می‌کنید؟

پرداختن به این مسئله، ابعاد مختلفی دارد که باید به آن توجه داشت. اگر به آمار صادرات غیرنفتی نگاهی داشته باشیم، می‌بینیم در برخی حوزه‌ها مانند محصولات بخش پتروشیمی و میعانات گازی، رشد صادرات وجود داشته، اما نمی‌توان این موضوع را به عنوان افزایش صادرات غیرنفتی عنوان کرد. صادرات غیرنفتی واقعی که شامل محصولات بخش کشاورزی، صنایع‌دستی، تولیدات صنعتی و حتی خدمات است، حدود یک‌سال گذشته رشد چندانی را تجربه نکرده و در برخی بخش‌ها مانند صنایع‌دستی و فرش نیز با کاهش صادرات روبه‌رو بودیم. مدیران دولتی در آمار صادرات غیرنفتی، به‌میزان فروش محصولات زنجیره نفت و مشتقات نفتی نظر دارند و این رویکردی نادرست به تجارت است.

فعالان اقتصادی و تجار، در حال حاضر رغبتی به انجام فعالیت صادراتی ندارد و این موضوع دلایل مختلفی دارد. طی چند ماه گذشته به‌ویژه از ابتدای سال و با افزایش هزینه‌های تجارت اعم از هزینه‌های تعرفه‌های گمرکی، بالارفتن مخارج مربوط به روند صادرات برای دور زدن تحریم‌ها، تورم تولیدکننده و سایر موارد این‌چنینی، توانایی صادرات ایران کم شده است. از سویی دیگر، دولت بر رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان و عرضه ارزهای صادراتی در بازار نیما، تاکید زیادی دارد و به صادرکنندگان فشار وارد می‌کند. همین موضوع نیز یکی دیگر از دلایل کاهش رغبت صادرکنندگان شده است، بنابراین در یک سال اخیر نه‌تنها بستر برای توسعه صادرات غیرنفتی فراهم نبوده، بلکه موانع زیادی از سوی دولت در مسیر صادرات گذاشته شده است.

◉ در صحبت‌های خود به مسئله رفع تعهدات ارزی و مشکلات آن اشاره کردید. رئیس دولت سیزدهم معتقد است بازگشت ارزهای حاصل از صادرات، نشان‌دهنده توانایی کشور در دور زدن تحریم‌ها بوده است. این موضوع را چطور ارزیابی می‌کنید؟

پیش‌تر نیز گفته شد که فشار دولت برای رفع تعهدات ارزی، یکی از موانع جدی صادرکنندگان در این مدت بوده است. دلیل این موضوع را می‌توان وجود تفاوت زیاد میان نرخ سامانه نیما یا حتی بازار متشکل ارزی با نرخ ارز آزاد معرفی کرد. صادرکنندگان کالاهای داخلی را با نرخ ارز بازار آزاد خریداری می‌کنند و با کاهش ارزش واحد پول ملی، مجبور به پرداخت هزینه‌های بالاتر هستند. از سویی دیگر، به‌دلیل وجود تحریم‌ها، هزینه‌های مربوط به روند تجارت اعم از حمل‌ونقل، فروش و همچنین انتقال پول به کشور نیز افزایش یافته است. در چنین شرایطی دولت انتظار دارد تا صادرکنندگان ارزهای خود را ارزان‌تر از بازار آزاد، به فروش برسانند و به زیان‌آفرین بودن این رویکرد، توجهی ندارد. براساس قوانینی که دولت طی چند سال اخیر در رابطه با رفع تعهدات ارزی وضع کرده، اگر بازرگانان طی موعد مشخص ارزهای خود را وارد بازار نکنند، جریمه می‌شوند و با برخوردهای قضایی مواجه خواهند شد. به‌عبارتی، دولت هنگام تدوین قوانین، به این مسئله توجه نکرده که روند فروش و بازگرداندن ارزهای صادراتی در شرایطی که کشور تحت شدیدترین تحریم‌ها قرار دارد، زمانبر است. باوجود هزینه‌های عنوان‌شده، فروش ارز با نرخ بازار نیما، بیشترین آسیب را به صادرکنندگان و همچنین بخش تجارت و صادرات کشور وارد خواهد کرد.

طی چند مدت اخیر، بسیاری از فعالان بازرگانی به‌دلیل مشکل‌ها و موانع مذکور، از فعالیت‌های خود کاسته‌اند. حتی شرایط برای ورود تاجران جوان به بازار نیز فراهم نیست و در این میان، تنها برخی واسطه‌گران و دلالان که در اصل تاجر نیستند، از وضعیت فعلی کشور سود می‌برند. این شرایط به‌معنای رشد تجارت نیست و مدیران دولتی باید نگاهی دقیق و کارشناسی به این حوزه مهم اقتصادی داشته باشند.

◉ بسیاری از کارشناسان معتقدند ایران دارای ظرفیت‌های بالقوه مهم برای توسعه صادرات غیرنفتی است. نظر شما در این‌باره چیست؟

ضمن تایید این نظر، باید گفت تا به امروز از ظرفیت‌های داخلی کشور، چه در تولید محصولات صادراتی و چه در سایر فعالیت‌های مربوط به تجارت مانند ترانزیت و حمل‌ونقل، استفاده بهینه و مناسب نشده است. این در حالی است که صادرات غیرنفتی، ظرفیت‌های بالایی برای ارزآوری دارد و استفاده از این ظرفیت‌ها به‌شرطی است که برنامه‌ها و استراتژی‌های مناسب برای بهره‌گیری و بلوغ فرصت‌های تجارت غیرنفتی تدوین شود. تا به امروز، بخش کوچکی از توانایی ارزآوری صادرات غیرنفتی متبلور شده و این نشان می‌دهد آن‌طور که باید و شاید از این مجال استفاده نکرده‌ایم. حتی بخش‌ها و بنگاه‌های تجاری محدودی که امروزه آنها را به‌عنوان فعالان تولید صادرات‌محور می‌شناسیم، به‌دلیل تدوین و اجرایی شدن راهبردهای غلط از بالادست، امروز به نتایج نادرست رسیده‌اند. بنابراین، وجود ظرفیت تجارت را باید متفاوت از سیاست‌های اجرایی و آثار آن دانست. صادرات واقعی غیرنفتی ایران طی دهه‌های گذشته رقم بالایی و این ایراد از ظرفیت‌های داخلی نیست، بلکه سیاست‌های دولت و مدیران در برابر تجارت غیرنفتی ایران اشکال دارد و ازاین‌رو باید راهکارها و برنامه‌ها تغییر یابند.

◉ به‌نظر شما، توسعه صنایع پتروشیمی و توجه به صادرات کالاهای این زنجیره، تا چه میزان بر ارزآوری کشور تاثیرگذار است؟

پایه بخش زیادی از تولید در کشور، صنعت پتروشیمی است و نباید از این موضوع غافل شد. مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی، نقش زیادی در فرآوری و تولید کالاها با ارزش بالا دارند و از آنها می‌توان در راستای تقویت تولید داخلی استفاده کرد، اما متاسفانه امروز این مواد صادر و ارقام فروش آن به‌عنوان صادرات غیرنفتی کشور اعلام می‌شود. تاکید بر صادرات مشتقات نفتی و تولیدات صنایع پتروشیمی فرآوری‌نشده، به‌معنای خام‌فروشی و کم‌توجهی به زنجیره ارزش تولید است. این رویکرد در بلندمدت نه‌تنها آورده اقتصادی مهمی نخواهد داشت، بلکه کشور را با مشکلات بسیار جدی مواجه خواهد کرد. تا به امروز، سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای توسعه صنایع پتروشیمی انجام شده، اما متاسفانه همچنان در این حوزه خام‌فروشی داریم و زنجیره صادراتی این حوزه تکمیل نشده است. صنعت پتروشیمی تا به امروز نتوانسته ضمن افزایش اشتغال پایدار، به تولید کالاهای صادرات‌محور با ارزش‌افزوده بالا منجر شود. علت این موضوع را می‌توان نبود نگاه بلندمدت در بدنه مدیریتی به راه‌اندازی صنایع و حلقه‌های وابسته به آن عنوان کرد. به‌بیان دیگر، نبود نگاه‌های مناسب به تولید و فرصت‌های صنعت پتروشیمی و مشتقات نفتی برای توسعه اقتصادی باعث شده تجارت غیرنفتی ایران برپایه صادرات مواد خام باشد. با تداوم این نوع رویکرد، نه‌تنها صادرات غیرنفتی ایران رشد نخواهد داشت، بلکه در ادامه ریشه‌های اقتصاد کشور از بین خواهد رفت.

◉ به اهمیت سیاست‌گذاری‌ها و شیوه مدیریت تجارت خارجی ایران اشاره کردید. به‌نظر شما چه اصلاحاتی باید برای روند مدیریت فعلی تجارت اعمال کرد؟

یکی از مشکلات فعلی در کشور، رویکرد کوتاه‌مدت به جایگاه‌های مدیریتی است. عمر مدیریت افراد در سطوح مختلف دولتی کوتاه و این یک ایراد است. افراد تلاش می‌کنند تا در دوران مدیریت خود، کارنامه خوبی از خود به‌جای بگذارند، از این‌رو به تدوین و اجرای روش‌های زودبازده تمایل دارند. حتی اگر روش‌ها نیز اشتباه و نتایج نامناسبی در بلندمدت داشته باشند، باز هم مدیران ترجیح می‌دهند این برنامه‌ها را اجرا کنند. این در حالی است که برنامه‌های توسعه‌ای باید بلندمدت باشند و بازه‌ای حداقل ۱۰ساله برای اجرای آنها در نظر گرفته شود. سپس برنامه‌ها به‌صورت فازبندی‌شده، هر ۲ سال یک‌بار بررسی و کنترل شوند تا ببینیم چه میزان از راه را درست طی کرده‌ایم، اما متاسفانه این رویکرد نه‌تنها در بخش تجارت، بلکه در سایر فعالیت‌های اقتصادی نیز وجود ندارد و مدیران اصرار زیادی بر برنامه‌های کوتاه‌مدت دارند، چرا که می‌دانند پس از مدت زمانی کوتاه جایگاه آنها تغییر می‌کند و صندلی مدیریت، باثبات نیست. به همین دلیل، بسیاری از سرمایه‌ها و ظرفیت‌های کشور هدر می‌رود و این یک ایراد اساسی در مدیریت کلان اقتصادی است. ایرادات مشابه، در رویکردهای مدیریتی کشور وجود دارد و همین مسائل به‌طورجدی، تجارت و صادرات غیرنفتی کشور را تحت‌تاثیر قرار داده‌اند.

سخن پایانی

تعریف و تمجید دولت از وضعیت تجارت خارجی ایران، با گفته‌ها و گلایه‌های فعالان تجاری تفاوت زیادی دارد که نکته‌ای قابل‌توجه است. عبور از تجارت خارجی کشور از گردنه مشکلات، نیازمند نگاهی دقیق و واقع‌گرایانه است که به‌نظر می‌رسد مدیران سطوح بالای دولتی، از این رویکرد برخوردار نیستند. تا زمانی که بخش‌های مختلف اقتصادی و تجاری، موردارزیابی جدی و صحیح قرار نگیرند، مشکلات شناسایی نمی‌شوند و در نتیجه راهکارهای مناسب و موثری تدوین نخواهند شد.

نرخ تورم دی به ۴۶.۳ درصد رسید

منظور از نرخ تورم نقطه‌ای، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه مشابه سال قبل است. نرخ تورم نقطه‌ای در دی ۱۴۰۱، به عدد ۵۱.۳ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین ۵۱.۳ درصد بیشتر از دی ۱۴۰۰ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. این در حالی‌است که نرخ تورم ۱۲ماهه منتهی به دی۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به عدد ۴۶.۳ درصد رسید. به گزارش مهر، نرخ تورم نقطه‌ای دی ۱۴۰۱، در مقایسه با ماه قبل ۲.۸ درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۳.۹ درصدی به ۶۹.۲ درصد رسیده و گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» با افزایش ۲.۳ درصدی به ۴۱.۲ درصد رسیده است. نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۵۰.۶ درصد است که نسبت به ماه قبل ۲.۷ درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۵۴.۹ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۳.۵ درصد افزایش داشته است. منظور از نرخ تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل است. نرخ تورم ماهانه دی ۱۴۰۱ به ۴.۳ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۲.۴ درصد افزایش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» ۴.۱ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» ۴.۵ درصد بوده است. نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴.۳ درصد و ۴.۳ درصد است که نسبت به ماه قبل برای خانوارهای شهری ۲.۲ درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۳.۱ درصد افزایش داشته است.

ممنوعیت واردات برنج پس از ۱۰ روز رفع شد

گرانی، حاصل تصمیمات مقطعی

مدت‌هاست که دیگر برخی از شهروندان رنگ برنج ایرانی را به‌دلیل قیمت‌های نجومی آن در سفره خود ندیده‌اند. در حقیقت در این اوضاع اقتصادی و افزایش هزینه‌ها دیگر زور حقوق کارگران به خرید برنج ایرانی نمی‌رسد و ترجیح آنها این است که به‌جای حذف کامل برنج به سمت برنج‌های خارجی بروند، این در حالی است که دولت سیزدهم علی‌رغم وعده افزایش قدرت خرید مردم با تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسی و عجولانه خود، اقتصاد خانوار را در شرایط بسیار سختی قرار داده است. اواسط ماه گذشته دولت تصمیم جدید دیگری گرفت و خبر ممنوعیت کامل واردات برنج منتشر شد. به‌تازگی رحمت‌اله نوروزی، نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی گفت: واردات برنج در راستای حمایت از سفره‌های مردم آزاد شده، اما باید جزئیات آن بیشتر بررسی شود. قوت غالب مردم در سال‌های گذشته برنج بوده که هم‌اکنون به‌دلیل بالا رفتن هزینه‌ها توان خرید آن را ندارند؛ بنابراین باید دولت در قالب توزیع کالابرگ یا هر شیوه‌ای دیگری، از مردم حمایت کند. اگر این موضوع که اکنون وضعیت واردات به روال قبل برگشته یا خیر را کنار بگذاریم باید باز هم به سراغ تصمیمات یک‌شبه و تاثیرات آن بر روند بازار برویم. صمت در این گزارش به بررسی موضوع واردات برنج پرداخت.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

برای تامین کسری و رفاه حال مصرف‌کنندگان، واردات برنج و توزیع آن با نرخ بسیار اقتصادی صورت می‌گیرد و این اقدام حسب نیاز تا روزهای پایانی سال و ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت

اماواگرهای ممنوعیت واردات برنج

به‌منظور تامین بازار داخل باید سالانه ۱.۵ میلیون تن برنج وارد کشور شود، این در حالی است که اواسط دی به واردکنندگان اعلام شد به‌دلیل منفی شدن تراز تجاری با هندوستان باید واردات برنج از هند متوقف شود.

گفتنی است شدن کیوی و سیب ایران ازسوی هند باعث منفی شدن تراز تجاری دو کشور به‌ضرر ایران شده است. هنوز مشخص نیست واقعا دولت با هدف تراز شدن تجاری این اقدام را انجام داد یا برای تنبیه هند! در هر حال تصمیم اتخاذشده دولت عجیب به‌نظر می‌رسد.

چه منطقی پشت توقف واردات یک کالای اساسی وجود دارد؟ آیا می‌توان کیوی و برنج را به‌لحاظ استراتژیک بودن در یک طبقه قرار داد؟

حذف کیوی از سبد خانوارها فشار چندانی به سفره مردم وارد نمی‌کند اما حذف برنج چه؟ تصمیمات ناگهانی دولت که هرگز تمامی ندارد، این بار دامن بازار برنج را گرفت.

حتی در اعمال ممنوعیت واردات برنج از هند این موضوع در نظر گرفته نشد که ۶۰ درصد نیاز بازار برنج کشور ما از هند تامین می‌شود و در کوتاه‌مدت نمی‌توان کشور دیگری را جایگزین این کشور کرد.

اما با گذشت ۱۰ روز از اعلام خبر ممنوعیت، وزارت جهاد کشاورزی ممنوعیت واردات برنج را برداشته و اعلام کرده باتوجه به اینکه فصل برداشت برنج در داخل کشور تمام شده و تقاضا در بازار زیاد است، برای تامین کسری و رفاه حال مصرف‌کنندگان، واردات برنج و توزیع آن با نرخ بسیار اقتصادی صورت می‌گیرد و این اقدام حسب نیاز تا روزهای پایانی سال و ماه مبارک رمضان ادامه خواهد داشت.

با این حال ممکن است این تصمیم یک‌شبه برای ممنوعیت واردات برنج، بازار را برای اسفند سال ۱۴۰۱ با چالش‌های زیادی روبه‌رو کند.

در واقع ممنوعیت ده‌روزه اعمال‌شده تنها یک شوک به بازار برنج وارد کرد و حال شرایط به حالت عادی بازگشته است.

التهابی دیگر در بازاری که آرام بود

مسیح کشاورز، دبیر انجمن واردکنندگان برنج درباره رفع ممنوعیت واردات برنج به صمت گفت: هنگامی که بازار به یک آرامش نسبی از نظر واردات و تولید داخل رسیده، دیگر لازم نیست دولت به آن ورود پیدا کند. ما تمام تاثیرات ممنوعیت واردات برنج را با تجربیاتی که داشتیم به مسئولان مربوطه اعلام کردیم اما گوش شنوایی برای نظرات کارشناسی وجود نداشت. هنوز برای ما مشخص نیست این تصمیمات یک‌شبه و غیرکارشناسی را چه افرادی می‌گیرند که حالا پاسخگوی بی‌نظمی بازار باشند.

وی با اشاره به تمکین واردکنندگان برنج نسبت به تصمیم اتخاذ شده مبنی بر ممنوعیت واردات برنج از هند اظهار کرد: در فاصله زمانی که درگیر ممنوعیت واردات برنج از هند بودیم، برای تامین نیاز بازار به پاکستان روی آوردیم.

ما در جلسه‌ای که ممنوعیت واردات برنج از هند اعلام شد، بیان کردیم با وزارت جهاد کشاورزی همراهی و سعی می‌کنیم این بخش از نیاز کشور را از پاکستان وارد کنیم، اما همان زمان نیز نگران بودیم که پاکستانی‌ها از این فضا سوءاستفاده کنند و ما دوباره دچار مشکل شویم. این نگرانی ما درست از آب در آمد و متاسفانه طرف‌های پاکستانی قیمت‌ها را مقداری افزایش دادند و ما نتوانستیم مقدار برنج موردنیاز را از پاکستان وارد کنیم تا زمانی که ثبت سفارش برای پاکستان نیز بسته شد و دیگر امکان واردات برنج از پاکستان فراهم نبود.

▣ گرانی در بازار

دبیر انجمن واردکنندگان برنج با اشاره به تاثیرات ممنوعیت واردات برنج اظهار کرد: تجربه ثابت کرده در مدت ممنوعیت واردات برنج، در بازار ابتدا شاهد گرانی هستیم و پس از مدتی دچار کمبود این محصول می‌شویم. از سوی دیگر برنج ایرانی نیز تحت تاثیر تغییرات بازار قرار می‌گیرد و نرخ آن افزایشی می‌شود. ما همه این موارد را با مسئولان مربوطه در میان گذاشتیم.

▣ همچنان امکان ثبت‌سفارش نیست

کشاورز در انتقاد از صحبت‌های اخیر شهیاد آبنار، مدیرکل دفتر بازرگانی کالاهای کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر اینکه با لغو ممنوعیت واردات برنج ظرف حدود ۲۴ ساعت حدود ۱۰۰ هزار تن ثبت‌سفارش انواع برنج خارجی صورت گرفت، گفت: اگر این ثبت‌سفارش ۱۰۰ هزار تنی انجام شده باشد، ویرایش ثبت‌سفارش‌های قدیمی واردات برنج بوده است. در واقع واردکنندگان اصلاحیه ثبت‌سفارش خود را انجام داده‌اند. تا این لحظه هیچ ثبت‌سفارشی برای واردات برنج انجام نشده و این سازکار همچنان متوقف است.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج درباره تایید نشدن ثبت‌سفارش‌های قدیمی نیز گفت: اگر ثبت‌سفارش‌های قدیمی ما تایید نشده به‌دلیل تخصیص نیافتن ارز به برنج است؛ این در حالی است که بانک مرکزی به تمام کالاها برای واردات ارز اختصاص داده است.

علت این موضوع این است که وزارت جهاد کشاورزی از بانک مرکزی خواسته تا زمانی که از شرایط عرضه برنج‌های واردشده مطمئن نشدند، ارزی به واردکنندگان برنج تعلق نگیرد. این تصمیم نیز اشتباه است زیرا نظارت باید در کنار فعالیت‌های دیگر باشد، نه موردی که بازار را به‌طور کامل تعطیل کند.

اکنون حدود ۴۰ هزار تن برنج خارجی در بنادر در حال وصول است که امکان ترخیص آنها به‌زودی فراهم می‌شود.

▣ تخلیط برنج در استان‌های شمالی

کشاورز درباره تخلیط برنج به‌ویژه در ۳ استان شمالی کشور اظهار کرد: دو نوع تخلیط برنج ایرانی با خارجی و برنج ایرانی با ایرانی را در کشور شاهد هستیم. هنگامی که نرخ برنج در بازار بالا می‌رود برخی‌ها برای متعادل‌سازی قیمت‌ها به اختلاط برنج کیفی با نوعی برنج ارزان‌تر می‌پردازند.

در این راستا برنج‌های پاکستانی که از نظر ظاهری نزدیک به برنج ایرانی هستند، برای تخلیط وارد استان‌های شمالی ما می‌شوند و این بستگی به انصاف افراد دارد که به چه میزان این تخلیط را انجام دهند.

اما در مجموع این کار درست نیست که در استان‌های شمالی ما که مصرف برنج خارجی بسیار کم است، برنج خارجی وارد شود و مسئولان باید به این موضوع رسیدگی کنند.

ممنوعیت واردات برنج پس از گذشت ۱۰ روز رفع شد. در واقع دولت سیزدهم به یک‌شبه به تصمیمی رسید که ۱۰ روز بعد از آن پشیمان شد

گرانی در بازار برنج

رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران پیرامون وضعیت بازار برنج پس از ممنوعیت واردات گفت: پس از ممنوعیت واردات برنج، شاهد افزایش نرخ ۱۵ درصدی این محصول در بازار بوده‌ایم. در حال حاضر بازار راکد است و کالا به‌وفور یافت می‌شود.

اکنون هم باوجود رفع ممنوعیت واردات برنج، به‌دلیل نوسان نرخ ارز شاهد افزایش قیمت‌ها هستیم. به‌دنبال افزایش نرخ برنج هندی و پاکستانی، برنج ایرانی نیز دستخوش تغییر نرخ شد و افزایش ۱۰ درصد نرخ آن را شاهدیم.

وی درباره نرخ عمده‌فروشی برنج، خاطرنشان کرد: قیمت هر کیلوگرم برنج پاکستانی مدتی قبل ۴۳ هزار تومان بود، اما الان به‌صورت عمده کیلویی ۴۹ هزار تومان عرضه می‌شود.

برنج هندی انواع مختلفی دارد که در تمامی آنها شاهد افزایش نرخ ۱۵ درصدی بوده‌ایم. نرخ بنکداری یک نوع برنج هندی که معمولا بیشتر در بازار خرید و فروش می‌شود کیلویی ۴۱ هزار تومان شده، در حالی که ماه قبل حدود ۳۲ هزار تومان بود.

نرخ بنکداری برنج هاشمی مازندران ۱۰۵ هزار تومان در هر کیلوگرم است که با قیمت ۱۱۰ هزار تومان به مصرف‌کننده فروخته می‌شود.

همچنین نرخ برنج هاشمی گیلان ۱۱۵ تا ۱۲۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم است که ۵ هزار تومان بالاتر از این نرخ به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد.

▣ از بازار عید چه خبر؟

کنگری بازار شب عید را این‌گونه پیش‌بینی کرد: اگر همچنان شاهد افزایش نرخ ارز باشیم، حتما افزایش دوباره نرخ برنج را خواهیم داشت، اما در صورت ثبات نرخ ارز به‌دلیل اینکه کالا به‌طور گسترده وجود دارد قیمت‌ها تغییری نخواهند کرد.

اکنون هم باتوجه به رکود بازار و تغییر نرخ ارز پیش‌بینی می‌شد قیمت‌ها بیش از این افزایش یابد، اما به‌دلیل وفور کالا این اتفاق رخ نداده است.

از آنجا که هیچ کمبود کالایی در بازار نداریم، دولت برنامه خاصی برای تنظیم بازار در اسفند و بازار شب عید ندارد؛ در نتیجه اگر نوسانات ارزی جدیدی در بازار رخ ندهد، افزایش نرخ جدیدی تا عید در بازار بنکداری نخواهیم داشت.

سخن پایانی

ممنوعیت واردات برنج پس از گذشت ۱۰ روز از اخذ این تصمیم رفع شد. در واقع دولت سیزدهم یک‌شبه به تصمیمی رسید که ۱۰ روز بعد از آن پشیمان شد؛ تصمیمی که بی‌شک در بازار برنج تاثیرگذار بوده و شوکی به آن وارد کرده است. در واقع اگر بخواهیم بهتر بگوییم این تصمیم واکنشی به چالش کیوی با هند بوده است! وعده‌های آقایان به حدی سفره‌های شهروندان را کوچک کرده که دیگر چیزی از آن باقی نمانده است؛ یک روز گوشت، روز دیگر مرغ، روز دیگر برنج و... در حقیقت مردم دست‌شان یک به یک از کالاهای اساسی که اتفاقا میزان تولیدشان در کشور کم هم نیست به لطف آقایان کوتاه می‌شود.

شاید بتوان کوچک شدن سفره‌های مردم را جایگزین بسیاری از شعارهای مثبت آقایان کرد تا حداقل یکی از شعارها عملی شده باشد!

یادداشت

توزیع درآمد پایه همگانی راه نجات است

پیمان مولوی
اقتصاددان

ارقام مختلفی که از خط فقر اعلام می‌شود، اهمیت زیادی ندارد. نکته قابل‌تامل این است که انسان‌ها در هر جایی که زندگی می‌کنند حداقل نیازهایی دارند که باید به آنها پاسخ داده شود.

این حداقل نیازها شامل مسکن، خوردوخوراک و حمل‌ونقل است؛ در واقع نکته مهم‌تر از اعلام ارقام مختلف از خط فقر این است که هر ایرانی به چه چیزی نیاز دارد؟

با این حال باید تاکید کرد به‌طور معمول عدد تعیین‌شده برای خط فقر با نرخ تورم تغییر می‌کند.

اغلب اقتصادهای پیشرفته جهان تلاش می‌کنند از طریق توانمندسازی و ایجاد رفاه برای اقشار مختلف، زمینه رشد را فراهم سازند، این در حالی است که تفسیری که از معیشت وجود دارد؛ پاسخگویی به حداقل نیازهای فرد برای زنده ماندن است.

در واقع، تفاوت معیشت و رفاه تفاوتی است که میان زنده ماندن و زندگی کردن وجود دارد.

راهکار درست برای برون‌رفت از شرایط بد فعلی، پرداخت درآمد پایه همگانی «ubi» است که می‌تواند به‌راحتی از طریق عدم‌النفع صادرات نفت پرداخت شود. در حقیقت در کنار رشدی که صادرات نفت دارد باید مردم نیز در رفاه باشند.

قرار نیست با پرداخت این درآمد، جابه‌جایی‌های عظیم اجتماعی رخ دهد، اما رقم این پرداختی باید به‌اندازه‌ای باشد که فرد بتواند حداقل نیازهای خود را تامین کند.

این حداقل‌ها نیز باتوجه به ساختار اقتصادی هر کشور متفاوت است.

بیش از ۸۰ درصد ایرانیان نیازمند ubi هستند. درآمد پایه باید به‌عنوان حقوق فرد در نظر گرفته شود؛ حقی که تمام شهروندان یک کشور از آن برخوردارند.

جنسیت، تحصیلات، وضعیت شغلی، وضعیت درآمدی و هیچ چیز دیگری نباید در پرداخت درآمد پایه همگانی تاثیر داشته باشد.

طبق محاسبات صورت گرفته هر فرد نیازمند دریافت ماهانه حداقل یک‌میلیون و ۵۰۰ تا ۲ میلیون تومان درآمد پایه همگانی است تا به‌واسطه آن نیازهای اولیه‌اش برطرف شود.

شاید برخی تصور کنند این یک ایده سوسیالیستی است اما در اقتصاد امروز ایران که رشد اقتصادی ۱۰ سال گذشته آن صفر درصد بوده، درآمد سرانه یک‌سوم شده و قدرت خرید تقریبا به یک‌دهم سال ۹۱ رسیده و مواری مانند تحریم فشاری سنگین بر آن می‌آورد، نمی‌توان فشارها بر مردم را تشدید کرد.

در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و برخی از کشورهای اروپایی نیز درآمد پایه همگانی پرداخت می‌شود، اما در کشور ما نه‌تنها این مبلغ پرداخت نمی‌شود بلکه اقتصاد نیز حرکت نمی‌کند؛ در نتیجه قشر متوسط و فقیر تحت فشار قرار می‌گیرند.

ایران در هر ثانیه، ۱۱۰۰ دلار عدم‌النفع صادرات نفت دارد که با نرخ فعلی دلار که در کانال ۴۰ هزار تومان قرار دارد، رقم بسیار بزرگی است.

اگر نخواهیم شرکتی در ایران، خودرو تولید کند چه می‌شود؟ اکنون بخش اعظمی از درآمد حاصل از صادرات صرف تولید خودروهای داخلی می‌شود که در بیشتر موارد خودروهای بی‌کیفیتی هستند که با ۳ برابر نرخ واقعی به‌دست افراد می‌رسند.

باوجود اشتغالزایی که صنعت خودرو دارد، بودجه در این واحدها در حال هدر رفتن است؛ در نتیجه چرخه فقر همین طور ادامه می‌یابد.

بهتر است این هزینه صرف درآمد پایه همگانی شود.

یادداشت

نظام مالک- مستاجری یا ارباب - رعیتی؟

مجید گودرزی
کارشناس اقتصاد

مشـکل مستاجران در تامین مسکن متناسب با درآمد، داسـتان امروز و دیروز نیست. باوجود جمعیت بیش از ۳۰ میلیون نفری مسـتاجران در ایـران، این جمعیت عظیم حتی یک نشـریه مستقل هم ندارند، چه رسد به اتحادیه یا انجمن برای چانه‌زنی و قانون‌گذاری!

در یـک نظرسـنجی که به‌تازگی انجام شـد، ۵۲ درصـد شـرکت‌کنندگان، نظـام مالـک و مسـتاجری را از ارباب و رعیتـی بدتر می‌دانند. سـهم اربـاب در زمین‌هـای دیـم دودهم و در زمین‌های آبی یک‌سـوم بوده اسـت؛ اما اکنون صاحبخانه‌ها به ۱۰۰ درصد درآمد مسـتاجران هم راضی نمی‌شـوند. به نظر می‌رسد عرف غلط قانون‌گذاران در ۱۱۵ سـال گذشـته، مشکلات بخـش مسـکن را به یـک فاجعه ملـی تبدیل کرده است. تبعات اجتماعی گسترده بی‌قانونی مفرط در بخش مسـکن غیرقابل‌تصور است؛ از عدم‌امکان ازدواج ۱۰ میلیون جوان ایرانی تا نرخ بالای طلاق و... . باید توجه کرد که مسکن بیش از آنکـه یک صنعت مهـم و یک کالای ضروری اقتصادی باشـد، یـک کالای اجتماعی با تبعات گسـترده اسـت. این درحالی اسـت که تعیین میـزان اجاره‌بها از هیچ قانونی تبعیت نمی‌کند. به عنوان نمونه در همین چند سال اخیر مصوبه سران قوا درباره میزان افزایش اجاره‌بها و تمدید اجاره نامه‌ها حتی از سـوی محاکم و شـوراهای حـل اختـلاف هم رعایت نشـد، چه برسـد به صاحبخانه‌ها! در دستگاه عریض و طویل قضایی کشـور هیچ مستاجری حق شکایت از مالکان را ندارد و مالکان در هر زمانی و با هر بهانه‌ای قادر هستند، زندگی مستاجر را با چالش جدی مواجه کننـد. مالکان حتی اسـتهلاک تجهیزات را که مسلم‌ترین پدیده طبیعت است هم، نمی‌پذیرند. اگر تجهیزاتی ۱۵ سال کار کرده باشد و مستاجر تنهـا یـک روز از آن اسـتفاده کنـد و از کار بیفتد، مسـتاجر مسئول جبران تمام استهلاک انباشته‌شـده در آن وسیله است. در حالی که در کشوری مثل آلمان هزینه رهن یک ملک به‌اندازه تنها ۳ ماه اجاره است. این مبلغ به‌عنوان تضمین برای جبران عدم‌پرداخت اجاره و خسارت وارده احتمالی به ملک نگهداری می‌شود و صاحبخانه مکلف است تمام مبلغ را با سود متعلقه در پایان قـرارداد به مسـتاجر برگردانـد. در ایران بخش مهمی از این فشـار هزینه‌ها بر دوش مسـتاجر بوده و ودیعه پرداختی نیز قرض‌الحسـنه است. در ۵سـال گذشـته به‌خاطر همین نامعادله ۹۲ درصد قدرت خرید رهن مسـتاجران در مقایسه با ارزش طلا از بین رفته است. نرخ هر قطعه سکه بهار آزادی از یک میلیون و ۳۲۳ هزار تومان در آبان ۹۶ به ۱۶ میلیون و ۱۹۷ هزار تومان در آبان ۱۴۰۱ رسـیده و در این مدت نرخ مسکن حدود ۹۰۰ درصـد رشـد داشـته و از میانگین متری ۴.۸ میلیـون تومان در آبان ۹۶ به ۴۷.۹ میلیون تومان در آبان ۱۴۰۱ رسـیده است. این شکاف بزرگ ارزشی باید توسط مستاجران پر و جبران شـود. براسـاس آمار در دنیا حـدود ۱۸ درصد درآمد مستاجران صرف مسکن می‌شود، اما این رقم در تهران و بسـیاری دیگر از کلانشـهرها به حدود ۷۹ درصد رسیده است. کاهش حدود ۴۰ درصدی ارزش پول ملی و افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی نرخ مسکن، هر سال شکاف حدود ۱۴۰ درصدی به‌وجود می‌آورد که باید هر ساله توسط مستاجر پر شـود. مستاجر مسئول جبران تمام سیاست‌گذاری‌های غلط و چالش‌های اقتصادی حاکم بر کشور برای مالکان شده است. علاوه بر کاهش ارزش پول ملی و افزایش لجام‌گسـیخته نرخ مسـکن، مستاجر باید سـود وام‌های ودیعه مسـکن را هم بپـردازد. اینها سـه‌گانه فلاکت مسـتاجران در ایران اسـت. بانک‌هـا با وام‌های کذایـی که عموما تنها در تبلیغات عنوان شـده و عملا در سـقف بسـیار کمتـری تامین اعتبار می‌شوند، سعی در بالا بردن سقف اجاره و تثبیت تورم مسـکن دارند و حالا از طریق فروش متری مسـکن در بـورس تلاش می‌شـود، این رقابت ناسالم و ویرانگر ادامه پیدا کند. با توجه به موارد یاد شده به نظر می‌رسد بخش اجاره مسکن ایران یکی از اسـتعماری‌ترین بخش‌های اقتصاد ایران اسـت که به‌علت ضروری و کم‌کشش بودن نیاز مسـکن، مردم مجبور به تحمل فشار کمرشکن آن هستند.

چندین سـال است که تصویب «قانون بهای تمام‌شده مسکن» مطالبه شده، اما تا امروز هیچ اراده‌ای برای سـاماندهی بخش مسـکن وجود ندارد و بانک‌ها و سیاسـت‌گذاران فاسـد، بخش مسکن را به بحرانی‌ترین بخش اقتصاد و اجتماع ایرانیان تبدیل کرده‌اند.

مشارکت دو وزارتخانه برای تامین مسکن کارگران

سرپرست مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی از مشارکت وزارت راه و شهرسازی با وزارت صمت برای تامین مسکن کارگران خبر داد و گفت: در مرحله نخست این طرح در استان‌های یزد، قزوین، قم و در مرحله بعد در استان‌های سمنان، البرز و مرکزی اجرایی خواهد شد.

محمدمهـدی حیـدری در گفت‌وگـو با پایـگاه خبـری وزارت راه و شهرسـازی درباره طرح صنعت شهر و نقش وزارت راه و شهرسازی برای تامین مسکن کارگران، گفت: طرح صنعت شهر در مشارکت وزارت راه و شهرسازی و صمت شکل گرفته و هدف آن تامین مسکن کارگرانی است که در بخش صنعت شاغل هستند. سرپرست مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسـازی با تاکید بر اینکه واحدهای صنعتی مایل به سرمایه‌گذاری و تامین مسـکن کارگران شـاغل در بخش‌های خود برای حفظ انسانی آموزش‌دیده هسـتند، افزود: در حال حاضر در شـهرها و شـهرک‌های صنعتی بخش عمده کارگران شـاغل را مهاجران تشـکیل می‌دهند که باتوجه به افزایش نرخ مسـکن، هم در خریـد و هم در اجاره، پیش‌بینی می‌شود، کارگران شاغل و آموزش‌دیده ناچار به ترک محل‌های کار خود به دلیل تامین نشدن مسکن خواهند شد؛ بنابراین وزارت راه و شهرسازی و صمت در همکاری با یکدیگر، تامین مسـکن کارگران را در مشـارکت با بخش صنعت و خود کارگـران برعهده می‌گیرند. حیدری توضیح داد: بخش صنعت با ترک نیروی کار آموزش‌دیده متضرر خواهد شد و چالش پیش‌روی خود را این موضوع تعریف کرده است؛ بنابراین در راهکار تامین بخشی از آورده متقاضیان درصدد است تا با مشکلات مقابله کند.

گفت‌وگو

صمت ابعاد مختلف برنامه‌های دولت در بودجه ۱۴۰۲ برای ساخت مسکن را بررسی کرد

جور چین ناقص دولت برای بازار ملک

عکس: صمت

رئیس‌جمهـوری در صحن علنی مجلس شـورای اسـلامی در دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۲ در رابطه با حوزه معیشـت و مسکن گفـت: دولـت در زمینه مسـکن، معیشـت، خودرو و سـلامت برنامـه کوتاه‌مدت دارد که به‌طورحتم وضعیت در آینده نزدیک متفاوت خواهد شـد. پیام دولت و مجلس باید پیام امیدبخشی به مردم باشد. همچنین وی از تامین زمین برای ساخت مسکن و پیش‌بینی تخفیف‌های مالیاتی برای پروژه نهضت ملی مسکن صحبت به‌میان آورد. در نتیجه، طرح‌های حمایتی مسکن دولت بایـد از قاعـده پرداخت ۷.۸ درصـد بیمه، ۹ درصـد مالیات بر ارزش‌افزوده و یک درصد حق‌الثبت مستثنا شوند.

طرح نهضت ملی مسـکن برای ساخت ۴ میلیون مسکن طی ۴ سـال تا به امروز با پیشـرفت‌هایی همراه بوده، اما آن‌طور که باید همسـو با وعده‌های رئیس دولت سـیزدهم گام برنداشـته اسـت، چرا که با نگاهی به روند پیشرفت پروژه‌های نهضت ملی مسـکن نه‌تنها جـای خالی منابع مالـی و زمین موردنیاز احسـاس می‌شـود، بلکـه نحـوه همـکاری نهادهـای مختلف و نبود یک برنامه منسـجم و یکپارچه نمایان اسـت. صمت در این رابطه با حسن محتشم، عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان اسـتان تهران به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

چالش نبود زیرساخت و تامین مالی

اهمیت تامین مسکن بر کسی پوشیده نیست و شاید به دلیل همین موضوع اسـت که وعده ساخت مسکن همیشه از سوی دولت‌ها داغ و حل مشکل حوزه مسکن بـه یکی از مهم‌ترین ابزارها برای شـعارهای انتخاباتی تبدیل شـده اسـت. اگر یک بررسـی کلی از وضعیت بـازار در دوره‌های مختلف داشـته باشـیم، می‌بینیم که از گذشـته تاکنون دولت‌ها تلاش کرده‌اند سـالانه تعداد قابل‌توجهی واحد مسـکونی بسازند، اما با وجود مشـکلات و نبود زیرساخت‌های لازم، هیچ‌وقت اهداف دولت‌ها به‌طورکامل محقق نشـد. سـاخت مسکن در کشور موضوعی است که با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است. از هر جهت که نگاه کنیم، ضرورت دارد که دولت به‌جای واگذاری ساخت‌وسـاز به متقاضیان، بیشـتر با بخش خصوصی و انبوه‌سـازان تعامل داشـته باشد. در صورتـی که همکاری‌ها بـرای تولید مسـکن تقویت نشـوند، تحقق وعده‌های مسکنی دولت با اماواگرهای زیادی روبه‌رو می‌شـود. اگرچه عـزم دولت در اجرای وعده سـاخت ۴ میلیون واحد مسکونی جزم است و با طرح‌های تشـویقی و تخفیف پروانه ساخت واحدهای نهضت ملی مسـکن سـعی بر تسـریع این وعده مهم اسـت، اما برخی چالش‌ها و موانع پیش‌روی وزارت راه و شهرسـازی قرار دارد. برخی از کارشناسان معتقدند ظرفیت سـاخت یک‌میلیون مسـکن در کشور وجود دارد، اما در حال حاضر بسـترهای اصلی سـاخت این تعداد مسکن از جمله نقدینگی و تامین منابع مالی در کشـور فراهم نیسـت. آنچه مسلم است مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شـود تا با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد و عرضه و تقاضا در این بازار پرطرفدار به‌تعادل برسـد. درحقیقـت طرح‌های تشـویقی در صورتی می‌توانند به اجرایی شـدن ایـن پروژه کمک کننـد که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور استفاده شود.

◉ باتوجـه بـه برنامه‌ریزی‌هایـی تامین زمین و تخفیف‌های مالیاتی بـرای پروژه نهضت ملی مسکن در بودجه ۱۴۰۲ ، به نظر شما چشم‌انداز روشنی برای اجرایی شـدن طرح‌های مسکنی دولت در آینده وجود دارد یا خیر؟

مشـکلی که برای سرعت‌بخشـی و اجرایی کردن پروژهای مسکنی دولت وجود دارد، موضوع برنامه‌ریزی هدف‌دار و موثر اسـت. به طبـع تامین زمین و اعمال نشـدن تخفیف‌های مالیاتی زیرمجموعه این چالش‌ها هستند، چرا که هیچ برنامه معینی برای ساخت‌وساز و تحویل خانه به اقشار هدف وجود ندارد. به علاوه اینکه با گذشت ۱۶ ماه از عمر دولت سیزدهم، نه‌تنها واحدی به متقاضیان تحویل نشده، بلکه روال ساخت‌وساز نیز به‌کندی پیـش می‌رود. اکنون بحـث واگذاری زمین رایگان برای ساخت‌وسـاز مطرح است که این موضوع از نـگاه انبوه‌سـازی به‌طورکامل بی‌اثر اسـت، چرا که باید دولت مشـخص کند، چرا باید زمین‌ها را به افراد و متقاضیانـی واگذار کنند که نه توان مالی مناسـبی برای ساخت‌وسـاز دارند و نـه دانش فنی برای رعایت اسـتانداردهای لازم و اصولـی در سـاختمان که این موضوع در نوع خود جای تامل و بازاندیشـی دارد. اگر چنیـن اتفاقاتی ادامه‌دار شـود، در نهایت، افرادی که توانایی لازم برای سـاخت مسکن را ندارند، مجبور به فروش حق امتیاز زمین خود به غیر شـده و دوباره در صف افراد بدمسکن یا بی‌مسکن در انتظار قرار خواهند گرفت. اگـر هدف دولت، خانه‌دار کردن مردم اسـت؛ راهـش اعطای زمین رایگان به متقاضیان نیسـت که با این سیاسـت، ساخت مسکن را از سر خود باز کند، بلکه باید در راستای رسالت و هدف‌های اصلی خانه‌دار کردن مردم گام بردارد.

◉ یکـی از چالش‌هـای موجود بـرای خانه‌دار کـردن مردم و تولید مسـکن در کشـور، بحث تامیـن مالی اسـت که بخـش عمـده‌ای از این وظیفـه بـر دوش بانک‌هـا گذاشـته شـده، اما ظاهـرا بانک‌ها همکاری‌های لازم را برای تحقق این هدف ندارند. به‌نظر شـما علت این موضوع چیست؟

دولت برای جبـران هزینه‌های مسـکن خانوارها، سیاسـت‌های مختلفی بـه‌کار بـرده و به‌طورمعمول بانک‌ها را مجری پرداخت تسـهیلات برای این بخش کرده و مقرر شده است که مبلغ قابل‌توجهی از منابع بانک‌ها به پرداخت تسهیلات بخش مسکن اختصاص یابد. این درحالی است که طبق آمار، بانک‌ها به دلایل مختلف به وعده‌های خود عمل نکرده و پرداخت این تسهیلات را با چالش روبه‌رو کرده‌اند.

مداخلـه بانک‌هـا به‌صـورت وام، اعطـای اعتبار، تسـهیلات خریـد و اجـاره و... تـا به امـروز به‌علت مشـکلات اقتصادی بر سیاسـت‌های خانه‌دار کردن مـردم تاثیرگـذار نبوده و کمـک چندانی بـه بازار مسـکن نکرده است. در حقیقت بانک‌ها به‌دلیل رشد روزافزون تـورم، قادر به همکاری بـرای تامین مالی پروژهای هزینه‌بر حوزه مسکن دولت نیستند.

از سوی دیگر، بسـیاری از بانک‌ها در کشور منابع لازم بـرای پرداخـت تسـهیلات بخـش مسـکن را ندارنـد، چرا که تعهداتی در قالـب قراردادهای مالی با موسسـات و سـپرده‌گذاران منعقد کرده‌اند که در راسـتای تحقق اهداف خود بایـد به آنها عمل کنند. در واقع، اگر سیاست‌های کلی دولت به‌سمتی حرکت کند که پرداخت تسهیلات مسکن برعهده بانک‌های محدودی باشـد، موفقیت بیشـتری حاصل می‌شود، چرا که در حال حاضر نیمی از بانک‌ها این تسهیلات را در عمل پرداخت نمی‌کنند. باید توجه داشـت که مشـکل اصلی کشـور در حال حاضر بستر اقتصادی نامناسـب است که بر بازار مسـکن نیز تاثیر گذاشته اسـت. همچنین دولت باید با برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح در راستای بهبود وضعیت اقتصادی گام بردارد و مشکل مسکن در کشور را ساماندهی کند.

◉ نظر شـما در مورد تخفیف‌های مالیاتی که برای پروژه نهضت ملی مسـکن در بودجه ۱۴۰۲ در نظر گرفته‌شده است، چیست؟

متاسـفانه برخلاف پروژه مسـکن مهر هنوز بحث پروانه‌های سـاخت، اعتبارات مربوط به اسـتفاده از تسهیلات بیمه و مالیات در پروژه نهضت ملی مسکن مشـخص نشده است. اگر قرار اسـت دولت مشوق و تخفیف‌های مالیاتی برای پروژه‌های مسکنی خود در نظـر بگیرد، باید راهکارهـای قانونی برای آن در نظر گرفته شـود تا در سـال‌های آینده با مشکل روبه‌رو نشـود. برای مثال در پروژه مسکن مهر، هیات‌وزیران مصوب کرد که پروژه مسـکن مهر از پرداخت مالیات بردرآمد و مالیات بر ارزش افزوده معاف است، اما بعد از گذشـت حدود ۱۵ سـال از این طرح، اداره دارایی مصوبه دیوان عدالت را باطل و بسـیاری از شرکت‌ها و انبوه‌سـازانی را که درگیر ساخت پروژه مسکن مهر بودند، درگیر پرداخت مالیات این واحدها کرده است.

◉ یکـی از راهکارهـای دولـت بـرای حفـظ سـرمایه‌ها از گزنـد تـورم و کمک بـه خانه‌دار شدن مردم، فروش متری مسکن در بورس کالا اسـت. ارزیابی شـما از این اقدام چیست و آیا این کار مسـکن را از بازار مصرفی به‌سمت بازار سرمایه‌ای سوق نمی‌دهد؟

فروش متری مسـکن در بورس یک تجربه تکراری اسـت و در اواخر دهه ۷۰ مصوب و اجرایی شـد اما نتوانسـت تاثیر قابل‌قبولی در وضعیت بازار مسـکن ایجـاد کند. اکنـون اگر ایـن اقدام با بروزرسـانی و برنامه‌ریزی دقیقی همراه باشد، می‌تواند تنها به حفظ ارزش سرمایه‌های خرد کمک کند، اما به ساماندهی بازار مسکن و خانه‌دار کردن دهک‌های پایین جامعه کمکی نکرده و خیلی هم به‌نظر نمی‌رسـد که بتواند در تولید و عرضه مسکن نقش موثر و تعیین‌کننده‌ای ایفا کند.

◉ چـه راهکاری بـرای نجات بازار مسـکن از بن‌بست پیشنهاد می‌کنید؟

براسـاس تجربیات گذشـته، هر جایـی که دولت متصـدی انجـام پروژه‌های مختلف بـوده و به‌عنوان کارفرما ظاهر شده، راندمان قابل‌قبولی نداشته است. علت هم این اسـت که باتوجه به سیستم بروکراسی حاکـم بر ادارات، چنین اقداماتی روال کار را زمانبر و از حالت عادی خارج می‌کند.

راه‌حل این است که دولت با اعمال نظر کارشناسی، روشی را برای همکاری انبوه‌سازان و سازندگان با سود متعارف در یک بازه زمان مشـخص برنامه‌ریزی کند. در این صورت می توان امیدوار بود که سـرعت تولید مسـکن در کشور افزایش پیدا کند. همچنین باید در ایـن فرآیند نرخ متعارف مسـکن برای متقاضیان در قراردادها لحاظ شود.

از این‌رو باید بخشـی از پروژه‌های ساخت مسکن در قالب مشارکت به انبوه‌سـازان واگذار شود تا خلأ قیمتی مـورد انتظار انبوه‌سـازان رفتـه و در نهایت فشـار بالایـی بـرای تامین اعتبـار خریـد ملک به مصرف‌کنندگان نهایی وارد نشود.

اگر قرار است دولت مشوق و تخفیف‌های مالیاتی برای پروژه‌صفهای مسکنی لحاظ کند، باید راهکارهای قانونی را در نظر بگیرد تا در سال‌های بعد با مشکل روبه‌رو نشود

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان معتقدند در شرایط فعلی اقتصادی، بسیار بعید است که دولت بتواند با تکیه بر بودجه سال آینده مشکلات تامین مالی ساخت مسکن را حل کند، چرا که هزینه‌های این بخش بسیار زیاد است و کشور در حال حاضر منابع لازم را برای این اقدام در اختیار ندارد.

ملک در کشور ما به‌علت نداشتن رونق تولید و مشکلاتی که در صنعت و تجـارت خارجی وجـود دارد، از کالای مصرفی به کالای سـرمایه‌ای تبدیل شـده اسـت و به‌عنوان مطمئن‌ترین کالا برای سرمایه‌گذاری در بین مردم شـناخته می‌شـود. به‌همین علت، مشکلات مسکن در کشور فراتر از وزارتخانه و جابه‌جایی دولت‌ها اسـت و هر دولتی هم که می‌آید، نظر و سـلیقه خود را دنبال می‌کند. به علاوه اینکه نبود منشوری واحد در سـاخت مسـکن باعث عدم‌موفقیت طرح‌های مسکنی می‌شود. بازار مسـکن همواره دوره‌های رونق و رکود پیوسته را به‌همراه جهش و ثبات نـرخ تجربه کرده اسـت؛ به‌گونه‌ای که در دوره‌هـای رونق و جهش نرخ بازده آن به‌مراتب از نرخ تورم و سود بدون ریسک (سپرده بانکی) بیشتر بوده و در دوره‌های رکود این نسـبت معکوس شـده، به‌گونه‌ای که رشد میانگین نرخ مسکن نه‌تنها کمتر از نرخ تورم بوده، بلکه به‌پای نرخ سود بانکی نیز نرسـیده است. با توجه به موارد یاد شده برخی از کارشناسان معتقدند، دولت باید هر جایی که احسـاس می‌کنـد به دلایل مختلف، توانایی اجرایی کردن پروژه‌ای مانند نهضت ملی مسکن را ندارد، پا پس بکشـد و سـرمایه‌گذاری در این بخش را متوقف کند، چـرا که اگر این اتفاق نیفتد، علاوه بر اینکه بخش زیادی از مردم که منتظر مسکن ارزان هستند، ناامید می‌شوند، سرمایه‌های ملی نیز برای طرحی که در نهایت نیمه‌کاره رها می‌شود، هدر می‌رود؛ سرمایه‌هایی که اگر در جاهای دیگر صرف شود، می‌تواند نتایج بسیار ارزنده‌تری برای اقتصاد و توسعه کشور داشـته باشـد. با این‌همه اگر قرار بر قضاوت پیش از موعد نباشـد باید منتظر ماند و نتایج برنامه‌ریزی‌های دولت برای خانه‌دار کردن متقاضیان بر اساس بودجه سال ۱۴۰۲ را مشاهده کرد.

نگاه همه‌جانبه صمت به فعال‌سازی معادن

عکس: آیدا فریدی

کتایون ملکی: وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دنبال فعال‌سازی معادن غیرفعالی است که می‌توانند نقش مهمی در تولید و اشتغالزایی به‌همراه داشته باشد، اما لازمه موفقیت این برنامه و ورود این معادن به چرخه تولید، رفع موانع در تمامی جهات است تا بتوان شاهد افزایش تولید مواد معدنی و تامین نیاز صنایع معدنی بود.

وزارت صنعت، معدن و تجارت در تلاش است تا با برگزاری مزایده، معادن غیرفعال را به چرخه تولید بازگرداند. البته قبل از برگزاری این مزایده شاید مهم‌ترین اتفاق، شناسایی دلایل و مشکلاتی باشد که باعث شده این معادن در لیست معادن غیرفعال قرار بگیرند. به‌گزارش صمت، عمده مشکلات در غیرفعال شدن معادن به بحث تامین نقدینگی بازمی‌گردد. محدودیت‌ها در صادرات محصولات توانسته تامین نقدینگی را کاهش دهد. در حالی که ورود سرمایه‌گذار به این بخش می‌تواند منجر به توسعه در معادن غیرفعال شود که در دسته معادن کوچک و متوسط‌مقیاس قرار دارند. این در حالی است که معادن کوچک و متوسط نقش مهمی در اشتغالزایی و تولید برعهده دارند و رفع مشکلات در این حوزه می‌تواند به توسعه این بخش سرعت ببخشد.

در واقع شناسایی این چالش‌ها اصلی‌ترین قدم برای فعال‌سازی معادن غیرفعال است که در صورت بی‌توجهی به آن حتی برگزاری مزایده‌ها هم تاثیر چندانی نخواهند داشت.

البته شاید پیش از تسهیل ورود جریان نقدینگی لازم باشد تا اطلاعات موجود در بخش معدن به‌صورت شفاف دسته‌بندی شود و در اختیار معدنکاران قرار بگیرد.

مزایده معادن غیرفعال

سجاد غرقی، نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران بااشاره به برگزاری مزایده معادن غیرفعال، در برنامه «میز اقتصادی» بیان کرد: تعیین‌تکلیف محدوده‌های معدنی امری مطلوب است، اما یک منظومه و مجموعه‌ای از چالش‌ها وجود دارد؛ به ویژه در فرآیند واگذاری‌ها که تمرکز روی آنها مهم است.

نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: آن چیزی که ظرف این چند سال احصا شده و نخستین چالش اصلی که احساس می‌کنیم و می‌بینیم، نبود اطلاعات مکفی درباره محدوده‌های موردمزایده است، یعنی شناسنامه معادنی که به‌مزایده می‌روند، به‌لحاظ نوع ذخیره، گزارش اکتشافی و بحث‌هایی از این قبیل به‌صورت کامل و مفید در اختیار افرادی که داخل مزایده می‌آیند، قرار نمی‌گیرد، به این دلیل که اطلاعات بخشی بارگذاری نشده و بخش دیگر تولید نشده است.

موازی‌کاری سازمان‌ها

بدون شک یکی از مشکلات موجود در این بخش، مسئله موازی‌کاری بین سازمان‌هایی است که در بحث جمع‌آوری اطلاعات اکتشافی فعالیت دارند. متاسفانه هر مجموعه به‌صورت موازی کار خود را انجام داده و این اطلاعات یکپارچه نشده است.

غرقی در این‌باره بیان کرد: اکنون مجموعه اطلاعاتی وجود دارد که بخشی توسط سازمان زمین‌شناسی، بخشی توسط ایمیدرو و بخشی دیگر هم توسط سازمان انرژی اتمی تهیه و یک بخش هم توسط سازمان نقشه‌برداری نیروهای مسلح در سنوات مختلف و دهه‌های گذشته انجام شده است و نخستین اتفاقی که باید رخ دهد، آن است که این اطلاعات بارگذاری شوند و ما دست‌کم دسترسی به این سطح از اطلاعات داشته باشیم، اکنون در این مزایده‌ای که انجام شده، به‌صورت رندوم ممکن است که ایسپایکس باشد،اما اینکه در سامانه کاداستر این اطلاعات را کامل داشته باشید، ندارید و پراکنده هستند.

دسترسی به اطلاعات

بدون شک دسترسی به این اطلاعات در بهره‌برداری از ذخایر معدنی بسیار موثر خواهد بود و گاه می‌تواند به کشف ذخایر ارزشمندی تبدیل شود. نبود مطالعات اکتشافی در عمق باعث شد تا بخش معدن ایران باوجود ذخایر بسیاری که توانسته کشور را در بین ۱۵ کشور معدنی جهان قرار دهد، از دنیا عقب بیفتد. این در حالی است که صنایع پایین‌دستی با سرعتی بیش از بخش معدن توسعه پیدا کرده و این عقب‌افتادگی می‌تواند مشکلات جدی در بحث تامین مواد اولیه به‌همراه داشته باشد.

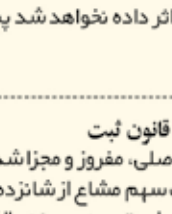
نایب رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران تصریح کرد: به‌شکل ذخیره ممکن است اطلاعات اکتشافی وجود داشته باشد، اما به‌صورت سیستماتیک اطلاعاتی نیست. یک دلیل آن هم این است که اینها تجمیع نشده و دلیل دوم اینکه اطلاعات پایه اطلاعاتی در تمام کشورها توسط دولت انجام می‌شود.

اما پس از جمع‌آوری اطلاعات اکتشافی، باید مشکلات در بخش‌های دیگر حل شود. به‌عنوان مثال، یکی از جدی‌ترین مشکلات موجود برای فعال‌سازی معادن، مشکلات میان معدنی‌ها و محیط‌زیست است که توانسته سرعت توسعه را کاهش دهد.

نگرانی سازمان حفاظت محیط‌زیست

این در حالی است که با آغاز شروع مزایده‌های معدنی، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به واگذاری معادن اظهار نگرانی کرد؛ نگرانی که می‌تواند در ادامه مشکلاتی برای معدنی‌ها به‌همراه داشته باشد.غرقی در ادامه اضافه کرد: بیش از اینکه شاید تمرکز را روی واگذاری‌های سریع انجام دهیم، اصلاح فرآیندها مهم‌تر است، یعنی همین که بتوانیم اطلاعات‌مان را کامل کنیم، اتفاقی است که شروع شده و به‌نظر من تثبیت و تداوم این مساله از همه‌چیز مهم‌تر است، به‌دلیل اینکه اگر اطلاعات‌مان کامل نباشد، ماده ۲۴ را نتوانیم پیاده کنیم و اگر آن اهلیت نباشد، مجدد معادنی را که با محیط‌زیست، منابع‌طبیعی و حتی جامعه محلی مشکل پیدا کرده‌اند، واگذار کرده‌ایم و دوباره ۴-۵ هزار معدن داریم که به هر حال معضلات‌شان حل نشده است و اصرار و تمرکزمان روی اصلاح فرآیندها، تکمیل اطلاعات و موارد اعلام‌شده، شاید فراتر از این بخش است. در بحث محیط‌زیست نیز، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران معتقد است، برنامه‌ریزی باید به صورتی باشد که آسیب‌های وارده به محیط‌زیست به‌حداقل میزان خود برسد. از سویی دیگر، باید احیا و بازسازی معادن نیز در دستورکار و برنامه‌های معدنکاران قرار بگیرد.

تعامل و تفاهم در دستور کار

ابراهیم جمیلی در این‌باره در گفت‌وگو با صمت اظهار کرده بود: بی‌تردید باید تعامل و تفاهم میان محیط‌زیست و بخش معدن در دستورکار باشد. ما در ایران نیازمند انجام اکتشافات تکمیلی هستیم تا میزان مزیت‌های معدنی و مناطق آن مشخص شو، اما این موضوع باید در راستای استانداردهای محیط‌زیست انجام بگیرد.

به‌گزارش صمت، آن‌طور که پیدا است، در بحث واگذاری معادن غیرفعال، وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌تواند تنها با برگزاری مزایده شاهد فعال‌سازی معادن باشد، بلکه اجرای مزایده، تازه شروع کار است و باید در ادامه با تعریف برنامه مشخص و افزایش تعاملات با سازمان‌های مرتبط از جمله سازمان حفاظت محیط‌زیست این معادن را به چرخه تولید بازگرداند.

انتظار نمی‌رود با برگزاری مزایده و واگذاری معادن به افراد دارای اهلیت، شاهد توسعه بخش معدن باشیم. به‌عنوان مثال، اگر در ادامه مسیر، وزارت صنعت، معدن و تجارت، قوانین و مقررات سختگیرانه‌ای برای ورود سرمایه‌گذار داشته باشد یا آنکه با تصمیمات خلق‌الساعه معدنکاران را شگفت‌زده کند، دیگر تمایلی برای ورود به بخش معدن باقی نمی‌ماند.

مشکل حقوق دولتی و ماشین‌آلات

پرداخت حقوق دولتی و محاسبه آن درست یکی از مواردی است که باعث شد بسیاری از این معادن غیرفعال شوند، در نتیجه وزارت صمت باید با نگاه کارشناسی، میزان حقوق دولتی را تعیین کند و نگاه درآمدزایی خود در این‌باره را تغییر دهد. از سویی دیگر، ادامه فعالیت معادن به‌ویژه در بخش معادن کوچک و متوسط، نیازمند تامین زیرساخت‌های لازم است. به‌عنوان مثال، نمی‌توان معدنکار را ملزم به خرید ماشین‌آلات داخلی کرد و در مقابل، واردات ماشین‌آلات خارجی را ممنوع کرد تا به‌واسطه این تصمیم از تولید داخلی حمایت شود. این در حالی است که تامین ماشین‌آلات معدنی از مهم‌ترین مشکلاتی است که امروز معادن کوچک و متوسط با آن مواجهند و وجود ماشین‌آلات فرسوده توانسته میزان نرخ تمام‌شده را افزایش و سرعت بهره‌برداری از ذخایر را کاهش دهد. در حالی که در پایین‌دست زنجیره‌های صنایع معدنی، نگرانی بسیاری درباره تامین مواد اولیه وجود دارد و اگر ۶ هزار معدن غیرفعال به چرخه تولید بازنگردند، پروژه واردات مواد اولیه به‌ویژه در حوزه سنگ‌آهن به مراحل اجرایی نزدیک می‌شود. این موضوع می‌تواند نرخ تمام‌شده فولادی‌ها را افزایش دهد.

سخن پایانی

با نگاهی کلی نتیجه می‌گیریم، نداشتن توجه به بالادست یعنی توسعه در بخش استخراج و اکتشاف، باعث می‌شود در ادامه زنجیره‌های تولید با مشکل و افزایش هزینه‌های تولید مواجه شوند و توان رقابتی مجموعه‌های تولیدی در بازار صادراتی کاهش پیدا کند. به‌همین دلیل، وزارت صنعت، معدن و تجارت باید در بحث فعال‌سازی معادن نگاه همه‌جانبه داشته باشد و با هدف توسعه، رفع موانع را در تمامی جهات محقق کند.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس

تمرکز بر نیروی انسانی عامل موثر در ارتقای بهره‌وری منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس

حسن خلج طهرانی در نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی گفت: تمرکز بر نیروی انسانی عامل موثر در ارتقاء بهره‌وری منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس است.

در منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس هر سال با پیشرفت روزافزون این منطقه روبه‌رو هستیم و این امر به پاس خدمات این دوستان هست.

اعتماد به نیروی انسانی و ایجاد انگیزش در آنها از عوامل موثر در ارتقاء بهره‌وری این مجموعه است در کنار این موضوع دانش و تکنولوژی روز محیا شده است که در نهایت عوامل این پیشرفت را رغم خواهد زد.

نیروی انسانی، سرمایه و تکنولوژی از ارکان مهم برای دستیابی به ارتقاء بهره‌وری در سازمان‌ها به‌شمار می‌رود.

منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس برنامه‌های را برای انگیزش نیروی انسانی به منظور ارتقاء بهره‌وری در دستور کار قرار داد. حفظ کرامت انسانی، فرصت اجرای ایده‌ها و رعایت شایسته سالاری از جمله این اقدامات هستند.

آگهی فقدان سند مالکیت پلاک ثبتی ۷۸۴۴۶ فرعی از ۲۳۹۵ اصلی واقع در بخش ده تهران

آقای حسین مهری صوفحسن (مالک) با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی مصدق که تحت شماره ۲۷۴۹۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ دفترخانه اسناد رسمی ۳۹۸ تهران و برگ تقاضای وارده بشماره ۲۲۵۰۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ مدعی فقدان سند مالکیت شش دانگ یک دستگاه آپارتمان به پلاک ثبتی ۷۸۴۴۶ فرعی از ۲۳۹۵ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۷۵۳۷۵ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه ۳ در طبقه ۲ و واقع در بخش ۱۰ تهران به مساحت ۱۰۵/۱۹ متر مربع که ۶/۱۹ ان بالکن است ، به انضمام انباری قطعه ۳ به مساحت ۹/۱۲ مترمربع به نام آقای حسین / مهری صوفحسن سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۰۶۹۹۶۲ سری ج سال ۹۶ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۷۲۰۳۰۱۰۸۰۰۰۶۷۳۰ ثبت گردیده است با توجه به استشهادیه محلی ارائه شده فاقد رهن میباشد. سپس وی به علت جا به جایی سند مالکیت خود را مفقود نموده و درخواست صدور سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد به اعتراض بدون ارایه اصل سند مالکیت ترتیب اثر داده نخواهد شد پس از انقضای مهلت مزبور و نرسیدن واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی طبق مقررات اقدام خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۴۲)

۱۵۴۵۴/م الف

بهروز جشان - رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شهرآرا تهران

آگهی صدور سند مالکیت المثنی در اجرای تبصره ۵ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت

نظر به اینکه اقای حسین زمانی علویجه (مالک) با ارائه اصل سند مالکیت یک سهم مشاع از شانزده سهم شش دانگ یک قطعه زمین به پلاک ثبتی ۲۱۵۵۵ فرعی از ۱۱۶ اصلی، مفروز و مجزا شده از (۳۱۵۹ - ۳۱۵۶) فرعی از اصلی مذکور ، قطعه ۱۱۱ در طبقه و واقع در بخش ۱۱ ناحیه ۰۱ حوزه ثبت ملک سعادت آباد تهران استان تهران به مساحت ۲۲۶۰/۷۸ متر مربع که ذیل ثبت ۲۱۶۹۲۹ دفتر ۹۳۸/۲ صفحه ۴۷۶ بنام حسین / زمانی علویجه بعنوان مالک یک سهم مشاع از شانزده سهم عرصه و اعیان ثبت و سند مالکیت به شماره چاپی ۰۷۸۲۲۷ صادر و تسلیم گردید درخواست تعویض سند دفترچه ای به کاداستر نموده است که بعلت اب ریختگی و پخش جوهر در تمامی صفحات سند مالکیت ناخوانا شده و قابل استفاده نمی باشد درخواست صدور سند مالکیت تعویضی را نموده که مراتب در اجرای تبصره ۵ ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میگردد تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به آن می باشد از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه سند معامله به این اداره تسلیم نماید تا مورد رسیدگی قرار گیرد بدیهی است چنانچه در مهلت مقرر اعتراضی واصل نگردد المثنی سند مالکیت مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم میشود (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۳۳)

۱۵۴۵۳/م الف

محمد گلباغی -رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک سعادت آباد تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم محبوبه خالقی کفاش بوکالت از طرف زینب خالقی کفاش برابر سند وکالت فروش شماره ۱۰۴۶۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ دفترخانه ۳۲ اسلامشهر ، با اعلام گم‌شدن سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده ذیل شماره ۳۰۵۴ و ۳۰۵۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ دفترخانه ۳۲ اسلامشهر طی درخواست وارده ۲۳۵۱۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ تقاضای صدور المثنی سند مالکیت را نموده اند که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد: ۱- نام و نام خانوادگی : خانم زینب خالقی کفاش۲- شماره پلاک ۸ فرعی از ۲۸۲۷ اصلی واقع در بخش شش تهران ۳- علت گم‌شدن : اثاث کشی ۴- خلاصه وضعیت مالکیت : سند مالکیت ششدانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی قطعه هشتم تفکیکی به پلاک ۲۸۲۷/۸ مفروز و مجزی شده از اصلی مذکور واقع در بخش شش تهران، به مساحت (۶۱/۳۷)شصت و یک متر و سی و هفت دسیمتر مربع واقع در سمت شرقی طبقه چهارم که (۷/۸۵) هفت متر و هشتاد و پنج دسیمتر مربع آن پیشرفتگی است بانضمام ششدانگ یک واحد پارکینگ مسکونی قطعه پنجم تفکیکی به مساحت (۱۰/۷۵) ده متر و هفتاد و پنج دسیمتر مربع واقع در سمت شمال شرقی همکف ، باقدرالسهم از عرصه و سایر مشاعات و مشترکات طبق قانون تملک آپارتمانها و آیین نامه اجرایی آن ، ذیل دفتر املاک الکترونیکی ۱۳۹۵۲۰۳۰۱۰۴۴۰۱۳۰۷۵ با شماره چاپی ۸۷۲۱۷۸ به نام خانم زینب خالقی کفاش ثبت و صادر گردیده است. بگواهی دفاتر املاک و بازداشتی مورد ثبت در قید رهن و بازداشت نمیباشد : لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت اولیه ملک فوق الذکر و درخواست صدور المثنی آن مراتب اعلام تا هر کس نسبت به مورد آگهی معامله کرده که در قسمت چهارم این آگهی ذکر نشده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می باشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند ملک معامله ارایه نشود اداره ثبت المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد. نشانی ثبت محل : خیابان شیخ هادی نرسیده به خیابان جمهوری نبش کوچه رجب بیگی پلاک ۳۶۶ اداره ثبت اسناد و املاک مولوی (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۴۷)

۱۵۴۵۶/ م الف

الیاس صهبا -رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مولوی تهران

اخطار اطلاعیه ماده ۱۲۰ آیین نامه اجرا

زهره سادات جهرمی تهران نیاوران خ یاسر پلاک سه (نشانی مورث) فاطمه سادات جهرمی تهران نیاوران خ یاسر پلاک سه (نشانی مورث) بدینوسیله به شما ابلاغ میگردد به موجب پرونده اجرایی کلاسه ۹۴۰۰۳۸۹ مستند به سند قرارداد بانکی شماره ۵۲۵۵۱۱۳۸ علیه مورث شما (سید رضا جهرمی) جهت وصول مبلغ ۳/۷۸۳/۲۲/۶۰۲ ریال تا تاریخ ۹۴/۴/۱ و از تاریخ مذکور تا روز وصول وفق مقررات (موضوع لازم الاجرا اجرائیه شماره ۱۳۹۴۰۴۱۰۱۰۱۲۰۰۰۴۱۰ صادر گردیده است که اجرائیه در تاریخ ۹۴/۶/۲۴ به مورث شما ابلاغ و عملیات اجرایی پرونده فوق در مرحله مزایده پلاک ثبتی ۶۷/۱۵۳۷۸ متعلق به خانم افسر حصاری (تشریح وضعیت موجود پرونده) می باشد. مراتب جهت اطلاع به منظور پرداخت بدهی اعلام میگردد. شایان ذکرست عملیات اجرایی مطابق مقررات آیین نامه اجرای اسناد ادامه خواهد یافت. (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۴۸)

۱۵۴۵۷ / م الف

اداره دوم اجرای اسناد رسمی تهران

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۵۳۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حبیب اله صادقی فرزند حسن بشماره شناسنامه ۲۴۱۰ صادره از زنجان در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۹۸/۶۲ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۱۵ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران که به میزان تصرفی خود دارای سند صلح بوده و تصرفات نامبرده در ملک مورد تقاضا محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۵۱)

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

۱۵۴۵۸/م الف

خداداد بشیری -رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

یادداشت

تلاش از پیش شکست‌خورده

فردین آقابزرگی
کارشناس بازار سرمایه

در فرآینـد تدوین لایحه بودجه سـال ۱۴۰۲، بازار سـرمایه به‌عنوان یکی از ارکان مالی دولت موردتوجه سیاست‌گذاران و تیم اقتصادی دولت قرار گرفت. رئیس‌جمهوری نیز در جریان تصویب کلیات لایحه بودجه تاکید کرد بازار سرمایه جزو اولویت‌هـای اقتصـادی دولت اسـت. در لایحه بودجه سـال ۱۴۰۲ مقرر شده ۱۵ هزار میلیارد تومان از سـهام شرکت‌های دولتی برای حمایت از سـهامداران خـرد از مخاطرات بازار سـرمایه به صندوق تثبیت بازار سـرمایه واگذار شـود. از سـوی دیگر برای تقویت بنیه شرکت‌ها، بخشی از سـودی که به افزایش سـرمایه این شرکت‌ها اختصاص پیدا کند با نرخ صفر مالیات محاسـبه می‌شود.

با این وجود باید تاکید کرد تخصیص ۱۵۰ هزار میلیـارد ریال از سـهام دولت به صندوق تثبیت بازار سـرمایه آنقدرها هم موثر نیست؛ کما اینکه کارنامـه واگذاری شـرکت‌های دولتی به بخش خصوصی یا به‌منظور حمایت از سهامداران خرد، چندان روشـن و درخشان نیسـت، مانند سهام پالایشـی و دارا یکـم که در گذشـته از سـوی دولـت به بخـش خصوصی واگذار شـد. عموما شـرکت‌هایی که در لیسـت واگذاری سهام قرار می‌گیرنـد، جذابیـت و سـوددهی قابل‌توجهی ندارند. علاوه بر این صندوق تثبیت نیازمند منابع نقد است، نه سهام شرکت‌های دولتی.

بنابرایـن واگذاری سـهام به صنـدوق تثبیت به‌منزله حمایت از سهامدارن خرد نیست و نباید به نتیجه‌بخش بودن آن امید داشـت. ۹۵ درصد صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه، سهام است و ایـن صندوق نقدینگی لازم را در اختیار ندارد. بـر همین اسـاس باید گفت افزایش سـهام این صندوق، فاقد کارآیی لازم اسـت؛ بنابراین طرح یادشـده زمینـه حمایت از سـهامداران خرد را فراهم نمی‌کند.

در برنامـه بودجـه سـال ۱۴۰۲، راهکارهای دیگری همچون معافیت معاملات گواهی سپرده کالایی بورس کالا از مالیات نیز مطرح شده است. علاوه بر این با هدف افزایش سرمایه شرکت‌های بورسـی تاکید شـده مالیاتی که به این افزایش سـرمایه اختصـاص می‌یابد، صفر شـود. بدون تردید اقدامات یادشده از عملکرد صنایع حمایت می‌کند؛ هرچند انتظار می‌رود اقدامات اساسـی دیگـری نیـز با هدف حمایت از صنایع بورسـی کشور اجرایی شود تا مسیر توسعه تسهیل شود.

اصل ۴۴ قانون اساسـی به کاهش تصدی‌گری دولت و واگـذاری دارایی‌های تحت مدیریت آن بازمی‌گردد، اما براسـاس بودجه سال آتی هزینه اختصاص‌یافتـه به شـرکت‌های دولتی افزایش یافته اسـت. این موضوع بـار مالی دولت را برای تامین بودجه عمومی بیشتر می‌کند، در حالی که انتظار می‌رود دولت با کوچک‌سازی بدنه خود، در هزینه‌ها صرفه‌جویی کند.

لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با سقف کلی ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان در دولت سیزدهم بسته شده که نسبت به امسـال حدود ۱۵۰۲ هزار میلیارد تومـان و معادل ۴۰ درصد افزایش دارد و همین نشـان‌دهنده انبسـاطی بودن بودجه اسـت، در حالی که بودجه انبساطی به‌منزله افزایش کسری بودجه دولت و تحمیل فشـار مضاعف به اقتصاد اسـت و عملکرد تمامی صنایع و بنگاه‌ها را تحت تاثیر منفی می‌گذارد.

مدیریت ۸۰ تا ۸۵ درصد صنایع بورسی کشور به‌طور مسـتقیم یا غیرمسـتقیم به دولت واگذار شـده و چنانچه دولت تحـت تاثیر کمبود منابع بودجه‌ای ضعیف شود، پیمانکاران آنها نیز ضعیف خواهند شد. علاوه بر این شاهد آثار منفی آن در صنایع وابسته به دولت خواهیم بود.

دولـت برای جبران کسـری بودجـه خود از راهکارهایـی همچـون اسـتقراض از بانک‌ها یا صندوق‌های بازنشستگی و... استفاده یا در موارد متعـددی اقدام به انتشـار اوراق قرضه می‌کند و بدیـن ترتیب خلأ نقدینگی در کشـور تشـدید می‌شـود. عـلاوه بر این رقیب جدیـد برای بازار سـرمایه تراشـیده می‌شـود که عملکرد صنایع بورسی را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. کسری بودجه زمینه‌ساز خلق پول، خلق نقدینگی و تورم اسـت؛ بنابراین چرخه باطلی ایجاد می‌شـود که به تضعیف اقتصاد و بازار سـرمایه منتهی خواهد شد.

رشـد تورم تاثیر بسزایی بر عملکرد بازار سهام دارد. در برخی کشورهای دارای تورم قابل‌توجه از جمله ایران شاهد رشد شاخص کل بازار در سایه افزایش نرخ تورم هسـتیم، اما نباید به این رشـد شاخص امید داشـت، چراکه افزایش سودآوری شرکت‌ها محرک رشد بورس نبوده است.

لزوم عرضه کل تولید خودرویی در بورس

بازار سهام و بورس کالا از بازارهای شفاف اقتصاد ما به‌شمار می‌روند. غلامرضا مصباحی مقدم ضمن بیان این مطلب افزود: قیمت در این بازار به‌صورت رقابتی و شـفاف تعیین‌شده و کشـف قیمت به‌گونه‌ای است که برای طرفین معامله، موردقبول بوده و عادلانه است.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام تاکید کرد: عرضه هر چه بیشتر کالاها در بورس کالا قطعا بهتر از سهمیه‌بندی یا موارد سفارشی است که این روش‌ها غالبا همراه با فسـاد و واسـطه‌گری‌های بدون منطق و بی‌فایده برای اقتصاد و مردم است. مصباحی‌مقدم عرضه خودرو در بورس کالا را عامل حذف میلیاردها تومان رانت که تا پیش از این به جیب دلالان می‌رفت، دانست و گفت: عرضه خودرو در بورس کالا باید تقویت شـود تا نقشـه دلالان قدرتمند خودرو که سال‌ها از قیمت‌های دستوری در این بازار سود برده‌اند، نقش بر آب شود.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره ورود سازمان بازرسی به موضوع عرضه خودرو در بورس کالا و تجربه شـورای رقابت در تعیین قیمت‌ها و زیان انباشـته ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی صنعـت خودرو، اظهار کرد: با تجربه قبلی و این رویکرد، موافق نیسـتم؛ زیرا شـورای رقابت به‌گونه‌ای قیمت‌ها را تعیین می‌کرد که با واقعیت‌ها سـازگار نبود و نتیجه آن ضرر خودروسـاز و مشتریان نهایی بود؛ در این میان تنها دلالان بودند که سـود ناشـی از قیمت کارخانه و بازار را کسـب می‌کردند. رئیس کمیته فقهی سـازمان بورس درباره به سود نشستن ایران‌خودرو پس از سال‌ها زیان ناشی از قیمت‌گذاری دستوری، گفت: این موضوع مزیت بورس کالا در حمایت از تولید و سودآوری شرکت‌ها را نشان می‌دهد و می‌توان آن را مثبت ارزیابی کرد.

حمایت دولت سیزدهم از تالار شیشه‌ای، با سیاست‌های اقتصادی همخوانی ندارد

کارنامه مردودی دولت در بازار سرمایه

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

سید ابراهیم رئیسی در جلسه بررسی کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ کل کشور در مجلس شـورای اسـلامی حضور یافت و بازار سـرمایه را از ارکان اصلی سـند مالی دولت برای سـال آتی عنوان کرد. کاهش ۷ درصدی مالیات واحدهـای تولیدی و اختصاص ۱۵ هزار میلیارد تومان سـهام دولت به صندوق تثبیت بازار سـرمایه از مهم‌ترین اقداماتی است که به‌اعتقاد رئیس دولت سـیزدهم، کمک بزرگی به رشـد بورس می‌کند. بهبود عملکرد بازار سـرمایه یکی از مهم‌ترین وعده‌های مطرح‌شده ازسوی رئیسی در جریان برگزاری انتخابات سیزدهمین دوره ریاست‌جمهوری بود. با این وجود فعالان بازار به سیاست‌های اقتصادی دولت و اثرگذاری مثبت آن بر بورس، خوشـبین نیستند. با اینکه بازار سرمایه در هفته‌های اخیر به مسـیر رشـد بازگشت، همچنان میزان رشـد این بازار در قیاس با سایر بازارهای موازی پایین‌تر است. در حال حاضر باتوجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کشـور، نمی‌توان به بهبود اوضاع امید چندانی داشت و متاسفانه سیاست‌های اقتصادی اتخاذشـده ازسـوی دولت برای سـال آتی نیز آنقدرها که در وعده‌وعیدهای مسـئولان مطرح می‌شـود، چشم‌انداز روشنی را برای تولید و بازارهای مولد مالی، ترسیم نمی‌کند. برای بررسـی وعده‌های مطرح‌شـده ازسوی رئیس دولت سـیزدهم و تاثیر آن بر کلیات بودجه ۱۴۰۲، با فعالان بازار سرمایه گفت‌وگو کرده‌ایم.

عکس: آیدا فریدی

متاسـفانه اسـتراتژی‌های مالی دولت برای سال آتی که در قالب بودجه سالانه مشخص‌شده، نه‌تنها حامی بازار سرمایه نیست، بلکه فشار مضاعفی را به تولید و به‌دنبال آن بورس تحمیل می‌کند

تورم، محرک پایدار بورس

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی اثرگذاری سـند مالی دولت برای سـال ۱۴۰۲ بر عملکـرد بازار سـرمایه اظهار کرد: فارغ از ادعای مسـئولان مبنی بر جنبه حمایت‌گرانه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به بازار سرمایه باید تاکید کرد مواد مطرح‌شده در این لایحه، درستی یا نادرستی این دست ادعاها را تعیین می‌کند.

دیبـا گفت: انبسـاطی یا انقباضی بودن بودجه سـال آتی از مهم‌ترین فاکتورهای کلان موثر بر عملکرد بازار سـرمایه به‌شـمار می‌رود. در حالت کلی در موقعیتی که سیاست‌های مالی دولت‌ها انبسـاطی تنظیم شـود، می‌توان به رشد بازار سـرمایه امید داشـت و برخی از شـاخص‌های اقتصادی نیز حکایت از آن دارد که بودجه سال ۱۴۰۲ انبساطی است.

وی افزود: با این وجود شـاخصی همچون فروش اوراق در بودجه سال آتی، قابل‌ملاحظه دیده شده است. علاوه بر این اخـذ مالیات به‌عنوان راهکار اصلی دولت برای تامین بودجه، مطرح است. همین سیاست‌ها روند عملکردی بازار سرمایه را با خلل روبه‌رو خواهد کرد.

دیبا گفت: چنانچه در سـال آتی نیز شرایط سیاسی کشور به روال کنونی باشد و تورم قابل‌توجه فعلی که اقتصاد کشور را تحـت تاثیر قرار داده، ادامه یابـد، بازار از چنگ رفتارهای انقباضی دولت خارج می‌شود؛ به‌بیانی دیگر چشم‌انداز تورمی اقتصاد می‌تواند به‌عنوان محرکی برای بورس شناخته شود.

با این وجود در شـرایط توصیف‌شـده، در نیمه دوم سال با افزایش فروش اوراق، فشـار بیشتری به بازار تحمیل خواهد شـد. البته فشـار فروش اوراق در شرایطی که اقتصاد با تورم افسارگسیخته‌ای روبه‌رو است، کاهش می‌یابد؛ کما اینکه در حال حاضر سـود اختصاص‌یافته به اوراق گام بیشـتر از ۳۰ درصد برآورد می‌شـود، اما این سـوددهی در شرایط تورمی اقتصاد ما، جذاب نیسـت. این کارشناس بازار سرمایه گفت: به‌اعتقاد من ساختار سند مالی دولت برای سال آتی، به‌شدت تورم‌زا اسـت. در این سند نه‌تنها ساختار مالی دولت کوچک نشده، بلکه بزرگ‌تر هم شده است؛ بنابراین انتظار می‌رود در سـال آتی نیز شـاهد افزایش پایه پولی در کشور باشیم. این شـاخص‌ها به رشـد تورم در اقتصاد منتهی خواهد شـد و بر عملکرد بورس هم تاثیر دارد.

وی در ارزیابـی‌اش از تصمیـم دولت مبنـی بر اختصاص ۱۵ هزار میلیارد تومان سـهام دولت به صندوق تثبیت بازار سـرمایه و تاثیر آن بر عملکرد بورس در سال آتی اظهار کرد: صندوق تثبیت بازار سرمایه به‌عنوان سوپاپ اطمینانی برای حمایت از بازار در مواقع بحرانی تاسیس شد. هدف از احداث این صندوق تثبیت، کنترل و کاهش مخاطرات سـامانه‌ای یا فرادسـتگاهی، حفظ شرایط رقابت منصفانه، جلوگیری از ایجـاد و تداوم ترس فراگیر در زمان وقوع بحران‌های مالی و اقتصادی، اجرای سیاسـت‌های عمومی و حاکمیتی در بازار سرمایه کشور در شـرایط بحران و حمایت از سرمایه‌گذاران خـرد بـرای تداوم فعالیت در این بازار اسـت. در سـال‌های گذشـته اقداماتی با هدف حمایت از بازار سـرمایه از طریق تزریق نقدینگی یا سهام به این صندوق اجرایی شده است. با این وجود با نگاه کلی به عملکرد صندوق یادشده و اثرگذاری آن در بهبود عملکرد بورس، می‌توان این‌طور ادعا کرد که ابزار یادشده، آنقدرها هم موثر و کارآ نبوده است.

دیبا افزود: نبود شـفافیت در فرآیند هزینه‌کرد منابع مالی ایـن صندوق، از مهم‌ترین شـاخص‌های اثرگـذار بر بورس محسـوب می‌شـود، این در حالی است که در طول سال‌های گذشـته عملکرد این صندوق به‌طور شفاف، مشخص نشده و همین موضوع نیز کارآیی آن را به‌شـدت کاهش داده اسـت. هرچه روند هزینه‌کرد منابع اختصاص‌یافته به صندوق تثبیت روشن‌تر شود، می‌توان به اثرگذاری آن امید بیشتری داشت.

دیبا گفت: براسـاس آخرین اخبار گویا مقرر شـده از ۱۵ هـزار میلیارد تومـان اختصاص‌یافته به صنـدوق تثبیت، ۵ هـزار میلیارد به‌طـور نقدی و ۱۰ هـزار میلیـارد تومـان به‌صورت سهام تزریق شود. بر همین اساس انتظـار مـی‌رود هر نـوع حمایت و هزینه‌کـردی ازسـوی صندوق تثبیت به‌طور شـفاف روشن شـود. این کارشناس بازار مالی گفت: اجرای اقدامات حمایت‌گرانه دولت از بازار سـرمایه در حالت کلی منطقی به‌نظر نمی‌رسد، اما نباید از ذکر این نکته غافل بود که بورس ما از اسـتقلال عملکردی کافی برخوردار نیست. بخش بزرگی از صنایع بورسی به‌نوعی به دولت وابسته هستند. علاوه بر این عملکرد دولت تاثیر بسزایی بر سودآوری صنایع بورسی دارد، بر همین اساس باتوجه به مختصات بازار مـا، چنین مداخلات حمایت‌گرانه‌ای از بورس مثبت ارزیابی می‌شـود. وی گفـت: تزریـق نقدینگی یا سـهام به بورس، راهکاری اساسـی نیسـت، بلکه باید با حـذف قیمت‌گذاری دستوری و کاهش دخالت دولت در عملکرد صنایع، شفافیت حداکثری در عملکرد و سودآوری صنایع و همچنین کاهش هزینـه تولید به‌عنوان بخش مولـد اقتصاد، زمینه حمایت از بـورس را فراهم کرد؛ در غیر ایـن صورت نمی‌توان به بهبود عملکرد بازار امید داشت.

> بهبود عملکرد بازار سرمایه یکی از مهم‌ترین وعده‌های مطرح‌شده ازسوی رئیسی در جریان برگزاری انتخابات سیزدهمین دوره ریاست‌جمهوری بود. با این وجود فعالان بازار نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت و اثرگذاری مثبت آن بر بورس، خوشبین نیستند

سیاست‌هایی خلاف منافع بازار سرمایه

مصطفـی صفـاری، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: متاسفانه استراتژی‌های مالی دولت برای سـال آتی که در قالب بودجه سـالانه مشخص‌شـده، نه‌تنها حامی بازار سرمایه نیست، بلکه فشـار مضاعفـی را بـه تولید و سـودآوری صنایع و به دنبـال آن بورس تحمیل می‌کند.وی افزود: براسـاس لایحه بودجه پیشـنهادی دولت به مجلس که در حال حاضر کلیات آن تصویب شـده، نرخ مالیات واحدهای تولیدی در سـال آتی ۷ درصـد کاهش پیدا می‌کند و تیم اقتصادی دولت نیز از این کاهش به‌عنوان سازکاری حمایت‌گرانه از بازار سـرمایه نام می‌برند. با این وجود نبایـد از ذکـر این نکته غافل بود که براسـاس بودجه سـال ۱۴۰۲، هزینه‌های تولید به‌شدت افزایش خواهد یافت. وی با اشـاره به رشـد نرخ انرژی مصرفی صنایع در سـال آتی گفت: طبق بودجه سـال آینده، سـقف نرخ خوراک پتروشـیمی‌ها نسبت به سال ۱۴۰۱ رشد ۴۰ درصدی داشـته و به ۷۰۰۰ تومان رسـیده است. نرخ سـوخت صنایع نیز که در نسـبت با نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین می‌شـود، ۱۰ درصد بیشتر شده اسـت. رشـد یادشده قابل‌توجه اسـت و در بسیاری از صنایع پرمصرف تاثیر بسزایی بر هزینه تمام‌شده تولید دارد. علاوه بر این هزینه سـایر شـاخص‌های موثر بر تولید نیز در سـال آتی، افزایش خواهد یافت؛ بنابراین افت مالیات تولید در شـرایطی که بسـیاری از صنایع تحت تاثیر سیاسـت‌گذاری اشـتباه دولت در آسـتانه ورشکستگی قرار گرفته‌اند، کارآیی چندانی ندارد.

ایـن کارشـناس بـازار سـرمایه افزود: بسـیاری از شـرکت‌های بزرگ و موثر بورسی کشور در رده صنایع صادرات‌محـور قرار دارند و عملکـرد این صنایع تاثیر بسـزایی بر عملکرد بورس و سـودآوری آن دارد. این صنایع موظفند ارز حاصل از صادرات را با بهای ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به کشور بازگردانند؛ بنابراین در موقعیت کنونی درآمدهای مالی این شـرکت‌ها محدود خواهد شـد. این محدودیت در شـرایطی اسـت که دورنمای روشـنی برای نرخ بسـیاری از فلـزات در آینده وجود نـدارد. یعنی حتی ریسـک‌های جهانی نیز درآمدهای صنایـع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد.

وی در ارزیابـی‌اش از تصمیـم دولت در اختصاص ۱۵ هزار میلیارد تومان سهام دولت به صندوق تثبیت بازار سرمایه و تاثیر آن بر بهبود عملکرد بورس در سال آتی گفت: چنانچه قرار بر کمک صندوق تثبیت به بازار سرمایه است، باید پول نقد به آن تزریق شود. صندوق تثبیت بازار سرمایه در سال ۱۳۹۴ به‌عنـوان راهـکاری با هدف حمایت از بـازار در مواقع بحرانی تاسیس شد؛ هرچند شبهات بسیاری در زمینه عملکرد آن در سال‌های گذشته مطرح بوده است. علاوه بـر این بایـد تاکید کرد تزریق سـهام به این صندوق، راهکاری حمایت‌گرانه نیسـت، زیرا این صندوق خود به فروشـنده سهام بدل می‌شـود و عملا از کارآیی آن کاسـته خواهد شـد، این در حالی است که از صندوق تثبیت بازار انتظار می‌رود در راستای رشد بازار حرکت کند، نه اینکه در صف فروشندگان سهام قرار گیرد.

سخن پایانی

فرآیند تصویب بودجه به‌عنوان مهم‌ترین سند مالی دولت بسیار چالش‌برانگیز است. در این لایحه طرح کلی اقتصاد برای سال آتی روشن و مشخص می‌شود و همین موضوع نیز سمت‌وسوی بازارهای مالی و همچنین عملکرد صنعتگران را روشن و شفاف می‌کند. بورس نیز به‌عنوان یکی از ابزارهای قوی و حساس مالی که از آن باعنوان دماسـنج اقتصاد یاد می‌شـود، از شرایط این سند مالی تاثیر می‌گیرد. باوجود وعده‌های مکرری که ازسوی دولت سیزدهم از زمان برگزاری انتخابات تاکنون در راستای حمایت از بازار سرمایه مطرح‌شده، به‌اعتقاد فعالان بازار، این سیاست‌ها به‌هیچ‌عنوان در مسیر حمایت از بورس نیستند. نرخ ارز، نرخ انرژی مصرفی صنایع، عوارض، حقوق دولتی و گمرکی و همچنین مالیات از مهم‌ترین مواردی هستند که در جریان تصویب بودجه موردتوجه صنعتگران قرار می‌گیرند و با نگاه انتقادی روبه‌رو می‌شـوند. باوجود تاثیر بخش تولید بر اقتصاد و اشتغالزایی و حتی درآمدزایی دولت، نگاه حمایت‌گرانه دولت از این بخش در سـال‌های اخیر به‌شـدت محدود شده اسـت. این در حالی است که آثار سوء این تصمیم‌گیری اشتباه به‌سرعت در عملکرد بورس نمایان می‌شود؛ به‌بیانی دیگر عملکرد صنایع بر میزان سـودآوری و به دنبال آن ارزش سـهام شرکت‌های بورسی به‌شدت تاثیرگذار است. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشـت کرد که خلاف ادعاهای مطرح‌شده ازسوی دولتمردان، بازار سرمایه در اولویت سیاست‌های اقتصادی دولت نبوده و نیست.

سومین سوت‌زن تخلفات ناشر اوراق بهادار، پاداش خود را دریافت کرد

۱۵۱ میلیون و ۳۷۲ هزار تومان به سومین گزارشگر ناهنجاری در بازار سرمایه اعطا شد. گزارش مربوط به تخلف یک ناشر فرابورسی مبنی بر عدم رعایت صرفه و صلاح سـهامدار، عدم افشـای فوری اطلاعـات و عدم پاسـخگویی به‌موقع به مکاتبات سـازمان بورس بوده اسـت. به گـزارش خبرنگار پایگاه خبری بازار سـرمایه ایران (سـنا)، رضا عیوضلو، معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشـران سازمان بورس در مراسـم اهدای سـومین پاداش به گزارشگران ناهنجاری در بازار سـرمایه، با بیان اینکه اداره دیده‌بان سـلامت بازار سرمایه از اواخر سـال ۹۸ در سـازمان بورس و اوراق بهادار ذیل مدیریت نظارت بر بورس‌ها راه‌اندازی شـد، گفت: این اداره با هدف افزایش شفافیت در بازار سرمایه، گزارش‌های ناهنجاری را از فعالان بازار و از مشارکت‌کنندگان در بازار دریافت کرده و آنها را در ۴ حوزه ناشران، بازار و نهادهای مالی و فضای مجازی موردبررسی قرار می‌دهد.

وی افزود: چنین اداره‌ای در نهادهای نظارتی بازار سرمایه دنیا و در قالب‌های مختلفی با هدف افزایش سلامت بازار سرمایه مشغول فعالیت است.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشـران سـازمان بورس اظهار کرد: مبلغی که به‌عنوان سومین پاداش ناهنجاری از سوی سازمان بورس به یکی از گزارشـگران ناهنجاری در بازار سـرمایه پرداخت خواهد شد، مربوط به حوزه ناشران اوراق بهادار است.

در ادامه این مراسـم سـعید ابراهیمی، سرپرست اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه سازمان بورس با اشاره به اینکه اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه در ۴ حوزه بازار اوراق بهادار، ناشران، نهادهای مالی و فضای مجازی، گزارش‌های ناهنجاری در حوزه بازار سرمایه را دریافت می‌کند، اظهار کرد: تخلفات و جرائمی که در حوزه رعایت نشـدن قوانین و مقررات بازار سـرمایه باشـد، همکاران به‌صورت تخصصی تمام آن را بررسی می‌کنند.

به‌گفته ابراهیمی اگر تخلفی از قوانین و مقررات شناسایی شود، طـی مراحل قانونی ازسـوی همکاران، پرونـده‌ای برای آن تخلف تشکیل و به واحدهای حقوقی سازمان ارسال می‌شود. درصورتی که این گزارش‌ها پس از طی فرآیند حقوقی، مشـمول جرایم نقدی یا جلوگیری از زیان ذی‌نفعان در بازار سرمایه شود، معادل ۱۰ تا ۳۰ مجموع جرائم نقدی یا زیان احتمالی مورد تخمین جلوگیری شده به‌عنوان پاداش به گزارشگر ناهنجاری اعطا خواهد شد.

ابراهیمی تصریح کرد: علاوه بر اینکه مدیران شـرکت مشـمول جرائم نقدی شـدند، سـلب صلاحیت از تصدی مدیریت برای یک دوره مشخص و معین، در حکم قطعی و نهایی متخلفان وجود دارد.

تمامی گزارشـگران ناهنجاری اطمینان داشـته باشند اطلاعات آنها نزد سازمان بورس کاملا محرمانه باقی‌مانده و هیچ کس از این گزارش‌ها مطلع نخواهد شد.

سرپرسـت اداره دیده‌بان سـلامت بازار سـرمایه سازمان بورس گفـت: در صورت نیـاز، در مراحل ادامه کار و بررسـی گزارش‌ها، با گزارشـگر ناهنجاری جلسات کاملا محرمانه برگزار و پس از اخذ اطلاعات و بررسی آنها، پرونده نهایی خواهد شد.

بهره‌برداری از آب‌های ژرف تسهیل می‌شود

نشست مشترک هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور به‌منظور رفع چالش‌های موجود در تکمیل زنجیره مطالعاتی و بهره‌برداری از آب‌های ژرف در استان سیستان و بلوچستان برگزار شد.

به‌گزارش معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان، در این نشست که به‌همت ستاد آب، اقلیم و محیط‌زیست معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری برگزار شد؛ چالش‌های مطالعات و اکتشاف چاه‌های آب ژرف تا شیرین‌سازی آن برای رفع نیازهای مردم استان و راهکارهای اجرایی و عملیاتی از قبیل تامین زیرساخت‌های عملیاتی، منابع اعتباری، ظرفیت‌های فناورانه و ... موردبحث قرار گرفت. توسعه فناوری‌های مرتبط با اکتشاف، حفاری، شیرین‌سازی و بهره‌برداری از آب‌های ژرف، به‌عنوان یکی از موضوعات موردنیاز مردم کشور به‌ویژه در مقابله با تنش آبی یکی از اولویت‌های اساسی در سال‌های اخیر در این ستاد بوده است. در این نشست، محمد همت، سرپرست ستاد توسعه فناوری آب، اقلیم و محیط‌زیست معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری؛ علیرضا قاسمی، مدیرعامل آبفا استان سیستان‌وبلوچستان؛ مسئولان شرکت مدیریت منابع آب کشور و مسئولان مرتبط استانی و شرکت‌های فناور فعال در این حوزه حضور داشتند. طرح تحقیقاتی اکتشاف و حفاری چاه‌های آب ژرف در سال‌های گذشته آغاز شده و باتوجه به آب‌دهی چاه‌های تحقیقاتی، طراحی مدل‌های اولیه بهره‌برداری از این آب‌ها به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی مقابله با تنش‌های آبی موردتوجه قرار گرفته است. این پروژه‌ها بیشتر توسط شرکت‌های دانش‌بنیان، طراحی و اجرا می‌شوند و با تحقیقات بیشتر روند اجرایی توسعه این چاه‌ها و بهره‌برداری از آب آنها، فراگیرتر خواهد شد.

آمار دولت از رشد دانش‌بنیان‌های کشاورزی زیر ذره بین صمت

این زمین بایر است

از آنجایی که کشاورزی و تولیدات آن در تمام رسته‌ها اعم از شیلات و نهاده‌های دامی و ... رابطه مستقیمی با امنیت غذایی دارد، بی‌شک توجه به این امر در راستای تولیدات سالم و باکیفیت و افزایش آنها از درجه اهمیت بالایی برخوردار است. ابراهیم رئیسی در جلسه دفاع از کلیات بودجه ۱۴۰۲ بااشاره به پیشرفت‌های به‌دست آمده در حوزه کشاورزی از افزایش ۷۱ درصدی شرکت‌های دانش‌بنیان بخش کشاورزی خبر داد و گفت: با رشد ۱۷ درصدی تولید غلات و رسیدن به ۲۱ میلیون تن، شاهد بهبود وضعیت تجاری هستیم. این در حالی است که رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران و رئیس ستاد زیست فناوری معاونت علمی و فناوری معتقدند، تاکنون دانش‌بنیان‌ها حضور کمرنگی در حوزه کشاورزی داشته‌اند و در واقع این حوزه از دستاوردهای فناوران تا حد زیادی محروم بوده است. از گفته‌های این ۲ مسئول که بگذریم، برخی از کارشناسان معتقدند برگشت سریالی صیفی‌جات صادراتی در چند سال اخیر، گواهی بر ناسالم بودن درصد زیادی از محصولات کشاورزی ایران دارد. برهمین اساس این گروه معتقدند شاید اگر این گزاره رئیس دولت سیزدهم صحت داشت، می‌توانستیم روی توان دانش‌بنیان‌ها دست‌کم در زمینه سالم بودن محصولات کشاورزی حساب باز کنیم.

صمت در این گزارش به بررسی چالش‌های اصلی دانش‌بنیان‌ها در مسیر توسعه کشاورزی پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مشتریان کم شرکت‌های دانش‌بنیان و نبود حمایت کامل دولت‌ها در دهه‌های گذشته از دلایل اصلی عدم رشد کمی و کیفی دانش‌بنیان‌ها در حوزه کشاورزی است

امید به دانش بنیان‌ها

بی‌شک دانش‌بنیان‌ها می‌توانند امید به حفظ امنیت غذایی چند دهه آینده کشور را افزایش دهند، این درحالی است که آمارها حاکی از فعالیت تنها ۱۰ درصدی شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه کشاورزی هستند. در واقع، از حدود ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان فعال در کشور، تنها ۷۰۰ شرکت در حوزه کشاورزی و زیست فناوری فعالیت دارند که به نداشتن تمکن مالی و توانایی کم بهره‌برداران (کشاورزان و دامداران) برای استفاده از فناوری‌های نوین در مزارع و باغات و دامداری‌ها برمی‌گردد. بسیاری از کارشناسان بر این باور هستند که مشتریان کم شرکت‌های دانش‌بنیان این بخش و عدم‌حمایت کامل دولت‌ها در دهه‌های گذشته از دلایل اصلی نبود رشد کمی و کیفی دانش‌بنیان‌ها در این حوزه است. مشکل دیگر، ریسک بالاتر سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی به‌دلیل وابستگی شدید بخش کشاورزی به اقلیم و آب و هوا است که این موضوع باعث می‌شود سرمایه‌گذاران کمتر برای ورود به این بخش رغبت داشته باشند. همچنین معضل دیگر، مربوط به سلامت تولیدات کشاورزی در کشور است که معضلات آن موجب بازگشت محصولات از کشورهایی نظیر عراق و ترکمنستان شده است. به‌گفته بیشتر کارشناسان، آموزش در نحوه استفاده صحیح از سموم و کودهای شیمیایی در کشور هیچ جایگاهی ندارد و کشاورزان باتوجه به رقابت در بازدهی محصولات، مقادیر دلخواهی از کود و سم را مصرف می‌کنند. طبیعی است، وقتی ارگان‌های ناظر و متولی، هیچ نظارتی بر استاندارد مصرف کود و سم در فرآیند کشت نداشته باشند، این موضوع رخ می‌دهد. به‌گزارش ایسنا، این موضوع در مورد برنج که محصول بومی مازندران است نیز مصداق دارد، چرا که باقیمانده سموم و فلزات سنگین در برنج تولیدی مازندران قابل مشاهده است. بنابراین سال‌ها است کارشناسان فریاد می‌زنند که باید کشاورزان برای میزان استفاده از کود و سم برمبنای مساحت زمین و میزان محصول آموزش ببینند. در فرآیند صادرات با توجه به استانداردهای بالای سلامت غذایی کشورهای اروپایی، گاهی پیش می‌آید که این کشورها با تکیه بر استانداردهای بالا، اقدام به بازگرداندن محصولات صادراتی ایران کنند.

اما مرجوع شدن محصولات صادراتی کشاورزی از کشورهایی نظیر هند، ترکمنستان و ازبکستان به این معناست که ما هنوز نتوانسته‌ایم حتی استاندارد این کشورها را رعایت و مطابق با آن حرکت کنیم.

حضور کمرنگ دانش‌بنیان‌ها در کشاورزی

ارسلان قاسمی، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران در گفت‌وگو با صمت، حضور و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان را در عرصه کشاورزی کمرنگ دانست و گفت: بخش کشاورزی از چند مشکل عمده رنج می‌برد؛ یکی از این مشکلات نبود فناوری‌های نو در کشاورزی است. در واقع، هم در فناوری‌های موجود معضلاتی دیده می‌شود و هم در بخش‌هایی، اصلا فناوری ورود نکرده است. وی افزود: در کل حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت کشاورزی کمتر از ۴ درصد. این نکته مهمی است و نشان می‌دهد که هنوز فناوری در کشاورزی جایگاه جدی ندارد.

قاسمی بااشاره به اینکه در چه حوزه‌هایی نیاز به تولیدات فناورانه و دانش‌بنیان داریم گفت: به‌طور کلی فرآیند کشاورزی به ۳ دسته کاشت، داشت و برداشت با تمامی ملحقات تقسیم می‌شود. این ۳ مرحله که در هر ۳، نیاز به حضور دانش و فناوری احساس می‌شود، احتیاج جدی به نقش‌آفرینی دانش و فناوری وجود دارد.

رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران افزود: باتوجه به اینکه در منطقه‌ای از جغرافیای جهان قرار داریم که با بحران آب و خاک مواجه است، باید از آب و خاک کشورمان نهایت بهره‌وری و استفاده‌های بهینه را داشته باشیم. این اتفاق امکان‌پذیر نخواهد بود، مگر اینکه دانش‌بنیان‌ها با فناوری‌های روز در این بخش‌ها نقش جدی ایفا کنند.

قاسمی گفت: نمونه‌هایی هم از جمله گلخانه‌های هیدروپونیک وجود دارد، اما کافی و به‌لحاظ کمیت رضایت‌بخش نیست، ضمن اینکه نمی‌توان تمام صنعت کشاورزی را براساس ساخت گلخانه‌ها اداره کرد. همان گونه که گفته شد، وقتی شرکت‌های دانش‌بنیان تنها فعالیت ۴ درصدی در حوزه کشاورزی دارند، نشان از انگشت‌شمار بودن نقش اکوسیستم دانش‌بنیان در صنعت کشاورزی دارند.

وی در تعریف کشاورزی مدرن گفت: کشاورزی مدرن به‌معنای افزایش بهره‌وری و تولید در واحد سطح است؛ در ازای کاهش مصرف آب و بهره‌وری از خاک و اینکه تولیدات هدفمند برای بازار شکل بگیرد. این فعال عرصه کشاورزی با اشاره به راهکارهای مهم برای توسعه دانش در بطن صنعت کشاورزی به‌منظور رسیدن به کشاورزی مدرن گفت: به‌اعتقاد من، باید صنعت کشاورزی را تبدیل به یکی از قطب‌های اقتصادی کشور کنیم، در این شرایط است که دانش و سرمایه در این صنعت جاری می‌شود. وی افزود: جالب است که بیش از ۹۰ درصد فعالیت‌های کشاورزی در اختیار بخش خصوصی است. اما ضربه آنجایی به این صنعت وارد می‌آید که در بیشتر موارد، دولت تصمیم‌گیرنده نهایی است و قوانین را در اصل دولت تدوین می‌کند. به‌عبارت روشن‌تر، تمامی سیاست‌گذاری‌ها در این بخش از سوی دولت شکل می‌گیرد و این آسیب جدی وارد می‌کند.

▣ جای خالی تولید محصولات ارگانیک

قاسمی گفت: تولید ارگانیک در کشور ما کمابیش معنا ندارد، چرا که تمام زمین‌های کشاورزی کشور خاک‌های آلوده به کود شیمیایی دارند، مگر اینکه محصولات ارگانیک را تنها از طریق تولیدات گلخانه‌ای تولید کنیم. ژنتیک هم بخشی از دانش است، برای مثال، در تولید «مرغ لاین» به عنوان یک نژاد خاص برای تولید مرغ خوراکی می‌توان از فناوری ژنتیک بهره برد.

وی افزود: با توجه به موارد یاد شده به نظر می‌رسد با استفاده از دانش ژنتیک، افزایش راندمان تولید خواهیم داشت. بنابراین نمی‌توان بهره‌وری‌هایی را که در دانش ژنتیک اتفاق می‌افتد، انکار کرد. رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران افزود: درعین حال، دلیل متقنی هم بر رد سلامت محصولات تراریخته وجود ندارد و باید در این عرصه فعالیت کرد. هرچند که این فرآیند مخالفان و موافقان زیادی دارد و تولید در این عرصه چالش‌برانگیز است. با این حال، هنوز هیچ دلیل علمی وجود ندارد که بگوید تراریخته‌ها، محصولات مضری هستند.

تولید ارگانیک در کشور ما چندان معنا ندارد، چرا که تمام زمین‌های کشاورزی کشور خاک‌های آلوده به کود شیمیایی دارند، مگر اینکه محصولات ارگانیک را تنها از طریق گلخانه‌ای تولید کنیم

کشاورزی در انتظار حمایت‌های دولت

اظهارات رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران درحالی عنوان می‌شود که مصطفی قانعی، رئیس ستاد زیست فناوری معاونت علمی و فناوری در گفت‌وگو با صمت گفت: ذکر اعداد و ارقام درباره حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه کشاورزی اهمیت ندارد؛ آنچه مهم است، حل معضلات در بحث سلامت و امنیت غذایی و افزایش بهره‌وری در حوزه کشاورزی است که در نهایت بتواند مشکلات حوزه کشاورزی را حل کند.

وی افزود: حوزه کشاورزی تا ابتدای سال ۱۴۰۱، جزو آن دسته از حوزه‌هایی است که در معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری بوده است و میزان کمی از شرکت‌های دانش‌بنیان در آن فعالیت داشته‌اند. در کل، میزان فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در کشاورزی نسبت به همه بخش‌ها عقب بوده است. در معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری قانون نانوشته‌ای وجود دارد که براساس آن هر بخشی که دارای حضور دانش‌بنیان‌های کمی باشد، به معنی نبود پیشرفت بالا در آن حوزه است. بنابراین به موازات این این تعبیر بخش مورد نظر موفق به دریافت تسهیلات کمتری نیز خواهد شد.

قانعی افزود: به‌عبارت‌دیگر، رابطه مستقیمی میان دانش‌بنیان‌های هر حوزه و پیشرفت آن حوزه در زمینه نوآوری و فناوری وجود دارد؛ بنابراین تا امسال بخش کشاورزی حوزه موفقی در زمینه فعالیت دانش‌بنیان‌ها نبوده است. یعنی تا ابتدای سال ۱۴۰۱ شاهد پیشرفت خاصی در این حوزه نبودیم؛ باید ببینیم از این به بعد شاهد چه پیشرفت‌هایی در حوزه دانش‌بینان‌های فعال در بخش کشاورزی خواهیم بود.

وی افزود: چندی پیش در ستاد توسعه زیست فناوری فراخوانی در حوزه امنیت غذایی منتشر و در پی آن، برنامه‌ای نیز از سوی معاونت علمی نهاد ریاست جمهوری برای وزارت جهاد کشاورزی تدوین شد. در این فراخوان اعلام شد در صورت حضور و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه کشاورزی، واردات خوراک دام طیور، مواد غذایی و فناوری حدود ۳ میلیارد دلار کاهش خواهد یافت.

این مقام مسئول گفت: همان گونه که پیش‌تر هم عنوان شد، عدد شرکت‌های دانش‌بنیان در پیشرفت هر حوزه مهم است، اما مهم‌تر از آن تاثیری است که این شرکت‌ها می‌توانند در کاهش وابستگی کشور برای تامین امنیت غذایی و کاهش ارزبری در این حوزه داشته باشند.

قانعی گفت: برنامه جامعی برای نیل به اهداف توسعه کشاورزی با توان دانش‌بنیان‌ها تدوین شده است و شرایط فعلی نیازمند عزم جدی از سوی دولت، سازمان برنامه و بودجه برای عملیاتی شدن این برنامه هستیم.

وی گفت: بنابراین اهداف متعددی از سوی معاونت علمی برای بهبود وضعیت کشاورزی کشور با توان دانش‌بنیان‌ها طراحی شده که رسیدن به این اهداف نیازمند اقتصاد مبتنی بر فناوری و نوآوری است. در گام نخست باید رویکرد اقتصادی بر تولیدات فناورانه باشد.

سخن پایانی

درج گزاره‌های مثبت در بیشتر رسانه‌ها از پیشرفت دولت فعلی و پیشین در برخی زمینه‌های مهم، عادتی است که در ۳ دهه اخیر می‌توان در هر مسئول بالارتبه‌ای دید. مردم نمی‌توانند بازگشت محصولات ناسالم، کمبود برنج و اقلام ضروری را که اخبار آن در همین رسانه‌ها منتشر می‌شود یا اعداد و ارقامی را که خبر از پیشرفت‌های خیالی داشته و تنها در آمارهای زیر دست مسئولان دیده می‌شود باور کنند. رئیس دولت از افزایش فعالان دانش‌بنیان در این زمینه صحبت می‌کند، در حالی که به گفته کارشناسان فعالیت و حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه کشاورزی در کشور آنقدر کمرنگ است که در شرایط فعلی نمی‌توان حسابی روی آنها باز کرد. گفتنی است، باوجود برنامه مدون تولید و افزایش بازدهی محصولات کشاورزی از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و ستاد زیست فناوری، این مرکز منتظر دستور دولت برای اجرایی شدن آن است و بعد از یک سال، هنوز شاهد ارائه دستوری برای اجرایی شدن آن نیستیم.

زمینه‌های مناسب برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش کشاورزی شامل تولید ارقام جدید متناسب با اقلیم کشور که توانایی تحمل شوری و خشکی بالا را داشته باشند،است، همچنین طراحی و ساخت ماشین‌های پیشرفته کشاورزی، تولید افزودنی‌ها، دارو، واکسن و مکمل‌های خوراک دام، طیور و آبزیان از دیگر زمینه‌های مهمی است که نیاز است تا دانش‌بنیان‌ها در این زمینه‌ها فعالیت جدی داشته باشند.

یادداشت

رسوخ فناوری در زمین‌های کشاورزی

یدالله دالوند ـ رئیس دبیرخانه کمیته نانو وزارت جهاد کشاورزی

نزدیک به ۱۸ سال می‌شود که فناوری‌های نانو، فعالیت خود را در کشور آغاز کرده‌اند. بیشتر فعالان این عرصه در حوزه نفت، انرژی و سلامت فعالیت گسترده دارند و کشاورزی همواره جزو آن دسته از عرصه‌هایی بوده است که کمتر به آن توجه شده و فعالان نانوفناوری تاکنون فعالیت محدودی داشته‌اند، اما نکته قابل‌توجه این است که در سند دوم ۱۰ ساله نانو به بحث کشاورزی تاکید بیشتری شده است. وقتی صحبت از کشاورزی و توسعه آن به‌میان می‌آید، باید به عملکرد وزارت جهاد کشاورزی پرداخت. بعد از روی کار آمدن دولت سیزدهم، کمیته راهبردی فناوری نانو در وزارت جهاد کشاورزی ایجاد شد که این مرکز با پیشران علمی بسیار قوی از آذر سال گذشته فعالیت خود را آغاز کرد. باتوجه به اینکه از یک دهه پیش، مجموعه‌هایی از شرکت‌های دانش‌بنیان و بخش خصوصی و حتی یک‌سری موسسات و مراکز تحقیقاتی بخش کشاورزی فعالیت‌هایی در زمینه رسوخ دانش و فناوری نانو در حوزه کشاورزی داشته‌اند، وظیفه خود را بر این اساس نهادیم که به تولید علم و عملیاتی کردن آن برسیم.

سازمان تحقیقات و آموزش و ترویج کشاورزی که یکی از معاونت‌های وزارت جهاد کشاورزی است، در حوزه فناوری نانو، بسته‌بندی، تولید کود و آفت‌کش‌ها فعالیت‌های زیادی دارد؛ مهم‌ترین آن واکسن کووپارس که واکسنی بسیار تاییدشده برای پیشگیری از کرونا بوده است. به‌دلیل اینکه در طول سال‌ها آمار فعالیت دانش‌بنیان‌ها در امر کشاورزی ثبت نشده بود و نمی‌توان عدد دقیقی را بیان کرد، اما در حدود ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان در کشور داریم که تنها حدود ۴ درصد در حوزه کشاورزی و از این میزان هم، درصد کمی در حوزه فناوری نانو فعالیت می‌کنند و تولید محصول دارند. به‌همین دلیل تمام تلاش‌مان این است که در تعامل با بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان روز به روز بتوانیم فعالیت‌های خود را گسترده کنیم. در واقع، هدف این است که آن تولید علمی را که در سال‌های گذشته اتفاق افتاده، تبدیل به دانش و فناوری کاربردی در عرصه کشاورزی کنیم.

گفتنی است، حوزه فناوری نانو با امنیت غذایی رابطه تنگاتنگی دارد. این مولفه برای کشور ما به‌شدت مهم تلقی می‌شود، چرا که مباحث مربوط به آب و خاک برای هر کشوری از درجه اهمیت زیادی برخوردار است. در حوزه آب، برنامه‌ریزی‌های بسیار مهمی در وزارت جهاد کشاورزی انجام گرفته است. اگر بخواهیم از فناوری نانو در این عرصه نام ببریم، خوب است تا بگوییم امروز به فناوری «نانو حباب» دسترسی پیدا کرده‌ایم. این فناوری تا درصد بسیار بالایی راندمان و بهره‌وری مصرف آب را افزایش می‌دهد. وقتی بهره‌وری افزایش پیدا کند، در تولید محصول هم شاهد افزایش خواهیم بود.

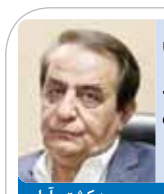
مطالعات همه‌جانبه‌ای در این زمینه آغاز شده و وزارت جهادکشاورزی نیز با بخش خصوصی قراردادهایی منعقد کرده است. در بحث کشت‌های وسیع، اصلاح بذر مهم‌ترین این قراردادهاست که می‌تواند به فناوری نانو از طریق نانو پلاسما ورود کند. همچنین، در حوزه افزایش تولید باغات در زمینه نهال‌های اصلاح‌شده هم فعالیت‌های زیادی در دست اجراست. به علاوه اینکه می‌توان درمورد آفت‌ها هم از نانوسم‌ها استفاده کرد. به این ترتیب با دانش موجود می‌توان تولید را با استفاده از نانوکودهای اصلاح‌شده افزایش کمی و کیفی داد.

در دنیا به این نتیجه رسیدند که افزایش جمعیت، باعث کاهش سطح زیرکشت شده و تولید و امنیت غذایی امروز با چالش‌هایی مواجه و بعد از جنگ اوکراین با روسیه، امنیت غذایی برای عموم مردم دنیا مهم‌تر شده است. با توجه به اهمیت صنایع غذایی، از یک‌سو باید محصولاتی تولید کنیم که سالم و عاری از سموم و کود باشند و از طرفی، محصولات موردنیاز کشور را هم برای حفظ امنیت غذایی تامین کنیم.

بااین تفاسیر استفاده از فناوری نانو می‌تواند کمبود بازار را جبران کند و نقش مهمی در امنیت غذایی و توسعه کشاورزی داشته باشد. در واقع، خواهان آن هستیم که از فناوری نانو در افزایش کمی و کیفی محصولات بهره بگیریم.

یادداشت

قیمت‌های کاذب در بازار سکه

محمد کشتی‌آرای
عضو اتحادیه طلا و جواهر ایران

قیمت سکه سطح مقاومتی ۲۳ میلیون تومان را هم شکست و به این ترتیب سیاست فروش سکه از طریق بورس هم با شکست مواجه شد؛ یعنی بانک مرکزی با فروش سکه در بورس هم نتوانست مانع افزایش نرخ افسارگسیخته انواع سکه شود. این بار بانک مرکزی تصمیم گرفت ربع‌سکه را برای دومین بار در بورس به فروش بگذارد تا شاید از این طریق بتواند از افزایش بی‌رویه نرخ سکه در بازار جلوگیری کند.

در حال حاضر افزایش قیمت‌ها در بازار طلا حباب‌گونه و نرخ‌ها کاذب است. این موضوع گواه بر این مدعا است که دست‌های پنهان در بازار طلا، سرمایه‌ها را به سمتی می‌کشد که بیشترین منفعت را از آن ببرد.

بانک مرکزی به‌عنوان نهاد بالادستی بازار سکه و طلا سعی کرده با اقداماتی از جمله پیش‌فروش سکه در قالب اوراق بورسی از جهش قیمت‌ها جلوگیری و تا می‌تواند بازار را آرام کند، اما این راهکار موقت بانک مرکزی هم زورش به بازی‌سازان بازار سکه نرسید؛ بنابراین افزایش قیمت‌ها تا زمانی که تقاضای کاذب وجود دارد، همچنان ادامه خواهد داشت.

از سوی دیگر تنش‌های ناشی از عدم توافق برجام و مسائل پیرامون سپاه پاسداران جمهوری اسلامی و همچنین جهش نرخ دلار باعث شده بسیاری از مردم نقدینگی و پول خود را به یک سرمایه مطمئن همچون طلا و ارز تبدیل کنند که همین موضوع باعث رونق گرفتن بازارهای واسطه‌ای و افزایش تقاضا در بازار سکه شده است.

نوسانات هر روزه نرخ سکه به‌هیچ‌عنوان طبیعی نیست و نشانگر ایجاد نوعی بازار هیجانی در این بخش است، زیرا نوسانات طبیعی بازار بر اثر عرضه و تقاضا و نوسانات نرخ جهانی است، اما نوسانات اخیر ناشی از التهابات وارده به بازار است که باید توسط بانک مرکزی مدیریت شود.

در بازار آشفته کنونی، معاملات معمول و مرسوم انجام نمی‌شود و خریداران و فروشندگان واقعی که قصد دادوستد دارند، خریدوفروش نمی‌کنند اما شایعات قیمت‌ها را دچار نوسان می‌کند.

در این آشفته‌بازار قیمت‌ها که در آن هر ساعت نرخ سکه امامی نسبت به ساعت قبل افزایش می‌یابد، به‌طورقطع هیجاناتی به‌وجودآمده که سرمایه را از بانک‌ها خارج و به بازار سکه تزریق می‌کند.

این هیجانات با ورود به هر بازار مالی آن بازارها را دچار نوسان و التهاب می‌کند. در حال حاضر بانک مرکزی در حال رصد این وضعیت است، اما تاکنون هیچ اقدام جدی برای کوتاهی دست‌های واسطه‌گران از بازار سکه صورت نگرفته است. برعکس در اقدامی شکست‌خورده ذخایر طلای بانک مرکزی در قالب ربع‌سکه به بازار بورس تزریق می‌شود.

انتظارات تورمی علاوه بر آنکه مدیریت بازار اقتصادی را سخت می‌کند، باعث بزرگ شدن حجم واسطه‌گری در بازار می‌شود.

وجود اقتصاد سیاه در بازار سکه باعث شده نظام انگیزشی فعالان اقتصادی تخریب شود. قیمت‌های کاذب بازار علامت‌دهنده انگیزشی است که بسیاری از فعالان خرد و کلان را ترغیب می‌کند که وارد فعالیت‌های واسطه‌گری شوند.

بنابراین اگر امروزه افرادی را می‌بینیم که نه حرفه و تخصص و نه سن و سال‌شان با صف خرید سکه یا اوراق سکه همخوانی ندارد، به این دلیل است که این افراد تنها از یک مزیت و یک سیاست بازار طلا استفاده می‌کنند. این اشخاص اوراقی را می‌خرند و در بازار با نرخ دیگری به فروش می‌رسانند و به این ترتیب در گستردگی بازار واسطه‌گری مشارکت می‌کنند. متاسفانه این مسئله ناشی از نظام قیمت‌گذاری است که نظام انگیزشی فعالان اقتصادی را به سمت دلال‌پروری می‌برد. باتوجه به روند رو به گسترش بازارهای دلالی سکه لزوم ورود بازارساز به بازار طلا بیش از پیش نمایان می‌شود. بازارساز باید هرچه سریع‌تر با عوامل بسترساز و گسترش‌دهنده بازار دلالی، یعنی همان «تورم» در قالب سیاست‌های مدون و بلندمدت مقابله کند. تا دلالان دیگر انگیزه‌ای برای ورود به بازار طلا و سکه نداشته باشند و اقتصاد در این بخش سالم، شفاف و پررونق با متقاضی واقعی شود.

افزایش ریسک اعتباری بانک‌ها با تسهیلات تکلیفی

یک کارشناس پولی و بانکی گفت: بانک‌ها برای تسهیلات تکلیفی در صورت داشتن منابع آزاد باید اختیار بررسی و تصمیم‌گیری درباره آن را هم داشته باشند. بهاءالدین حسینی هاشمی، کارشناس پولی و بانکی درباره تسهیلات تکلیفی در بودجه ۱۴۰۲ به ایبنا گفت: یکی از مواردی که باعث تضعیف بانک‌ها، افزایش مطالبات معوق و کاهش قدرت وام‌دهی در طول سال‌های پس از انقلاب شده، تسهیلات تکلیفی است.

وی در ادامه اضافه کرد: بانک‌ها برای تسهیلات تکلیفی در صورت داشتن منابع آزاد باید اختیار بررسی و تصمیم‌گیری درباره آن را هم داشته باشند و لازم است نرخ سود و بازده پروژه‌ها طبق ضوابط و مقررات قابل‌تامین باشد. براساس اعتبارسنجی بانک‌ها فرد معرفی شده باید از شرایط در نظر گرفته شده، برخوردار باشد. این کارشناس بانکی در این باره یادآور شد: یکی از مسائل بسیار مهم تضامین این تسهیلات است، زیرا بیشتر کسانی که آن را براساس تبصره‌های لایحه بودجه دریافت می‌کنند، در بازپرداخت به‌دلیل آنکه بر این تصورند که بانک‌ها تکلیف خود را انجام می‌دهند، چندان کوشا نیستند و تعلل به خرج می‌دهند. حسینی هاشمی در پاسخ به این سوال که بانک‌ها در صورت تعیین تکالیفی خارج از توان مالی آنها با چه مشکلاتی روبه‌رو خواهند شد، بیان کرد: نتیجه این تصمیم ایجاد اختلال در بانک‌ها است. بانک‌ها تسهیلات را به مشتری‌های خود می‌دهند؛ به این معنا که گروهی که نزد هر بانکی دارای حساب بانکی هستند و دفتر یا محل کارشان در حوزه آن شعب بانکی قرار دارد، اولویت دارند.

این کارشناس بانکی تصریح کرد: تسهیلات تکلیفی همیشه ریسک اعتباری بانک‌ها را افزایش می‌دهد و باعث ایجاد اختلال در وام‌دهی بانک‌ها می‌شود.

«ناخدا» برای کنترل بازار به میدان می‌آید

نسخه تکراری مهار گرانی دلار

عکس: صمت

رئیس کل بانک مرکزی از راه‌اندازی بازار مبادله ارز و طلا در کشور تحت عنوان سامانه «ناخدا» تا ۲ هفته دیگر خبر داد و گفت عرضه ربع سکه در بورس ادامه دارد و اگر لازم باشد سکه تمام را نیز در این بستر عرضه خواهیم کرد؛ به این ترتیب برنامه‌های بانک مرکزی برای کنترل بازار ارز و طلا ادامه دارد. این درحالی است که به‌گفته بسیاری از کارشناسان سکاندار جدید بانک مرکزی نیز از نسخه تکراری ارزپاشی برای ایجاد آرامش در بازار استفاده می‌کند و این یعنی چوب حراج به ثروت ملی. روند افزایشی نرخ ارز نشان می‌دهد تغییر رئیس کل بانک مرکزی هم نتوانست جلوی جهش نرخ ارز را بگیرد. هرچند آقای رئیس همچنان بر وجود ارز و طلا در بانک مرکزی به اندازه کافی تاکید دارد و عامل اصلی نوسان نرخ ارز را فضاسازی‌های رسانه‌ای و عملیات روانی در جامعه می‌داند، اما آنچه مسلم است دولت سیزدهم اقتصاد را با نرخ دلار در بازه قیمتی ۲۵ هزار تومان تحویل گرفت و این نرخ امروز بعد از گذشت حدود یک سال و نیم به سقف قیمتی ۴۵ هزار تومان رسیده است.

صمت در این گزارش با بررسی نوسانات یک ماه گذشته بازار ارز به امکان کنترل این بازار با برنامه‌های رئیس کل جدید بانک مرکزی پرداخته است.

برای کنشگران اقتصادی، فضای آینده اقتصاد مبهم و غبارآلود است؛ بنابراین طبیعی است که در چنین شرایطی تقاضا برای خرید دلار افزایش یابد

آش همان آش و کاسه همان کاسه

سیاست‌های تکراری بانک مرکزی ادامه دارد؛ از افزایش فروش ارز تا سقف ۵۰۰۰ یورو در صرافی‌ها گرفته تا تلاش برای نرخ‌سازی.

چنانچه رئیس کل این نهاد نیز در جدیدترین سخنان خود عنوان کرد: تاکنون بانک مرکزی در بازار آزاد نرخ‌ساز نبود و تلاش داریم بانک مرکزی به یک نرخ‌ساز در بازار آزاد تبدیل شود. محمدرضا فرزین تاکید کرد: لازم می‌دانم خطاب به افرادی که گمان می‌کنند بانک مرکزی توانایی تامین ارز را ندارد بگویم بانک مرکزی توانایی تامین اسکناس را دارد و با راه‌اندازی سامانه «ناخدا» تمام نیاز ارزی افراد را براساس مستندات تامین خواهیم کرد.

سکاندار جدید بانک مرکزی نیز مانند همکاران قبلی خود افزایش نرخ ارز و نابسامانی این بازار را ناشی از فضاسازی‌های فضای مجازی دانسته و در عین حال با اشاره به صادرات غیرنفتی ۹ ماه گذشته و درآمد ۳۲ میلیارد دلاری گفت: در گذشته محدودیت‌هایی در زمینه ارز به‌دلیل تحریم داشتیم که در حال حاضر منابع ارزی‌مان آزاد شده و مردم می‌توانند نیاز ارزی خود را تامین کنند؛ اما باوجود این شرایط در یک فضای ذهنی برای کشور محدودیت ایجاد کردند و در فضای مجازی نرخ‌هایی تحت عنوان نرخ بازار آزاد منتشر می‌شود.

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

کمبود ارزهای باکیفیت در خزانه

آیت تجلی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره علت رکوردهای قیمتی پیاپی دلار در بازار آزاد به صمت گفت: چالش جدی این روزهای بازار نبود سبد ارزی در کشور و همچنین کمبود ارزهای باکیفیت در خزانه است. هرچند با تغییر رئیس‌کل بانک مرکزی، انتظار برای مهار بیشتر نوسانات صعودی ارز به‌وجود آمد، اما رویدادهایی از جمله تحرکات جدید تحریمی هم رخ داده که علاوه بر ضعف‌های موجود، زمینه را برای رشد نرخ ارز فراهم کرده‌اند. وی افزود: با روی کار آمدن رئیس جدید بانک مرکزی، فضای بازار ارز تا حدودی آرامش را به خود دید. با این حال به‌نظر می‌رسد این بازار خبرساز، دوباره به مدار افزایشی برگشته، زیرا پیگیری نرخ ارز در معاملات بیانگر سیر صعودی نرخ ارز شاخص است؛ بنابراین تغییر رئیس‌کل هم نتوانست جلوی تقاضای فزاینده بازار برای خرید دلار را بگیرد.

بانک مرکزی باوجود اختیارات نامحدود به‌دلیل کمبود منابع ارزی توانایی کنترل بازار و نرخ دلار را ندارد

قیمت دلار در گرو دو عامل

وی در ادامه یادآور شد: رشد نرخ ارز در کشور ما دلایل معمولی داشته و دارد. نخستین عامل افزایش نرخ ارز رشد نقدینگی است و این رشد در نهایت به بیشتر شدن انتظارات تورمی می‌انجامد.

تجلی حجم درآمدهای ارزی کشور را دومین عامل افزایش نرخ ارز دانست و گفت: دارایی‌های ارزی را می‌توان در دو نوع دارایی‌های ارزی حاصل از صادرات غیرنفتی و دارایی‌های ارزی حاصل از فروش نفت تقسیم‌بندی کرد؛ بنابراین هر چه درآمد ارزی کشور از این دو طریق بیشتر باشد ثبات به مدت طولانی‌تری بر بازار ارز حاکم خواهد بود. این کارشناس مسائل اقتصادی درباره راهکار کنترل نرخ ارز توضیح داد: در شرایطی که در وضعیت تحریم، دسترسی به نظام پرداخت‌های بین‌المللی برای کشور ما عملا غیرممکن است، این مسئله بسیار مهم است که با کشورهایی تبادلات کالایی داشته باشیم که با نیازهای ارزی ما همخوانی داشته باشند. به‌عنوان مثال براساس گزارش اخیر کمیسیون اقتصادی مجلس اگر به کشوری نفت صادر می‌کنیم و حواله ارزی به دلار در آن کشور داریم، واردات از آن کشور را با ارز حاصل از صادرات به آن کشور انجام دهیم.

انتظارات تورمی و دلار

وی با اشاره به اینکه اکنون انتظارات تورمی به بالاترین سطح ممکن رسیده، تصریح کرد: آنچه اکنون در بستر اقتصادی کشور شاهد آن هستیم، افزایش انتظارات تورمی و میل به مهاجرت و خروج قابل‌توجه سرمایه از کشور است. تجلی ضمن تاکید بر تاثیر انتظارات تورمی جامعه بر نرخ دلار افزود: در شرایطی که قیمت‌ها نوسان شدید دارد، تورم بالای ۵۰ درصدی

داریم و بانک مرکزی نیز ذخایر ارزی محدودی دارد، توانایی نهادهای پولی برای تعیین نرخ دلار کاهش می‌یابد؛ ضمن اینکه بانک مرکزی باوجود اختیارات نامحدود به‌دلیل کمبود منابع ارزی توانایی کنترل بازار دلار را ندارد.

تاثیرپذیری طلا از دلار

این کارشناس مسائل اقتصادی با تاکید بر اینکه همزمان با افزایش نرخ دلار، نرخ‌ها در بازار طلا و سکه کشور هم صعودی شد، خاطرنشان کرد: طبق گزارش اتحادیه طلای تهران تا ساعات پایانی روز دوشنبه، نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به بیش از ۲ میلیون و ۱۱۸ هزار تومان و هر قطعه سکه به ۲۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافت.

چشم‌انداز مبهم اقتصاد

شاهین شایان‌آرانی، کارشناس مسائل اقتصادی و تحلیلگر بازار سرمایه درباره علت رکوردزنی پیاپی دلار در بازار آزاد به صمت گفت: کمبود منابع ارزی و همچنین نداشتن چشم‌انداز روشن و باثبات نسبت به آینده اقتصاد کشور باعث افزایش نرخ دلار شده است.

وی با تاکید بر تاثیر توقف مذاکرات برجامی بر نرخ دلار گفت: اواخر مرداد امسال روند نرخ دلار تحت تاثیر اخبار مساعد ازسوی طرف امریکایی درباره توافقات هسته‌ای برجام و نزدیک شدن مذاکرات به نتیجه مطلوب، کاهشی شد و در مقابل با تغییر مطالبات ایران و تقاضاهای جدید روند افزایشی قیمت این ارز شاخص را شاهد بوده‌ایم. اکنون هم که کمتر از ۲ ماه به پایان سال باقی مانده، افزایش تقاضا برای خرید ارز عامل افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار آزاد شده است.

سیاست‌زدگی دلار

شایان‌آرانی با اشاره به اوضاع نامساعد سیاسی در سطح بین‌المللی، نااطمینانی‌های داخلی و عدم شفافیت در زمینه حصول توافق برجام و همچنین تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا علیه ایران خاطرنشان کرد: در این شرایط انتظارات تورمی بیش از گذشته در جامعه شکل می‌گیرد و باوجود تنگنای ارزی ناشی از تحریم‌ها و کاهش درآمدهای ارزی توانایی کنترل نرخ دلار بسیار محدود می‌شود؛ این در حالی است که تصمیمات کلان بانک مرکزی بدون توجه به منابع در اختیار گرفته شده که نهایتا افزایش نرخ فعلی دلار را رقم زده است.

این کارشناس اقتصاد روند نرخ دلار را باتوجه به شرایط حاکم بر بازار افزایشی پیش‌بینی کرد و افزود: رئیس‌کل بانک مرکزی مدعی شده اوضاع ذخایر ارزی کشور مناسب است، اما هنوز نتوانسته انتظارات تورمی را کنترل کند.

اقتصاد مبهم و افزایش تقاضا

وی در ادامه خاطرنشان کرد: زمانی انتظارات تورمی کنترل می‌شود که چشم‌انداز آینده اقتصاد مثبت باشد، اما از آنجایی که برای کنشگران اقتصادی، فضای آینده اقتصاد مبهم و غبارآلود است، طبیعی است که تقاضا برای خرید دلار افزایش یابد و این افزایش تقاضا موجب جهش پی‌درپی نرخ ارز شاخص شود.

این تحلیلگر بازارهای مالی در ادامه یادآور شد: برای کنترل نرخ دلار لازم است وزارت اقتصاد و بانک مرکزی هماهنگ عمل کنند تا شاهد خروج نقدینگی از بازار سرمایه نباشیم.

باتوجه به اینکه بازار سرمایه مانند اسفنجی که آب را جذب می‌کند، می‌تواند نقدینگی را جذب کند، لازم است بانک مرکزی و وزارت اقتصاد با هماهنگی‌هایی علاوه بر ایجاد تعادل بین بازار سرمایه و پول، نقدینگی را جذب بازار سرمایه کنند تا نقدینگی سرگردان به سمت سفته‌بازی حرکت نکند.

مارپیچ تورم و دلار

شایان آرانی تاکید کرد: ارزش دلار مانند هر کالای دیگری تابع نرخ تورم است؛ بنابراین باوجود اینکه دولت‌ها اجازه می‌دهند ارزش دلار تدریجی افزایش یابد یا سعی می‌کنند به‌صورت دستوری و برای مدتی، نرخ آن را سرکوب کنند، همزمان با افزایش نرخ تورم، نرخ دلار هم مانند نرخ سایر کالاها افزایش یابد. وی در پاسخ به این پرسش که آیا افزایش نرخ هر برگ ارز شاخص ایرانیان را فقیرتر می‌کند متذکر شد: با کاهش ارزش ریال در برابر دلار، ایرانیان فقیرتر می‌شوند، این در حالی است که کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ دلار، خود معلول نرخ بالای تورم و رشد اقتصادی پایین است، نه به‌علت فقیرتر شدن افراد جامعه؛ به‌عبارت‌دیگر، این نرخ بالای تورم است که هم سبب افزایش نرخ دلار و هم فقیرتر شدن ایرانیان نسبت به گذشته شده است.

قیمت‌های هیجانی

این کارشناس مسائل اقتصادی تاکید کرد: در ایران نرخ دلار را اخبار و موج‌های هیجانی جامعه مشخص می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که هرگاه چشم‌انداز نسبت به آینده در اثر اخبار مثبت سیاسی و اقتصادی روشن باشد نرخ دلار ثبات می‌یابد، اما اگر چشم‌انداز اقتصادی در اثر اخبار منفی پرابهام و تیره شود، قیمت‌ها طغیان می‌کنند و هر سد دستوری پیش رو را می‌شکنند؛ بنابراین برای ایجاد ثبات در بازار ارز و طلا لازم است

دولت ریشه تورم را با کمک ابزارهای کنترلی بخشکاند. تنها در چنین شرایطی می‌توان به تثبیت قیمت‌ها امید داشت.

وی سیاست افزایش ارز سهمیه‌ای از ۲۰۰۰ یورو به ۵۰۰۰ یورو یا معادل آن توسط بانک مرکزی را غلط ارزیابی کرد و گفت: بانک مرکزی با این اقدام آنچه را که از فروش نفت حاصل شده با ارزپاشی این بانک به حراج گذاشته است.

سخن پایانی

فارغ از انتظارات تورمی و جهش‌های روزهای گذشته نرخ دلار، نباید فراموش کرد عامل اصلی افزایش نرخ تمام کالاها، نرخ بالای تورم است؛ چالش بنیادین و اصلی اقتصاد کشور که تا برای حل آن اقداماتی اصولی و در سطح کلان صورت نگیرد، نمی‌توان انتظار کاهش ارزش دلار یا هر کالای دیگری را داشت. همچنین شاید دولت‌ها بتوانند به‌صورت کوتاه‌مدت و با عرضه دلار تعادلی در مکانیسم عرضه و تقاضا و کاهش موقتی ارزش دلار ایجاد کنند، اما باید توجه داشت همین سیاست سبب از بین رفتن منابع ارزی کشور می‌شود.

گیلان موفق در تجارت با اوراسیا

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گیلان با اشاره به امضای موافق نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا فی‌مابین رئیس سازمان توسعه تجارت ایران و وزیر بازرگانی اتحادیه اوراسیا، افزود: این امر تجارت ایران را در مسیر رشد و رونق قرار می‌دهد وگیلان استانی نقش آفرین در تجارت با اوراسیا خواهد بود. هادی تیزهوش تابان به ایرنا گفت: این استان ظرفیتی بی‌نظیر در تجارت و اقتصاد کشور دارد و با قرار گرفتن در مسیر کریدور شمال-جنوب و نقش لجستیکی و ژئوپلتیکی این کریدور، راه‌اندازی راه آهن رشت - آستارا به‌طور ویژه مورد تاکید قرار گرفته است بطوریکه خط آهن رشت- کاسپین (در منطقه آزاد انزلی) در سال آتی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. وی در ادامه از سفر قریب‌الوقوع رئیس اتاق بازرگانی و صنعت آستراخان روسیه به گیلان به‌منظور آشنایی با توانمندی‌های اقتصادی، دیدار با مقامات استان و حضور در نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی اوراسیا در منطقه آزاد انزلی خبر داد و افزود: سفر «استانیسلاو سینچنکو» رئیس اتاق بازرگانی و صنعت آستراخان نخستین سفر وی به ایران و گیلان است که در صدر هیاتی متشکل از تعدادی بازرگان و فعال اقتصادی آستراخان که در زمینه‌های لجستیک، حمل‌ونقل، انبارداری، مصالح ساختمانی، لوازم خانگی، محصولات الکتریکی، شوینده‌ها و مواد بهداشتی، چوب و مصالح ساختمانی، تجهیزات فنی فعالیت دارند به مدت سه روز میهمان گیلان خواهند بود. وی تصریح کرد: افتتاح نمایشگاه تولیدکنندگان کالاهای ایرانی و مذاکره با همتایان ایرانی و شرکت در همایش و نشست‌های دوجانبه تجار آستراخان با تجار ایرانی از مهم‌ترین برنامه‌های این سفر خواهد بود. نمایشگاه تخصصی توانمندی‌های صادراتی ایران و اوراسیه چهارم تا هفتم بهمن ماه با همکاری دستگاه‌های اقتصادی و بخش خصوصی در سالن همایش‌های منطقه آزاد انزلی برگزار می‌شود.

واکاوی دلایل برگشت محصولات صادراتی کشاورزی

آفت‌کش‌هایی که فقط آفت نمی‌کشند

سرپرست برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی گفت: آمار دقیقی درباره سموم تقلبی موجود در بازار وجود ندارد. اما ممکن است سمومی که تاریخ انقضا آنها گذشته از چرخه مصرف حذف نشوند.دو سالی است که کشور با پدیده برگشت محصولات کشاورزی صادر شده مواجه است. برگشت فلفل دلمه، کیوی، برنج، هندوانه، کلم و... از سوی کشورهای همسایه به دلیل درصد بالای سموم در این محصولات بوده و کارشناس حوزه سموم و کود عنوان می‌کنند گاهی کشاورز ۳۰۰ کیلو گرم کود استفاده می‌کند که فقط ۲۰ کیلو گرم آن جذب و باقی در خاک رسوب می‌شود. در حوزه سموم هم با همین موضوع رو به رو هستیم و برخی آفت کش‌های استفاده شده برای گیاهان از بین نرفته و در محصولات باقی می‌مانند. این مسئله موجب برگشت محصولات کشاورزی می‌شود. در این باره هر یک از مسئولان و مدیران کشوری ادعایی دارند؛ رئیس سازمان استاندارد عنوان می‌کند، برای استاندارد در هر حوزه‌ای از کالا تا خدمات قانون وجود دارد. استانداردهای هر کشوری، تابع نظامات خاصی است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

اگر میزان سموم انواع میوه‌ها و صیفی‌جات محاسبه شود در کنار آلودگی‌های زیست‌محیطی، باید در آینده شاهد نژاد ایرانی تضعیف‌شده با حجم بالای ژن‌های معیوب نهفته باشیم

گفته می‌شود برگشت محصولات کشاورزی صادراتی به این دلیل بوده که استاندارد این کشورها با مؤلفه‌های استانداردی ایران متفاوت است. بنابراین تولیدکنندگان باید پیش از صادرات مذاکره کنند و با دریافت نظرات کشورهای دریافت‌کننده، محصولات تولید و صادر کنند. اما اینکه چرا این محصولات برگشتی در بازار داخل عرضه و به فروش می‌رسند، مهدی اسلام‌پناه اظهار کرده محصولی که در داخل تولید می‌شود با مؤلفه‌های استاندارد ملی بوده و برای مصرف داخل مشکلی ندارد؛ بنابراین ایرادی به این عرضه وارد نیست. نرم استانداردهای ما در بیشینه و کمینه در حوزه نباتات، آفات و سموم با استاندارد کشورهای هدف متفاوت بوده، اما با شاخص‌های داخلی همخوانی دارد.

وی مدعی است، در نظامات تدوین استانداردهای جهان به گونه‌ای عمل می‌شود که دیوار واردات به کشورهای جهان اول با وضع استانداردهای ملی بلند است در مقابل دیوار کشورهای درحال‌توسعه برای صادرات به کشورهای جهان اول کوتاه مانده است. از سوی دیگر برخی از مدیران وزارت جهاد کشاورزی در گلایه مهر به عرضه این محصولات برگشتی در بازار داخل عنوان می‌کنند بعضی از این محصولات مانند فلفل دلمه در سفره خانوار ایرانی جایگاه ویژه‌ای ندارد برعکس مثلاً روسیه مصرف بسیار بالایی دارند. بنابراین مصرف پایین برخی محصولات در کشور اثربخشی سموم را کاهش می‌دهد! این در حالی است که کشورهای اسکاندیناوی سال‌هاست روی تغذیه کودکان خودکار می‌کنند که با تقویت ژن‌ها، نژادی قوی پرورش دهند و نسل آینده افرادی سالم‌تر با بهره هوشی بالاتر باشند؛ اما مدیران متصدی دولتی کشور از اثربخشی پایین سموم به دلیل مصرف پایین در کشور در توجیه این محصولات استدلال می‌آورند.

اگر میزان سموم انواع میوه‌ها و صیفی‌جات محاسبه شود کنار آلودگی‌های زیست‌محیطی، طبیعی است باید در آینده شاهد نژاد ایرانی تضعیف‌شده با حجم بالای ژن‌های معیوب نهفته باشیم.

■ آفت کش‌هایی در کمین سلامت

شاهپور علایی مقدم، سرپرست برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی درباره وضعیت سموم تولیدی داخل به مهر گفت: در دوران سخت تحریم تولیدات سموم داخل به کمک بخش کشاورزی آمده و فعالان این حوزه نقش اصلی را در تأمین امنیت غذایی کشور داشتند. اما آفت کش‌ها همان طور که از نام آنها پیداست کشنده آفات بوده و اگر پیگیری نشوند برای انسان آسیب زا خواهد بود.

وی اظهار کرد: اینکه عنوان می‌شود آفت کش خارجی بهتر از نوع داخلی است نمی‌تواند فرضیه درستی باشد. بدیهی است وقتی فناوری آفت کش‌ها در اختیار کشورهای صنعتی مانند آلمان، هلند، فرانسه و... که منبع اولیه تولید آفت کشی جهان هستند، باشد بازار جهانی هم در اختیار آنها خواهد بود. سرپرست برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی در ادامه سخنان خود اضافه کرد: برخی عنوان می‌کنند برای اثربخشی آفت کش‌های داخلی باید این سموم در چند نوبت مورد استفاده قرار گیرند در حالی که نوع خارجی فقط با یک بار استفاده جواب می‌دهد. این استدلال‌ها راه به خطا بردن است.

■ آفت‌کش‌های تقلبی در بازار

علایی مقدم با اشاره به تولیدات تقلبی تصریح کرد: ممکن است برخی آفت‌کش‌های داخلی به شکل زیرپله‌ای از سوی افراد غیرمتخصص تولید و در بازار توزیع شوند. نرخ پایین آنها نرخ‌ها را در بازار می‌شکند و کشاورز را دچار اشتباه می‌کند. سموم از سوی بعضی کشاورزان خریداری می‌شود اما هنگام استفاده متوجه بی‌اثری آن می‌شوند.

وی گفت: در واکنش به این مسئله، کشاورز مبادرت به استفاده دوباره و سه باره کرده که در نهایت انباشت سموم را به همراه دارد در نهایت اینکه مواد مضر در بافت‌های گیاه بالا می‌رود. در نتیجه در مقام مقایسه، کشاورز ایرانی می‌گوید آفت کش‌های خارجی عملکرد بهتری نسبت به داخلی‌ها دارند.

رئیس پیشین سازمان حفظ نباتات کشور در پاسخ به این پرسش که آمار سموم تقلبی در بازار چقدر است، گفت: آمار دقیقی در این باره وجود ندارد. اما ممکن است سمومی که تاریخ انقضا آنها گذشته از چرخه مصرف حذف نشوند و با سایر سموم مخلوط و دوباره در بازار توزیع شوند. به طور قطع فقط با نظارت بیشتر بر این بازار می‌توان از حجم آفت کش‌های تقلبی کاست.

■ ناظر بازار محصولات کشاورزی کیست؟

علایی مقدم در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه این نظارت بر عهده چه سازمان و نهادی است، گفت: بر اساس قانون، نظارت عالیه باید از سوی سازمان حفظ نباتات اعمال شود. همچنین نظارت میدانی جز مسئولیت‌های قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی است. همچنین نظارت عالیه بر عملکرد سازمان مهندسی کشاورزی نیز بر عهده سازمان حفظ نباتات است.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش استدلال‌های مدیران دولتی مبنی بر مصرف محصولات صادراتی برگشتی در بازار داخل توجیه یک عملکرد اشتباه بوده و باید در ادامه دید وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفظ نباتات و سایر نهادهای متولی در استفاده از سموم بی‌خطر و حذف پرخطرها برای سال زراعی آینده برنامه‌های بازنگری شده در استفاده از سموم دارند یا خیر. ادامه روند فعلی هم بازارهای صادراتی محصولات کشاورزی را به حداقل می‌رساند و هم عرضه این محصولات برگشت شده در شبکه توزیع داخل در آینده به سلامت کودکان و بزرگسالان آسیب‌های جدی می‌زند.

ممکن است برخی آفت‌کش‌های داخلی به شکل زیرپله‌ای از سوی افراد غیرمتخصص تولید و در بازار توزیع شوند

تایید اساسنامه منطقه آزاد تجاری-صنعتی قصرشیرین

سرپرست فرمانداری قصرشیرین گفت: کلیات اساسنامه منطقه آزاد تجاری-صنعتی قصر شیرین در شورای نگهبان به تایید رسید و برای ابلاغ راهی دبیرخانه منطقه آزاد کشور شده است. محمد حیدری در گفت‌وگو با ایرنا افزود: پس از ابلاغ رسمی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط طبق مفاد بند ۶ ابتدا باید فرآیند انتخاب اعضای هیات مدیره و مدیرعامل آن توسط مجمع عمومی انتخاب و توسط شورای‌عالی مناطق آزاد تایید و پس از امضای حکم توسط مدیرعامل و اعضای هیات مدیره مبتنی بر ایجاد ساختار و سازمان شود. وی اظهار کرد: در این اساسنامه تمام جزییات و همچنین ساز و کارهای لازم برای شروع عملیات اجرایی مشخص‌شده است که پس از انتخاب مدیرعامل و هیات مدیره باید دفتر مرکزی و سازمان اداری آن در محل منطقه آزاد تجاری قصر شیرین واقع شود. سرپرست فرمانداری قصرشیرین در ادامه اظهار امیدواری کرد با مساعی دولت و استاندار کرمانشاه هرچه سریع‌تر با انتخاب هیات مدیره منطقه آزاد تجاری- صنعتی قصرشیرین شاهد جذب جوانان شایسته بومی این شهرستان و استان کرمانشاه و سرمایه‌گذاران برای قوام گرفتن این منطقه و فرصت پیشرفت، توسعه و تحول این شهرستان مرزی باشیم. حیدری ادامه داد: منطقه آزاد تجاری - صنعتی قصرشیرین شامل هفت هزار و ۲۲۳ هکتار زمین از مرز رسمی پرویزخان تا مرز رسمی خسروی را شامل می‌شود که با جذب سرمایه‌گذاران و به بار نشستن این منطقه شاهد اشتغال، پیشرفت و تحول منطقه خواهیم بود. لازم به ذکر است با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام، قصرشیرین ۱۵ اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به‌صورت رسمی منطقه آزاد تجاری شد. شهرستان مرزی قصرشیرین با بیش از ۲۷ هزار نفر جمعیت در غرب کرمانشاه، با عراق ۱۸۶ کیلومتر مرز دارد که در امتداد این مرز، ۲ معبر رسمی پرویزخان و خسروی قرار دارد که مبادلات اقتصادی، تجاری و صادرات کالا به اقلیم کردستان و حکومت مرکزی عراق از این ۲ مرز انجام می‌شود.مرز خسروی در ۲۰ کیلومتری قصرشیرین دارای بزرگ‌ترین پایانه زمینی بین‌المللی خاورمیانه است.

تغییر روش توزیع سوخت در استان‌های مرزی

رئیس صنف جایگاه‌داران کشور گفت: سیاستگذاران توزیع فراورده‌های نفتی در سال‌های گذشته با اهرم مقابله با قاچاق، معمولا از روش‌های سلبی در توزیع سوخت استان‌های مرزی استفاده کرده‌اند و توجه اساسی به اصلاح زیرساخت‌ها نشده، در نتیجه وضعیت در چند سال اخیر، مطلوب مردم مرزنشین که نیازمند سوخت هستند و جایگاه‌داران نیست و اقدامات جدی لازم است.

اسدالله قلیزاده در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه طی سالیان اخیر سیاست‌های محدودیت آفرین در عرضه سوخت در استان‌های مرزی دنبال شده که نارضایتی برخی مردم، مالکان خودروها و جایگاه‌داران را در پی داشته است، اظهار کرد: ما همواره مشکلات، پیشنهادها و راهکارهای مناسب را ارائه کردیم و انتظار می‌رفت که تصمیم سازان با آسیب شناسی و راهکارهایی در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برای حل مشکل و عادی‌سازی توزیع سوخت در این مناطق مانند استانهای دیگر کشور اقدام کنند.

وی افزود: ولی در سال‌های پیشین فقط تصمیمات مبتنی بر ایجاد محدودیت برای جلوگیری از قاچاق و راه‌حل‌های آسان اتخاذ شده که راهگشا نبوده است. اصولا نخستین مواجهه مردم باجایگاه‌داران و پرسنل آنهاست که واقعا نمیدانیم چه پاسخی برای کمبودها داشته باشیم. رئیس صنف جایگاه‌داران کشور اظهار کرد: مستحضر باشید که این سیاست‌ها قطعا کاهش درآمد برای جایگاه‌داران را نیز به همراه دارد، مثلا در بخش گازوئیل بیشتر جایگاه‌ها فعالیت شبانه روزی ندارند و تعطیلی‌های چند ساعته روزانه را طی سالیان اخیر شاهدیم، به طوریکه در مورد فعال بودن عرضه در همه جایگاه‌های استانهای مرزی نمی‌توان قاطعانه نظر داد. وی ادامه داد: قاچاق فراورده نفتی از روش‌های گوناگون قابل انکار نیست ولی این دلیل نمی‌تواند اهرمی برای اتخاذ این رویکرد باشد؛ چراکه مردمی که نیاز واقعی به سوخت دارند نباید از این تصمیمات زیان ببینند.

تاخیر در حوزه عرضه فراورده‌های نفتی و هدفمند کردن یارانه پرداختی به سوخت به نفع سودجویان تمام می‌شود و این مردم و بخش خصوصی و حتی دولت هستند که زیان متحمل می‌شوند. ؛ در واقع در شرایط فعلی، ادامه این راه از تولید تا انتقال و توزیع و مصرف آسیب‌های بیشتری را متوجه کشور خواهد کرد که از ابعاد مختلف قابل بررسی است.

افتتاح خط دوم انتقال آب از درودزن به شیراز

نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس شورای اسلامی گفت: خط دوم انتقال آب از سد درودزن به شیراز طی سه ماه نخست سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش مهر، جعفر قادری در جمع خبرنگاران بیان کرد: خط دوم انتقال آب از سد درودزن با حضور ریاست جمهوری و در ماه‌های اول سال آینده افتتاح می‌شود. نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس شورای اسلامی در خصوص سایر طرح‌های انتقال آب به استان نیز عنوان کرد: با توجه به اینکه بیش از ۲۰۰ نفر در شرکت‌های مرتبط با انتقال آب به فارس در حال فعالیت هستند این طرح تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره‌برداری نهایی خواهد رسید این در حالی است که طرح آب شیرین کن نیز در استان فارس ۱۴ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. نایب رئیس اول کمیسیون جهش تولید افزود: نظر به هماهنگی‌های صورت گرفته تا پایان سال ۱۴۰۳ نه تنها طرح آب شیرین کن به اتمام رسیده بلکه خط انتقال آب خلیج‌فارس به لامرد نیز به پایان می‌رسد لازم به ذکر است که طرح انتقال آب خلیج‌فارس به شیراز نیز تا نیمه اول سال ۱۴۰۴ به بهره‌برداری خواهد رسید.

روی خط خبری

بازدید استاندار البرز از انبار نفت شهید دولتی

سیف الله اسدالهی معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز از انبار نفت شهید دولتی کرج بازدید کرد. به گزارش صمت از استان البرز، سیف الله اسدالهی معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز با حضور در انبار نفت شهید دولتی کرج از قسمت‌های مختلف انبار نفت کرج بازدید و اقدامات صورت گرفته در حوزه‌های مختلف را بررسی کردند.در این دیدار محسن وزارتی مدیر منطقه البرز به همراه تعدادی از روسای واحدهای ستادی و عملیاتی حضورداشته و توضیحات لازم و اقدامات صورت گرفته در تأمین و توزیع بموقع سوخت به شهروندان، ایمنی انبار نفت و جایگاه‌های عرضه سوخت و... را ارائه دادند. اسدالهی معاون استاندار البرز نیز از زحمات مدیر و پرسنل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز در خدمات رسانی مطلوب به شهروندان تشکر نموده و این اقدامات را مطلوب دانستند.

پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت به کشاورزان گلستان

رئیس اداره مکانیزاسیون جهاد کشاورزی گلستان از پرداخت تسهیلات ۱۰۰ میلیون تومانی ارزان‌قیمت به کمباین‌داران استان خبر داد و گفت: متاسفانه تاکنون استقبال برای دریافت این تسهیلات ضعیف بود. مریم برزنونی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به برنامه‌های توسعه مکانیزاسیون برای خرید اداوت دنبال بند اظهار کرد: برای پرداخت تسهیلات به‌منظور خرید انواع ادوات دنباله‌بند و انواع تراکتور به‌جز شرکت تراکتورسازی و تراکتورهای سنگین وارداتی هیچ مشکلی در استان گلستان نداریم. وی ادامه داد: کشاورزان متقاضی برای دریافت تسهیلات این حوزه به واحد مکانیزاسیون جهاد کشاورزی شهرستان مربوطه مراجعه کنند تا از تسهیلات مربوط به این حوزه بهره‌مند شوند، اعطای تسهیلات برای خرید ادوات دنباله‌بند نیز از طریق دو بانک ملی و کشاورزی انجام خواهد شد.رئیس اداره مکانیزاسیون جهاد کشاورزی گلستان با اشاره به اجرای طرح پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت برای بازسازی کمباین‌ها در گلستان، توضیح داد: در حوزه جهش تولید در دیمزارها طرحی تحت عنوان بازسازی برای خرید قطعات کمباین در گلستان پیگیری شده است، این طرح برای نخستین بار به‌طور پایلوت در گلستان اجرا شده و در نتیجه درخواست‌ها و پیگیری‌های زیاد ما تسهیلان ارزان نرخ ۱۰۰ میلیون تومانی با کارمزد چهار درصد با مشارکت ستاد اجرایی فرمان امام(ره) و بانک ملی تخصیص پیدا کرد.

تصویب سند مقابله با قمار در فضای مجازی

شورای عالی فضای مجازی سند پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی را در راستای اجرای سند طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات به تصویب رساند. به گزارش ایسنا، سند پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی در زمینه کاهش نرخ رشد جرایم فضای مجازی و ارتقا سالم‌سازی و کاهش محتوای آسیب رسان و مجرمانه در فضای عمومی مصوب شده که اقدامات آن در این حوزه برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما، وزارت آموزش و پرورش، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی، قوه قضاییه و فرماندهی انتظامی کشور تقسیم کار ملی شده است. طبق اعلام مرکز ملی فضای مجازی بنابراین گزارش، آشنایی جامعه با تاثیرات روانی، اجتماعی و اقتصادی قمار در فضای مجازی، سازوکارهای هوشمند پیشگیری از ترویج و گسترش قمار در فضای مجازی و بسترسازی برای مقابله با شبکه مرتکبین و عوامل مرتبط با قمار از جمله اهداف و اقدامات این سند است. تدوین سند در طی حدود ۱۰ جلسه تخصصی با حضور نمایندگان دستگاه‌های عضو کارگروه فرهنگی اجتماعی فضای مجازی در سال ۱۴۰۰ انجام و سپس طی یک جلسه کمیسیون عالی ارتقای تولید محتوا و سه جلسه شورای معین تأیید شده و در جلسه شورای‌عالی فضای مجازی سال ۱۴۰۱ به تصویب رسیده است.

سه‌شنبه
۴ بهمن ۱۴۰۱- ۲ رجب ۱۴۴۴ - ۲۴ ژانویه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۵۳-پیاپی ۳۵۷۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

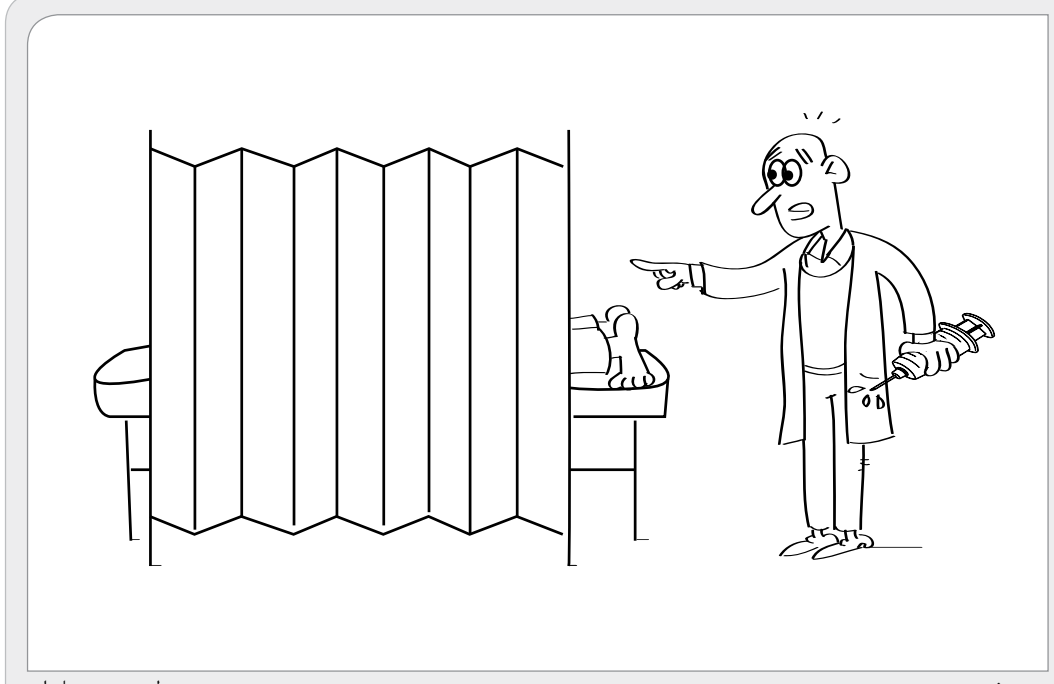
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

کدام ایرلاین بیشترین تاخیر پروازی را دارد؟

متوسط زمان تاخیر پروازهای تاخیردار از سوی شرکت‌های هواپیمایی داخلی در آذر ماه، به ۸۱ دقیقه رسیده و ۳۴ درصد پروازها را شامل می‌شود که نسبت‌به آمار ۲۹ درصدی پروازها در مهر افزایش یافته است.

به گزارش ایسنا، براساس گزارش منتشرشده توسط مرکز اطلاعات و آمار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، کل پروازهای فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت این شرکت در آذر ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۷ درصد، در اعزام و پذیرش مسافر پنج درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۱۰ درصد کاهش داشته است.

پروازهای داخلی فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت شرکت در آذر ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۹ درصد، در اعزام و پذیرش مسافر شش درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۱۱ درصد کاهش داشته است. در عین حال پروازهای بین المللی فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت شرکت در آذر ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال گذشته در نشست و برخاست ۲۰ درصد، اعزام و پذیرش مسافر ۵ درصد افزایش و ارسال و پذیرش بار و پست ۹ درصد کاهش داشته است.

افزایش اعزام و پذیرش مسافر

کل پروازهای فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت شرکت در آذر ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه گذشته (آبان) در نشست و برخاست ۱ درصد و در اعزام و پذیرش مسافر یک درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۳ درصد افزایش داشته است. پروازهای داخلی فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت شرکت در آذر ۱۴۰۱ نسبت به ماه گذشته در نشست و برخاست ۱ درصد، در اعزام و پذیرش مسافر ۱ درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۴ درصد افزایش داشته است. همچنین پروازهای بین‌المللی فرودگاه‌های تحت نظارت یا مالکیت شرکت در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه گذشته در نشست و برخاست ۱ درصد، در اعزام و پذیرش مسافر ۱ درصد و در ارسال و پذیرش بار و پست ۳ درصد افزایش داشته است. همچنین پروازهای داخلی ۹۴ درصد از کل نشست و برخاست پروازهای مسافری را اختصاص داده‌اند که حدود ۹۴ درصد اعزام و پذیرش مسافر و ۸۷ درصد ارسال و پذیرش بار و پست را شامل می‌شود. در آذر ۱۴۰۱ حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست کل پروازها به ترتیب در ۱۰ فرودگاه مهرآباد، مشهد، شیراز، کیش، اهواز، اصفهان، تبریز، بندرعباس، کرمان و خلیج فارس (عسلویه) انجام شده است. همچنین حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست پروازهای داخلی به ترتیب در ۱۰ فرودگاه مهرآباد، مشهد، کیش، شیراز، اهواز، اصفهان، بندرعباس، تبریز، کرمان و خلیج فارس (عسلویه) انجام شده است.

حداقل ۸۰ درصد نشست و برخاست پروازهای بین‌المللی نیز در چهار فرودگاه مشهد، شیراز، اصفهان و تبریز انجام شده است. در آذر سال ۱۴۰۱ مسیر مهرآباد به مشهد با تعداد ۷۵۶ پرواز، پرترددترین مسیر در پروازهای داخلی بوده و مهرآباد، مشهد، کیش، شیراز، اهواز و اصفهان بیشترین نشست و برخاست داخلی را داشتند و بیشترین مسافر نیز در همین مسیر بوده، همچنین مسیر نجف به مشهد با تعداد ۱۲۷ پرواز، پرترددترین مسیر در پروازهای بین‌المللی بوده و و بیشترین نشست و برخاست پروازهای بین‌المللی در فرودگاه‌های مشهد، شیراز، اصفهان، تبریز، لارستان و بندرعباس انجام شده و بیشترین مسافر نیز در همین مسیر بوده است. همچنین در ۲۴ ساعت شبانه روز، اوج پروازها ساعت هشت صبح و در روزهای هفته، اوج پروازها در روزهای شنبه و چهارشنبه بوده است.

افزایش یک درصدی پروازهای تاخیردار

در جدول منتشرشده شرکت فرودگاه‌ها، نام ۲۰ شرکت هواپیمایی فعال آمده است که در آذر ماه سال ۱۴۰۱، در مجموع ۱۳ هزار و ۹۷۹ پرواز را انجام داده‌اند و ۴۶۸۸ پرواز با تاخیرهای بیشتر از ۳۰ دقیقه داشته‌اند و میزان تاخیر پروازهای خروجی تاخیردار، ۳۸۱ هزار و ۲۶۰ دقیقه معادل ۶۳۵۴ ساعت و ۲۶۴ روز بوده که ۳۴ درصد پروازها را شامل می‌شود و در مقایسه با آبان‌ماه ۱۴۰۱، با ۱۳ هزار و ۷۱۸ پرواز خروجی و ۴۵۶۰ پرواز خروجی تاخیردار که ۳۳ درصد پروازها را شامل می‌شد، یک درصد افزایش یافته است.

متوسط زمان تاخیر پروازهای تاخیردار در آبان ۸۱ دقیقه بود و این رقم در آذر هم ۸۱ دقیقه بود و در عین حال تنها آتا ایر، متوسط پروازهای تاخیردارش بیش‌تر از ۱۰۰ دقیقه (۱۰۷دقیقه) بود. همچنین شرکت‌های هواپیمایی آتا ایر و چابهار ایر به‌ترتیب با ۵۶ و ۴۷ درصد و شرکت‌های هواپیمایی آساجت و ماهان به‌ترتیب با ۱۰ و ۱۱ درصد در پروازهای برنامه‌ای مسافری، بیشترین و کمترین درصد تاخیرات را دارند؛ به عبارت دیگر شرکت‌های هواپیمایی آساجت و ماهان بهترین عملکرد را داشته‌اند.

در عین حال شرکت‌های هواپیمایی قشم‌ایر، زاگرس به‌ترتیب با ۸ و ۶ درصد افزایش و شرکت‌های هواپیمایی پویا ایر، چابهار ایر، وارش به‌ترتیب با ۹، ۹ و ۵ درصد کاهش در پروازهای برنامه‌ای مسافری، بیشترین و کمترین تغییر درصد پروازهای تأخیردار را دارند به عبارت دیگر شرکت‌های هواپیمایی پویا ایر، چابهار ایر و وارش بهترین عملکرد را نسبت به ماه گذشته داشته است.

دورخیز سفرهای بهمن و اسفند به سمت گردشگری مذهبی

شاید این روزها به واسطه سرمای بیش از حد و آلودگی هوا در بیشتر شهرها شاهد کاهش تردد مسافران و درنتیجه سفرها باشیم حال آنکه هر تعطیلاتی می‌تواند محرکی برای رونق سفر باشد. با این وجود مسئولان گردشگری درصدد هستند با ارائه طرح‌های مختلف از حراجی سفر و ارائه تخفیفات مختلف گرفته تاارائه وام از طریق دستگاه‌های دولتی و... جانی دوباره به بازار سفر ببخشند و این بازار را با استفاده از تعطیلاتی که در بهمن و اسفند در پیش داریم، قبل از رسیدن تعطیلات نوروز، رونق بخشند. مدیرکل توسعه گردشگری داخلی با اشاره به طرح‌هایی که برای رونق سفر در آخرین ماه‌های سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شده، گفت: هرچند این روزها ضریب اشغال هتل‌های کشور به شدت کاهش یافته اما معتقد هستیم که آغاز امتحانات مدارس و روند ادامه‌دار تعطیلات به دلیل آلودگی هوا و سرمای هوا از جمله عوامل کاهش میزان سفر هستند. با این وجود نباید فراموش کرد که به زودی تعطیلات بهمن ماه آغاز می‌شود و می‌توانیم شاهد بازگشت دوباره رونق به بازار سفر باشیم. مصطفی فاطمی با اشار به تحریک بازار برای افزایش تقاضای سفر قبل از آغاز تعطیلات نوروز، گفت: از طریق برخی انگیزه‌سازی‌ها از جمله تخفیفات، کارت سفر و استفاده از تبصره ۱۸ می‌توان موتور محرک سفر را در بهمن ماه روشن کرد. در این میان قراردادهای لازم با دستگاه‌های دولتی بسته شده تا بتوانند با استفاده از تبصره ۱۸، وام سفر ارائه دهند و بخشی از سفرها توسط دستگاه‌های دولتی اتفاق خواهد افتاد. این سفرها اعتباری خواهد بود و با استفاده از وام‌های تبصره ۱۸ رقم می‌خورد.

فاطمی با توضیح وام‌های سفر که قرار است توسط دستگاه‌های دولتی ارائه شود، گفت: این وام‌ها از ۱۵ تا ۳۰ میلیون تومان برای هر خانواده خواهد بود به این صورت که خانواده‌های دو نفره ۱۵ میلیون تومان و خانواده‌های با جمعیت بیشتر مبلغ بیشتری برای سفر، وام دریافت خواهند کرد. این وام به سرپرست خانواده یا فعالان گردشگری داده نمی‌شود بلکه این وام در کارتی که در اختیار سرپرست خانواده گذاشته می‌شود شارژ خواهد شد و متقاضیان می‌توانند با استفاده از این کارت به صورت مستقیم از اپلیکیشن و سایت‌هایی که به آنها معرفی می‌شود درصدد خرید اقلام سفر خود برآیند. این وام‌ها، کم بهره و با سودی در حدود ۲ درصد خواهند بود. به گفته او، رویکرد رونق سفر در این بخش بیشتر به سمت شهرهای مذهبی و زیارتی بوده و عمده قراردادها نیز با هتل‌ها و آژانس‌های فعال در این مراکز بسته شده است. در این میان سفرهای بهمن و اسفند ماه به‌خصوص در تعطیلات پیش رو در این بخش به سمت رونق سفر شهرهای مذهبی خواهد بود. البته اپلیکیشن برخی از شهرها برای فروش سفرهای اعتباری نیز آماده شده که از آن جمله می‌توان به یزد اشاره داشت. به زودی این اپلیکیشن برای فروش سفرهای اعتباری در اسفند ماه آماده بهره‌برداری خواهد شد. مدیرکل توسعه گردشگری داخلی همچنین به طرح «حراج سفر» و ارائه تخفیفات بخش‌های مختلف گردشگری در این ایام اشاره کرد و گفت: تخفیفاتی که توسط بخش‌های مختلف گردشگری اعم از اقامتی و تورها ارائه می‌شود، متفاوت است. باتوجه به آنکه این تخفیفات توسط بخش خصوصی ارائه می‌شود، متفاوت است. برای مثال؛ تخفیفات در شهرهای سردسیر مانند اردبیل و تبریز تا ۵۰ درصد است. درحالی که این تخفیفات در شهرهای جنوبی کشور و مناطق آزاد که مسافران بیشتری دارند، خیلی کمتر است. درواقع هر مقصد سفر و هر شهر به فراخور نیاز برای جذب گردشگر، تخفیفات خود را ارائه داده است.

گپ و گفت

جریمه سنگین در انتظار ایرلاین‌های متخلف

نعیمه صفری تبار: اخیرا شرکت‌های هواپیمایی به بهانه افزایش نرخ ارز خواستار افزایش بلیت هواپیمایی شدند. درخواستی که موافقان و مخالفان خود را داشت و هنوز هم در حال بررسی است. آنها با اشاره به اینکه حدود ۷۰ درصد هزینه شرکت‌های هواپیمایی ارزی است و با توجه به رشد نرخ دلار ایرلاین‌ها با مشکلات فراوانی برای سرویس‌دهی به مسافران مواجه شده اند، درخواست خود را مبنی بر افزایش نرخ بلیت هواپیما را به وزارت راه و شهرسازی ابلاغ کردند.

اما به نظر می‌رسد شرکت‌های هواپیمایی بازی جدیدی را با زمین‌گیر کردن هواپیماها و کاهش پروازهای خود به راه انداخته‌اند تا فشاری باشد برای افزایش نرخ بلیت! هم اکنون ناوگان هواپیمایی کشور حدود ۴۰۰ فروند هواپیما دارد که تنها ۱۱۵ فروند مسافربری کشور فعال است. بیشتر از قطعات معیوب و مشکلات فنی، گران کردن بلیت هواپیما مد نظر ایرلاین‌ها برای این کار است.

در چند روز گذشته شاهد آن بودیم که ۳ شرکت هواپیمایی، بدون سر و صدا اقدام به افزایش قیمت‌ها کرده‌اند که باعث شد تا رئیس سازمان هواپیمایی اعلام کند هیچ مجوزی برای افزایش نرخ به ایرلاین‌ها صادر نشده است. گسترش نیوز در این خصوص با اکبر رضوی، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری به گفت‌وگو پرداخته است. با ما همراه باشید.

اکبر رضوی، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز پایگاه خبری موسسه فرهنگی- مطبوعاتی صمت درباره گرانی بلیت هواپیما، توسط برخی شرکت‌های هواپیمایی گفت: نرخ مصوب بلیت هواپیما افزایش پیدا نکرده است. هیچ شرکتی اجازه افزایش نرخ را ندارد؛ افزایش نرخ بلیت از سوی شرکت‌های هواپیمایی تخلف است. این شرکت‌ها برای پاسخگویی احضار می‌شوند و با شرکت‌ها مذکور برخورد خواهد شد و حتی در برخی موارد باعث تعلیق شرکت‌ها می‌شود.

متخلفان را معرفی کنید

رضوی در خصوص جبران ضرر مسافران خاطرنشان کرد: همیشه به تمامی مسافران اعلام شده خرید خود را از سایت‌های معتبر و خود شرکت‌های هواپیمایی انجام دهند. اکنون در سایت مخصوص شرکت‌ها بلیت افزایش نیافته و گرانی بلیت در سایت‌های واسطه‌ای به چشم می‌خورد. غیر از بازدید میدانی سازمان هواپیمایی از سایت‌ها اما افرادی که بلیت از سایت‌ها خریداری می‌کنند هم باید در خرید خود دقت داشته باشند و اگر تخلفی نظرشان را جلب کرد در قالب شکایت و اعتراض اعلام و به اطلاع سازمان برسانند.

وی درباره نتیجه افزایش نرخ بلیت توسط سازمان هواپیمایی در پایان گفت: بحث افزایش نرخ بلیت در شورای هواپیمایی در حال بررسی است و در صورت موافقت اعلام رسمی خواهد شد.

تفاوت نرخ مصوب و بلیت شرکت‌ها

با جست‌وجویی در سایت‌های اینترنتی بلیت مسیر تهران-مشهد یک میلیون و ۶۴۰ هزار و ۲۰۰ تومان به فروش می‌رسد که نرخ مصوب برای این مسیر یک میلیون و ۱۹۱ هزار تومان است.

در حالی که نرخنامه مصوب تهران-کیش یک میلیون و ۳۵۹ هزار تومان است برخی سایت‌ها با ۲ میلیون و ۴۰۶ هزار تومان بلیت این مسیر را به فروش می‌رسانند یعنی بیش از ۵۰ درصد نرخ مصوب سازمان هواپیمایی است.

در مسیر چابهار نیز، نرخ بلیت هواپیما که طبق نرخنامه مصوب ۱۳ دی ۱۴۰۰، یک میلیون و ۳۴۱ هزار و ۵۰۰ تومان بوده درحال‌حاضر، یک میلیون و ۷۷۳ هزار و ۵۰۰ تومان فروخته می‌شود. در مسیر تهران - قشم نیز بلیت یک میلیون و ۳۳۸ هزار تومانی مصوب، درحال‌حاضر یک میلیون و ۷۱۵ هزار و ۴۰۰ تومان است.

درپچه

رشد ۵۵ درصدی منابع عمومی

مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ عنوان کرد: منابع عمومی دولت در لایحه بودجه امسال نسبت به پیش‌بینی عملکرد بودجه در سال ۱۴۰۱ حدود ۵۵ درصد رشد کرده است.

به گزارش ایرنا، دفاتر مطالعات اقتصادی و مطالعات بخش عمومی این مرکز در گزارشی از سلسله گزارش‌های پژوهشی بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، به تشریح کلیات بودجه و محورهای تصمیم‌گیری پرداختند.

این گزارش با اشاره به اینکه منابع عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به پیش‌بینی عملکرد بودجه در سال ۱۴۰۱ حدود ۵۵ درصد رشد کرده است عنوان می‌کند که مطابق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ سرفصل درآمدها به عنوان منبع پایدار تأمین مالی دولت، نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۴۰۱ حدود ۵۶ درصد رشد کرده است.در ادامه این گزارش آمده است که منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (صادرات نفت و فروش اموال) نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۱ حدود ۳۷ درصد و نسبت به پیش‌بینی عملکرد قانون بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۹۷ درصد رشد داشته است. بخشی از این افزایش ناشی از بیش برآوردی منابع حاصل از نفت و فروش اموال دولتی است.

این گزارش از سلسله گزارش‌های بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور تشریح می‌کند که سرفصل هزینه‌های دولت با رشد ۴۵ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به ۱۴۵۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. از مهم‌ترین دلایل این افزایش رشد ۲۰ درصدی پرداختی کارکنان و بازنشستگان دولت در سال ۱۴۰۲ و رشد بیش از ۱۰ درصدی و سایر فوق‌العاده‌ها در لایحه ترمیم حقوق نیمه دوم سال ۱۴۰۱ و انتقال بخشی از مصارف جدول هدفمندسازی یارانه‌ها به مصارف عمومی است.

این گزارش می‌افزاید که همچنین با توجه به افزایش میزان انتشار اوراق بدهی در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، اعتبار اختصاص یافته به بازپرداخت تعهدات دولت (که بخش عمده آن بازپرداخت اوراق سررسید شده است) با رشد ۴۸ درصدی همراه بوده است.

تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (اعتبارات عمرانی) نیز نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ افزایش ۲۶ درصدی و نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۴۰۱ بیش از ۹۰ درصد افزایش داشته است. دلیل اصلی این اختلاف پرداخت کمتر از مصوب مخارج عمرانی به دلیل عدم تحقق بخشی از منابع عمومی دولت در سال ۱۴۰۱ است.

گزارش دفاتر مطالعات اقتصادی و مطالعات بخش عمومی این مرکز به این نکته اشاره می‌کند که نسبت کسری تراز عملیاتی از بودجه عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ (معادل ۲۴-درصد) نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ افزایش یافته (بدترشده) است.

ولی همچنان این نسبت در مقایسه با بودجه سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ مقدار کمتری است. البته نسبت کسری تراز عملیاتی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به پیش‌بینی عملکرد این نسبت در سال ۱۴۰۱ کاهش یافته (بهتر شده) است.

این گزارش در کنار مقایسه و تبیین ارقام بودجه سال ۱۴۰۲ تاکید می‌کند که موضوع مهم شفافیت و جامعیت بودجه نیز باید مدنظر قرار گیرد. برای افزایش شفافیت و جامعیت بودجه و در راستای سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه لازم است تا منابع و مصارف هدفمندسازی یارانه‌ها در تبصره «۱۴»، منابع و مصارف بند «ی» تبصره «۱» برای تقویت بنیه دفاعی و طرح‌های محرومیت‌زدایی و طرح‌های پیشران، بار مالی خرید تضمینی گندم و تأمین برق و آب که در واقع یارانه پرداختی دولت به این سه کالا بوده و بخشی از آن از طریق استقراض شرکت‌های دولتی از شبکه بانکی یا عدم پرداخت مطالبات بخش خصوصی تأمین می‌شود و نیز تعهدات سالیانه دولت به سازمان تأمین اجتماعی به صورت کامل در سقف منابع و مصارف عمومی منعکس شده و منابع لازم برای پرداخت آنها پیش‌بینی شود.

پژوهشگران در این گزارش تصریح می‌کنند که مهم‌ترین مواردی که در بررسی و اصلاح لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ باید در نظر گرفته شود و راهبرد صحیح و منابع لازم برای آن در نظر گرفته شود عبارتند از:

بهینه‌سازی مصرف سوخت و بازپرداخت تعهدات دولت ذیل ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید
- مولدسازی دارایی‌های (اراضی) و املاک دولت
- تمهیداتی برای کنترل و جبران ناترازی شبکه بانکی
- تقویت منابع سرمایه‌گذاری‌های راهبردی موثر بر رشد اقتصادی
- اصلاح ساز و کار تبصره (۱۸) با موضوع اشتغال و تولید
- ساماندهی، شفافیت و قاعده مند نمودن تخصیص بودجه

بازگرداندن احکام تنظیمی حذف شده از لایحه نظیر شرکت‌های دولتی، سود سپرده، شفافیت تسهیلات و... اشاره کرد.

در همین حال در راستای ساماندهی و کنترل نوسانات بازار ارز از سوی بانک مرکزی که در آخرین اقدام سقف فروش ارز را تا ۵۰۰۰ یورو افزایش داده است و همچنین وعده رئیس جمهور در راستای کاهشی شدن نرخ ارز، انتظار می‌رود در روزهای آتی روند کاهشی داشته باشد. به گزارش ایسنا، در پی افزایش نرخ ارز در بازار و البته اقدامات بانک مرکزی برای کنترل بازار و ساماندهی نوسانات آن شاهد ثبات نسبی در هفته‌های اخیر بودیم اما اخیرا دوباره روند افزایشی قیمت ارز در بازار شروع شد. تا جایی که رئیس جمهور در دفاع از کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ تاکید کرد حتما بدانید وضعیت ارز و طلا و بسیاری گرانی‌ها کاهشی خواهد شد. با وجود همه القاء کردن یاس و ناامیدی که از سوی دشمنان صورت می‌گیرد یا برخی تردیدها که می‌خواهند به جامعه القاء کنند با توجه به منابع و ظرفیتی و منابع انسانی کارآمدی و همکاری امروز دولت و مجلس وجود دارد در اجرای منویات رهبر انقلاب و آنچه خواست مردم است آینده را بسیار روشن می‌بینیم. این وعده رئیس جمهور در کنار اقدامات بانک مرکزی برای کنترل نوسانات ارز نشان از روزهایی آرام‌تر در بازار دارد، چرا که نه تنها تزریق ارز به بازار و تامین آن در هفته‌های گذشته بیشتر شده بلکه روز گذشته شاهد شکسته شدن رکورد معاملات در سامانه نیما نیز بودیم.

از سوی دیگر بانک مرکزی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد از روز سه‌شنبه هفته جاری، صرافی‌ها می‌توانند نسبت به خرید ارز به صورت اسکناس از اشخاص حقیقی و حقوقی تحت سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند.

بر این اساس، صرافی‌ها همچنین مجازند نسبت به فروش منابع تامین شده از این محل به اشخاص حقیقی ایرانی (بالای ۱۸ سال) و حقوقی مقیم به صورت یک بار در سال برای هر مشتری و پس از احراز هویت وی تا سقف ۵۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سرفصل «تامین نیازهای ضروری» اقدام کنند. البته دستورالعمل جدید و جزئیات نحوه خرید و فروش ارز توسط صرافی‌ها به زودی اعلام خواهد شد و فعلا مشخص نیست؛ اما به نظر می‌رسد به زودی شاهد جمع شدن معاملات خرد بازار ارز و انجام آن در صرافی‌های رسمی و تحت نظارت بانک مرکزی خواهیم بود و در آینده نزدیک با قطع این واسطه‌گری و دلالی‌های غیر ضرور نرخ انواع ارز در بازار نیز روند نزولی پیدا خواهد کرد.

انتصاب

معرفی سرپرست اداره کل فنی پخش صدا و سیما

محمد عرب‌لوطی حکمی از سوی علیرضا شریفی معاون توسعه و فناوری رسانه، به سمت مدیریت اداره کل فنی پخش صدا و سیما منصوب شد.

به گزارش صمت در حکمی که با امضای شریفی معاون توسعه و فناوری رسانه سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران برای محمد عرب‌لو صادر شده آمده است: «نظر به تعهد، تخصص و تجارب جناب عالی و با استعانت به درگاه حق تعالی به موجب این حکم به عنوان سرپرست اداره کل فنی پخش منصوب می‌شوید.»

در پخش دیگری از این حکم شریفی معاون توسعه و فناوری رسانه، از تلاش‌ها و خدمات مهندس پورصابر در تصدی‌گری این پست تشکر و قدردانی شده است.